

odsev ogaza

Ob Ščavnici
so prijazni ljudje

Za večjo
prometno
varnost

Šola ta naša
vsakdanja

Mario Kräliev
Košarki Šeml
posvetil 22 let

Predoz tovora in oseb

Mlakačeva 38
1236 Tržič
Tel./fax: 01/503 15 51
E-mail: predoz.tovor@solnet.si

depotpredoz
Zadržko Kerec s.p.
E-mail: predoz.tovor@solnet.si

CITROËN
TRŽIN

PRODAJA NOVIH VOZIL
STARO ZA NOVO
SERVIS
VULKANIZERSKE STORITVE
OPTIKA
ALARMI

"**NA ZALOGI!**
C3 XTR DIZEL
AVTO, KI ZMORE VEČ
že za 3.285.000 SIT"

Cistilni servis

Cistilni servis

Depala vas d.o.o.

Depala vas 5, Domžale

Tel.: 01/ 72 41 657, 041/ 695 339, 01/ 72 42 489

Čistimo: • vse vrste oblačil, tudi perilo • vse vrste preprog • vse vrste zaves (tudi lamelne zavese) • tapisone in tople pode ter marmor

Pridemo na dom, po dogovoru lahko tudi ob vikendih in praznikih. Čistilni servis imamo v Depali vasi tik ob cesti z velikim parkiriščem.

Odprto imamo vsak dan od 8h do 19h, ob sobotah od 9h do 13h.

AVTOMARKET

AVTOMARKET d.o.o. prodajno servisni center, Blatnica 5, 1236 TRŽIN. Tel. 01 562-33-00 • Prodaja vozil 01 562-34-50 in 562-34-55 • Fax 01 562 21-61

MODUS

DA BI SEJ V
SLUŽBO.

AVTO SET d.o.o.
Dragomelj 26, Domžale

TOTALNA RAZPRODAJA
VOZIL L. 2004,
DO KONCA NOVEMBRA

Omejena serija:
CLIO EXTREME (klima serijsko)
popust 400.000 SIT

Ob nakupu in montaji brezplačno
2-letno razvozovanje pnevmatik
(krajša, poškodba, vandalizem)

Prodaja vozil: 01/56 22 111, 041/548 166
Servis: 01/56 27 333, 031/548 166
Kadermostek: 041/56 27 322
E-mail: www.avtoset.si
Internet: www.avtoset.si
Avtoleka: 031 / 395 600

HCommerce

Za toplo zimo in pomlad
KURILNO OLJE
dostavlja Hubat!

UGODNE CENE - MOŽNOST PLAČILA NA OBROKE

01/723 09 00 www.hp-commerce.si

SREČEVANJA IN ODHAJANJA

Xdi se, da je življenje en sam neskončen trak srečevanj in poslavljaj. Pred kratkim smo se poslavljali od poleja, počitnic in se veselili radosti, ki jih prinaša zlata jesen: obiranja grozdja in drugega sadja, iškanja gob v kostanje, živilih barv jesenskega lisaju ... Zdaj zamišljeno, skoraj otočno bodočmo po odpadnem listiju, opazujemo polzenie dežnih kapljic po steklu in premisljujemo o zimskih radostih, ki nam jih objublja prihajajoča kraljica mraza v belem kožuhu. Vemo, da prinaša tudi nevšečnosti, a se vseeno veselimo snega, skripanja pod podplati

in žgečljivega ščepanja mrzlega zraka v lica. Kako lepo se je sproščeno spuščati na smučah po belih strminah, se predajati užitkom na zimskem soncu ali risati vesele vijke z dresalkami po ledu! A že zdaj vemo, da bomo navsezadne vsi navdušeni pozdravljali pomlad in njeno cvetje, prebujanje življenja in hitejočo polojet naproti. Zdi se, da se življenje vrti v neskončnih krogih, a vendor vsakega od teh krovov doživljamo drugače, z vedno novimi izkušnjami, spoznanji pa tudi bremeni. Naše izkušnje in spoznanja se bogatijo pri srečanjih z drugimi.

mi ljudmi. Najprej se učimo od staršev in svojih najbljžjih spoznavati svet. Učimo se, kaj je ljubezen, potrežljivost, sreča, strah, obup in bolečina. Že v mladostni začnemo tkati mreže znanstev, prijateljstev in še tenejših povezav. Spoznavamo vedno nove in nove obrazbe, nove ljudi, sodelavce, sopotnike v življenu. Od njih in z njimi se učimo modrosti življenja, nato pa tudi sami začnemo to znanje in izkušnje prenašati na druge. Ko živimo drug z drugim, si pomagamo, se medsebojno bogatimo in osrečujemo, a hkrati drug drugu povzročamo težave, skrb, jezo, žalost ... Naša srečanja z drugimi so lahko hezna, površna ali pa globoka, trajnejša. A še tako trdne zveza se nekje pretrega, neizbežno pride do slovesa. Vezi, ki smo jih itkali vse življene, so, čim daje živimo, vse bolj razredcene, strgane. Včasih sami poskrbimo za njihovo trganje, ko se odselimo ali enostavno zamenjamamo družbo. Nekateri se zapirajo vase, za najbolj boleče trganje naših vez pa poskrbijo nesrečne, bolezni in smrt. Ko v novembra, holj pogosto kot ob drugih mesecih, stojimo ob grobovih, spet zaskeljijo rane slovesa in izgub. Z vsakim nam dragim človekom, ki smo ga izgubili, je tudi nas samih manj. Saj prihajajo drugi, a vendor je vsak neponovljiv in kretnaten. Spominjam se jih po lepih doživetjih, ki smo jih okušali skupaj, predvsem pa se jih sponinjam po njihovih delih in zaslughah, po listem, kar nam je dal, in te ne v materialnem smislu. Vsak človek ima svoje poslanstvo, pa če se ga zaveda ali ne. Vsi smo del velike zgodbe o razvoju človeštva, in vsak po svoje prispeva k temu. Nekateri svojo vlogo odigrajo z odliko, drugi pač moči uspešno, nekateri celo postanjo negativci, a vendor lahko konec concev tudi slabe stvari po svoje prispevajo k razvoju človeške civilizacije. Želimo si sicer, da bi bilo slabega kar najmanj, a tudi slablo igra v človekovem življenu in zgodovini človeštva posebno vlogo. Zdi se, da dobrega brez slabega niti ne bi bilo. Če znamo vsebini najti pravo moč, nata nekatere težave celo okrepijo, v življenu pa ovire pomagajo pri izboru

najuspešnejših. Tisti, ki so najbolj iznajdljivi, najbolj previdni, najbolj pametni, najmodocnejši ali »naj« na kakem drugem področju, uspejo. Res, da je v družbi načelo naravnega izbora marsikdaj popačeno, saj pogosto uspevajo tisti, ki imajo »boljše zvezne«, ki se priklanjajo na pravem mestu, ki »lezejo v ...«, nimajo hrbitenice in so pripravljeni za svoj uspeh drugega potnikati v blato in mu stopiti na ramena, da potem sami lahko molijo glavo iz umazanije proti soncu.

Takšnih in podobnih očitjev je tudi v naši okolici na pretek, vendor precej možnosti, da jih drugi, ko se poslovijo od njih, hitro pozabijo. Človeški spomin je narejen tako, da najraje briše slabke, žalostne stvari in ohranja spomine na lepe, prijetne trenutke in na ljudi, ki so si pri nas in na splošno prislužili pozitivne ocene. Prav zato radi pravimo, da nekateri postajajo s svojimi dejanji nemirni, da so se trajno zapisali v zgodovino. V kraju kot je Trzin, verjetno kaškansih osobnosti, ki bi se s svojimi dejanji vidno zapisale v svetovno zgodovino, ravno ne moremo pričakovati, lahko pa se zapišejo v zgodovino kraja in v srca občanov. Prav v zadnjem času smo se poslovili od nekaterih sokrajanov, ki jih ne bomo tako hitro pozabili. Težka so takšna poslavljanja, a navsezadnjie vemo, da nam je to vsem usojeno.

Statistika, ki smo jo pred kratkim prejeli, kaže, da je število prebivalstva v Trznu še na raščanju. Tiste, ki jih zapuščajo, nadomeščajo novi, mlajši, ki bodo kraju prinesli novo življenje, novo veselje, pa vendor bo zanje življenje v našem kraju prijetnejše tudi zaradi prispevka, ki so ga dali tisti, od katerih smo se nedavno poslovili.

Gledam jesenske liste, ko vselej poplesavajo v vetru, in se sprašujem, ali se veselijo ob zaključku svojega poslanstva ali pa zaradi novih doživetij, ki jim jih prinaša nova oblika bivanja. Odgovor ve le veter.

ODSEV - glasilo Občine Trzin

Glavni in odgovorni urednik: Mir Štebe

Namestnika odgovornega urednika: Matja Erčulj

Tehnični urednik: Emil Pevec

Urednik fotografije: Jože Seljak

Trženje: Jožica Valenčak

Lektoriranje (razen Uradnega vestnika): Marija Lukan

Ostali sodelavci uredništva: Šimon Fink Jugović, Tome Ipavec, Urša Mandič, Petra Mušič, Tanja Prelošek, Mirjam Štih, Jana Urbas, Andrej Zupanc

Tisk: Marko Ravnikar s.p., Domžale

Naklada: 1470 izvodov

Glasilo Odsev Izhaja enkrat mesечно in ga dobijo brezplačno vsa gospodinjstva in podjetja v Trzingu.

Naslednja številka Odseva izide 20. decembra 2004. Vaše prispevke pričakujemo v uredništvo najkasneje do 10. decembra na naslov: Odsev, Mengška 9, 1236 Trzin

ali na elektronski naslov odsev_96@hotmail.com

Uradne ure v uredništvu:

Vsako sredo od 17. do 19. ure v prostorih uredništva, v prvem nadstropju stare osnovne šole v Trzinu (Mengška c. 22/I)

tel: (01) 564 45 67   fax: (01) 564 45 68

Slike na naslovnicici:

Čarovnice so razjede

(foto: Jože Seljak)

ISSN 1408-4902

Tehnične zahteve za postane članke in slikovni material

Spoštovani braliči! Vse, ki nam pošiljate besedila oz. slike prosimo, da upoštevate naslednja navodila:

Besedila naj bodo shranjena v datoteki doc, rtf, txt (lahko tudi na disketu, kopirajte spajejam in izjemam!) Če besedile pošljate po elektronski pošti, ga obvezno priložite kot prilinko in ne v televusu besedila. Izogibajte se vsakdanemu oblikovanju besedila (različne pisave, tabulatorji in zamiki pri odstavkih ...).

Pri fotografiraju z digitalnim fotoaparatom slikajte z visoko rezolucijo (fotoaparat na mobilnih zares ne zadostujejo!),

Urednik

Go ustoličenju nove vlade bržkone lahko pričakujemo tudi nekaj sprememb v razmerju med državo in lokalno samoupravo. Tem bolj glede na to, da je 1. maja letos Slovenija postala tudi članica EU, v kateri naj bi v skladu z Evropsko listino o lokalni samoupravi bila avtonomija lokalne samouprave resnično zagoljena. Slovenija je lokalno samoupravo v pravem pomenu besede uvedla s sprejemom Ustave RS konec leta 1991 in tako rekoč ustanovila leta 1994. Pred tem smo seveda tudi imeli občine (in krajevne skupnosti), vendar so bile ledaj občine hkrati tudi organi v sistemu državne uprave in so opravljale vsto nalog, ki so po svoji naravi v prisotnosti države in zato so bile te občine v večjem delu svojih pristojnosti in nalog neposredno podrejene najvišjemu organu izvršne oblasti (Izvršnemu svetu republike skupščine), po drugi strani pa pod vplivom centralnih omrežij SZDL, ZKS, tedanjih sindikatov itd. S sprejemom ustave smo se vsaj načeloma odločili za, tecimo tako, evropski koncept lokalne samouprave, katere temeljni obliko poimenjujemo občine. Občine seveda delujejo v okviru ustave in zakonov, vendar naj bi imelo svoje izvirne pristojnosti in naj bi tudi bile v tem pogledu avtonome.

Seveda pa se je zelo težko posloviti od vzorcev misljenja, po katerih smo mislili morda kar več desetletij. In tudi z lokalno samoupravo v Sloveniji je bilo in še vedno je tako. Država se izredno ležko in počasni odpoveduje občutku (in prepričanju), da je nujno ves čas vaditi, nadzorovati in usmerjati občine in jim ne dovoliti, da bi tako rekoč karkoli zares avtonomno urejale. Po drugi strani pa tudi državljanji oziroma občani v mnogih primerih še vedno ne razlikujemo med občino in državno upravo in pričakujemo od občine nekatere usluge ali tudi ukrepe, ki niso v pristojnosti občin in dejansko tudi ne morejo biti. Hkrati država prostodružno nalaga občinam vedno nove naloge in (finančne) obveznosti, kot da bi pač občine res bile samo organi oziroma izpostave centralne državne oblasti, ne da bi

hkrati občinam zagotovila ustrezne vire sredstev za izvrševanje teh nalog ali jim dodelila sredstva iz državnega proračuna. Včasih pa, kot se zdi, država celo nalaže izpostavlja občinne (občinske uprave in funkcionarje), ko npr. v zakone ali podzakonske akte zapisi, da občina lahko finančira to in to, kar seveda občini razumejo kot obveznost občine, hkrati pa, kot rečeno, občina sredstev za le name-nima nima oziroma ji država v bistvu ne omogoči povsem korektnega preračovanja sredstev, ker ne glede na določitev zakona ali podzakonskega predpisa ni hkrati povečala izračuna i.e. primerne porabe za občine. Je pa povsem jasno, da lovrstne obveznosti praviloma povečujejo občinske izdatke na področju tekočih odhodkov in transferov, ki sodijo v okvir primerne porabe.

Takšno ravnanje države vse preveč pogosto vidimo tudi na področju najnizjih nalož, ki so po svoji naravi in tudi v skladu s predpisi nalogi države oziroma državnih organov, javnih podjetij in lasti države ipd. Država z neizpolnjevanjem teh nalog in nemalokrat tudi z zelo demagoškimi izjavami funkcionarjev in celo z ukrepi v predpisih sili občine, da

morajo namesto nje vlagati npr. v izgradnjo ali vzdrževanje prometne infrastrukture, ki je v lasti države, prevzemati nekatere obveznosti na področju sociale in šolstva, izvajati za državo določene naloge, ki bi zagolovo sodile v delokrog državne uprave, pri čemer si občina s takimi nalogami naposlедku napoljite še jezo in zameri občanom ipd.

Z vsem tem se srečujemo tudi v Občini Trzin in zato, kot rečeno, z zanimanjem pričakujemo, kako se bo razreševanja začela lokalne samouprave lotila nova vlada. Veliko bi pomnilo že to, če bi poskušala misliti o lokalni samoupravi mimo stereotipov, ki so obvladovali to razmerje v bistvu ves čas od uvedbe lokalne samouprave. To bi bilo dobrodošlo, ker bi potem morda po eni strani postopoma tudi bolj realno ocenjevala pozitivni prispevek lokalne samouprave k razvoju Slovenije in, po drugi strani, ravno tako bolj realno ocenjevala potrebe občin oziroma lokalne samouprave v celoti glede na pričakovanja ljudi in naloge lokalne samouprave.

Tone Peršak

ZA LEPSI IN PRIJETNEJŠI TRZIN

Konec oktobra je tržinski župan g. Tone Peršak povabil na prvi letosnji »kulturni večer«, kakršnih smo bili vajeni tudi v prejšnjih letih v zimskem času. Tokratni gost in hkrati voditelj pogovora je bil kar mož naše občine sam, tema pa je bila namenjena ureditvi Trzina in našim željam, ki bi jih bilo dobro zapisati v strategijo razvoja v prihodnjem srednjeročnem obdobju.

Z izbranimi besedami je župan orisal, kako ljudje razvirsčamo in zadovoljujemo svoje potrebe in pričakovanja od okolja. Kako si želimo topline, harmonije in bezimo pred strahom. Kako lahko lokalna skupnost izpolnjuje te potrebe in želje. Njegovo razmišljajanje je bilo poglobljeno in prijetno, tako da so nekatere poslušalke še naslednji dan komentirale, kako lepo je povedal, druge pa so povedale, da so prisile le malo iz radovednosti, pa da jih je stvar lako pritegnila, da so ostale do konca. Po županovem uvodu se je začela dokaj široka razprava, med katero so udeleženci nanizali vrsto problemov, ki jih opazajo v svojem okolju, in vprašanji, na katera so si želeli odgovorov. Poseben potudrek so namenili potrebni po boljšem obveščanju in sploh seznanjanju ljudi z dogodki v Trzинu. Kar veliko udeležencev v razpravi pa je spregovorilo tudi o težavah z urejanjem prometa in prometne varnosti. Ker se je nekaj dni pred tem zgodila smrtna nesreča na železniškem prehodu v Depali vasi, so se zavzemali tudi za zavarovanje železniškega prehoda na Kmetičevi ulici, saj tam progo večkrat dnevno prečkajo šolari iz Trzina in Depali vasi in seveda tudi drugi občani, ki živijo na drugi strani proge. Opozarjali so na nevarno vključevanje na glavno cesto z ulice Za hribom, opozarjali na nevarne razmere pred Irgovino Zaslopnik, seveda pa se niso mogli izogniti vprašanju Mengske ceste. Zupan je pojasnil, kako občina že poskuša izboljšati razmere, kakšne načrte ima in kdaj bodo različne pomankljivosti začeli odpravljati. Nekaj vprašanj se je nanašalo tudi na razmere v Mlakah, urejanje tamkajšnjih zelenic, kanalizacije in parkirišč, dotaknili pa so se tudi zapuščene SGP Gorice na tistem območju.

Razprava, ki je ves čas potekala v stropnem vzdružju, je pokazala, da si občani takšnih srečanj še želijo, žal pa tudi tokrat udeležba ni bila tako velika, kot bi bilo začeljeno.

22. redna seja občinskega sveta Občine Trzin

PREDLOGI ZA VEČJO PROMETNO VARNOST IN FINANČNI NAČRTI

Oktobrska redna seja trzinskega občinskega sveta je bila na programu nekoliko kasneje, saj večino sej opravijo v prvih polovicah mesecev, tokrat pa je bila 18. oktobra, zato o njej poročamo še le v tej številki. Omeniti moramo še eno novost, saj so se članji občinskega sveta za to sej prvič stekali v novi občinski sejni sobi, ki so jo uredili v prižupni stari osnovne šole, tam, kjer je bil prej eden od začasnih prostorov vrtca.

Pred začetkom seje je župan predlagal umik druge točke dnevnega reda, pri kateri naj bi po napovedih obravnavali strategijo razvoja občine v naslednjem petletnem obdobju. Ta tematika bo uvrščena na eno od naslednjih sej občinskega sveta, udeleženci seje pa so se tudi strinjali, da se najprej lotijo obravnave Študije o prometni varnosti v Trzinu, saj je bil na seji navočič tudi vodja strokovnjakov Prometno-tehničnega inštituta Fakultete za gradbeništvo, kjer so pripravili študijo, prof. dr. Peter Lipar. Omenjeno točko bi morali obravnavati že na septembarski seji OS, vendar so jo prestavili na oktobrsko, ker septembra ni bilo zraven predstavnikov izdelovalcev študije. Župan je uvodoma povedal, da so študiju naročili, da bi dobili podlage za preuređitev prometnih površin v občini, tako da bi promet na njih potekal varnejše in bolj tekoče.

Pojasnil je tudi, da so izvajalci že upoštevali nekatere od pripomb, ki so jih na občini zbrali ob prvem predlogu prometne študije, da pa pri tej točki ne gre za strinjanje oz. nestirinjanje s študijo, temveč zgolj za seznanitev z njo in za sprejemanje še novih predlogov, ki bi lahko prispevali k še boljši prometni ureditvi v naselju.

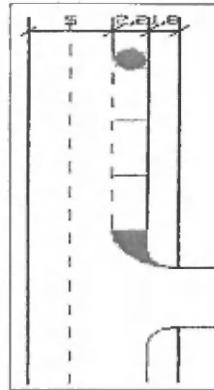
Dr. Lipar je nato povedal, da podobne študije delajo za posamezne občine po vsej Sloveniji in da je prav trzinski primer ob vseh študij, ki so jih dosegla naredili, najmanj problematičen. Dejal je, da na seznamu 90 t.i. črnih prometnih točk v državi Trzin ni. Naše težave naj niti ne bi bile tako hude, prav tako pa strokovnjaki ne pričakujejo, da se bo promet na našem območju v bližnjih prihodnostih kaj dosti bolj okreplil. Povedal je, da so predstavniki Prometno-tehničnega inštituta preučili razmere na vseh 45 trzinskih ulicah. Ob tem je opozoril, da je reševanje prometnih težav na občinskih cestah povsem drugačno kot na državnih cestah. Zato je treba, kot je dejal, glede prometnih problemov na Mengški cesti in Štipripasovnici na ogled stanja považati predstavnike Direkcije za ceste.

Pokazati jim je treba težave, nato pa bo treba skupaj prizadeti projektno nalogo, v kateri naj bi strokovnjaki z Direkcijo za ceste že nakazali možne rešitve. Narobe bi bilo, če bi občina sama načrtovala ukrepe, saj morajo biti predstavniki Direkcije ves čas soudeleženi pri tem.

Na državnih cestah je tako opozoril na težavno zavijanje v industrijsko cono ali iz nje na Štipripasovnico. Glede Mengške ceste pa je dejal, da bi bila tam res potrebna obvoznica. Opozoril je, da je bila ta že vnešena v državne načrte, nato pa je iz njih izpadla, deloma tudi po krivdi Trzincem samih. Priporočil

je, da naj bi se čimprej »postavili v vrstko« za njen izgradnjo, saj bi glede na gostočo transilnega prometa potrebo po tej cesti na državnih ravni verjetno surastili sorazmerno visoko med prednostne naloge. Ocenil je, da bi do obvoznice lahko prišli v 5 do 6 letih. Dejal je tudi, da gradbina dela za takšno obvoznico, brez stroškov odkupa zemljevsič, zdaj stanejo od 7 do 10 milijonov dolarjev za kilometr ceste. Opozoril je tudi, da bi bila pri prizadevanjih za umestitev obvoznice v državne načrte potrebna tudi »sosameiniciativnost« lokalne skupnosti, saj bi to lahko pospešilo postopek.

Ko je govoril o cestah, ki so v pristojnosti občine, je opozoril, da je na njih zelo malo takih oznak. Dejal je, da še ni videl naselja, ki bi imelo tako malo horizontalne signalizacije. Ceste v Trzinu so razvrstili v štiri kategorije, za katere so tudi določili hitrosti vožnje. V prvi kategoriji so primarne ceste, ki povezujejo posamezna naselja in služijo za transilni promet in so običajno v državni lasti. Na njih so najvišje dovoljene hitrosti od 70 do 100 km na uro, v naseljih pa do 50 km na uro. V drugo kategorijo sodijo zbirne ceste, ki zbirajo promet z dovoznicami cest ali večjimi parkirišči in se priključujejo na primarne. Na njih so dovoljene hitrosti do 60 km na uro, dovozne ceste zbirajo promet iz več stanovanjskih ulic, posamezni objekti pa imajo urejeni tudi neposredne dovoze na take ceste. Na njih naj bi bile najvišje dovoljene hitrosti od 40 do 50 km/h. zadnja kategorija pa so stanovanjske ulice, ki bi jih lahko rekli celo območju počasnega prometa. Na teh dovozih do stanovanjskih objektov lahko računamo na prislonost otrok in drugih presečev. Tam je dovoljeno voziti največ 30 km/h, kolosalne steze ali pasovi na njih niso nujno

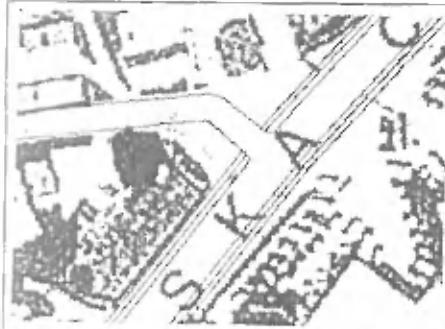
Parkirišča na Mengške cesti

potrebni. Ker so v študiji predvideli množico ukrepov, ki so potrebni za izboljšanje prometnih razmer v občini, so sestavili tudi prednostni seznam devetih cest, na katerih je treba poskrbeti za večjo varnost. Po oceni strokovnjakov naj bi prometne razmere na trzinskih cestah urejali po naslednjem vrstnem redu: Ukrepi so najbolj nujni na Mengški cesti, sledijo pa Ljubljanska, Kidričeva, Cankarjeva, Mlakarjeva, Habatova, Reboljeva, Za hribom in Županovska cesta. Ukrepe na drugih cestah pa naj bi urejali kasneje v več fazah.

Dr. Lipar je ob tem dejal, da ne trdi, da je prednostni red urejanja zadev pravilen in edino zveličaven. Odločitev o tem je predvsem v rokah občine. Ko je odgovarjal na pripombe, ki so jih zbrali med izdelavo študije in po njeni prvi predstavitvi, pa je dejal, da se strinja z ureditvijo krožišča na križišču pred piramido v OJC, vendar pa stanje semaforizacija nekrat manj. Postavitev semaforjev naj bi veljala od 5 do 7 milijonov. Glede povečanja hitrosti na Kidričevi cesti in zahtevne po odstranitvi grbin je povedal, da ni pristaš teh grbin, vendar meni, da će se grbine že delajo, da je prav, da se delajo po predpisih. Te morajo biti namreč dolge med 3,5 in 3,6 m, tako da oseba vozila zapeljejo nanje z obema osema in ne vsako posebej. Dejal je tudi, da med najbolj problematične odsekne v trzinski prometni ureditvi sodi tudi navezava stranskih cest na Ljubljansko od mostu preko Pšate do križišča pred trgovino Zastopnik. V študiji so zapisali nekaj predlogov za ureditev tamkajšnjih razmer. V razpravi, ki je sledila, so svetniki opozorili še na nekaj pomankljivosti, ki jih opažajo na in ob cestah v občini, nato pa so sprejeli sklep, da so se seznanili z ugotovitvami in priporočili izdelovalcem prometne študije.

Rebalans sprejet

V nadaljevanju seje so svetniki brez posebne razprave sprejeli še en rebalans letnatega proračuna. Kot je povedal župan g. Anton Persak, so bili prihodki občine v prvih devetih mesecih večji tudi od ocen pri prejšnjem rebalansu. Kaže, da bo v občinsko blagajno pritekelo za približno

Izsek iz studije: Križišče pri Zastopniku

38 milijonov tolarjev več, kot so ocenili pri prvem rebalansu. Vzrok za to župan vidi predvsem v previdnem načrtovanju prihodkov, saj se s tem želijo izogniti nepredvidenim primanjkljam, da pa je dohodkov več, pa je kriv večji priliv denarja z naslova dohodnin. Očitno so se Trzincem zvišali zasluzki oz. plače, nekaj več pa je bilo tudi priseljenih, verjetno pa so Trzin kot svoje bivališče napisali še nekatere občani, ki da zdaj niso bili prijavljeni v občini. Sprememba proračuna je bila potrebna tudi zato, ker so se na občini lahko z več denarja odločili tudi za nekatere nove, manjše naložbe, pri nekaterih postavkah iz prejšnjega izračuna proračuna pa so se pokazali tudi višji stroški. Med temi je omenil predvsem dražje popravilo in posodabljanje t.i. Čebulovega mosta, nekatere dražje naložbe pa v vzdrževanju objektov, na primer streha telovadnice pri osnovni šoli, začetek nekaterih postopkov s področja prostorskega načrtovanja in še več drugih spremenjenih postavk v proračunu. Po novem naj bi imela naša občina leto za dobrih 714 milijonov prihodkov in približno milijard-55 milijonov odhodkov. V zvezi s tem so člani občinskega vodstva sprejeli tudi spremembe letosnjega načrta razvojnih programov.

Predlog proračuna za leto 2005

Tudi naslednja točka dnevnega reda se je nanašala na finančno problematiko. Kot je pojasnil g. župan, so morali svetniki in svetnice predlog proračuna za naslednje leto obravnavati že na oktobrski seji, če želimo, da bi bil proračun sprejet še letos, kar bo pozitivno vplivalo na financiranje občine v prihodnjem letu. Dejal je, da so se pri pripravi predloga lahko naslonili le na doslej znani napovedi gospodarske rasti in inflacije in izkušnje iz prejšnjih let. Po ocenah pripravljavcev predloga proračuna naj bi prihodki občine naslednje leto znašali 765.299.028 tolarjev,

porabili pa naj bi lahko 816.109.421 tolarjev.

Predviđeli so tudi zadolževanje v višini dobrih 30 milijonov tolarjev, načrtovani proračunski primanjkljaj pa naj bi naslednje leto dosegel približno 23 milijonov tolarjev. Proračun bo za naslednje leto višji na prihodkovni strani predvsem zaradi prikaza priliva s področja amortizacije komunalnih naprav in razširjene producije v okviru skupne komunalne službe, kar so dostenj prikazovali na po-

sebni postavki proračuna komunalnega podjetja Prodnik. Ko so govorili o načrtih porabe v prihodnjem letu, so se svetniki zavzeli predvsem za nakup zemljišča na gozdnem območju med Mlakami in obrtno cono, za nekaj več sredstev za športne dejavnosti.

Občina bo nekaj več denarja namenila tudi za pripravo strategije njenega razvoja, nekaj več stroškov pričakujejo tudi pri preurejanju stare osnovne šole v občinsko upravno stavbo ter za preurejanje sedanjih občinskih prostorov v društvene. Opozorili so, da bo treba nekaj več denarja nameniti tudi za zamenjavo kritične na gasilskem domu. Sorazmerno dosti denarja pa je namenjenega društveni dejavnosti v Trzinu. Svetniki so govorili tudi o možnosti odkupa katere od zamislih trzinških domačij, da bi v njej uredili trzinški muzej. Se zlasti se nekateri zavzemajo za odkup Šuštarčeve hiše, vendar so vsa razmišljanja in tem še vedno predvsem razmišljanja in želje. Svetnice in svetniki so o proračunu za prihodnje leto razpravljali v delovnih telesih občinskega sveta, zdaj pa jih čaka ponovna obravnava in kot kaže, bodo proračun sprejeti lahko že na decembrski seji.

Različna problematika

Preden je občinski svet prešel na obravnavo novejših naložb v občini in na pobude ter vprašanja svetnikov, so člani sveta brez posebne razprave potrdili predlog Komisije za občinska mandatna vprašanja, volitve in imenovanje, po katerem so go Marijo Hojnjk imenovali za koordinatorico za enake možnosti moških in žensk v občini

Trzin. Župan je nato na kratko poročal o tekočih zadevah v občini. Med drugim je povedal, da je gradnja prizidkov k osnovni šoli in njihovo opremljanje zaključeno, zdaj se pripravljajo na posodobitev šolske kuhinje, kar bo ena večjih naložbenih postavk v proračunu 2005, potrebna pa bo tudi sanacija strehe nad telovadnico osnovne šole, saj se tam kondenzira vлага. Očitno je šlo pri tem za napako projektantov. Dejal je, da tehničnega prevzema športnega parka Mlakah še ni bilo in da je bilo potrebno izpeljati več sanijskih ukrepov. Načrtovalci so se usteli glede odvodnjavanja, uporabniki pa so opazili še nekaj drugih manjših napak, kot je na primer prekrakta steza za bajnike. Spomenik Žrtvam druge светovne vojne pred osnovno šolo so obnovili, preko javnih del so zaposlili oskrbnika

občinskih objektov. Dejal je, da sanacija kanalizacije v Mlakah poteka, naročili pa so tudi popravilo ograje ter dostop pri Čebulovem mostu. S tem popravilom naj bi zagotovili, da bo most dostopen tudi za izvadilne v marmice z vozički. Med pobudami in vprašanji občinskih svetnikov pa moramo še zlasti izpostaviti zahtevo g. Pavliča, ki je v imenu Turističnega društva opozoril, da v informacijskem središču v Centru Ivana Hribarja nimajo vedno na razpolago sprotnih informacij o dogodkih v občini. Da je to perek problem, so se strinjali tudi drugi svetniki, Lijana Smrekar pa se je zavzela, da bi v Trzinu namestili še več oglašnih vitrin.

ZA VEČJO PROMETNO VARNOST

Vot smo v Odsevu že pisali, je Občina naročila pripravo prometne študije, s katero naj bi zagotovili boljšo prometno varnost v Trzinu. Strokovnjaki so preučili 45 trzinskih cest in ulic in napisali nekaj svojih predlogov, ki naj bi zagotovili večjo varnost. Med najhujše pomanjkljivosti trzinske prometne ureditve so napisali pomanjkljive talne in druge oznake na trzinskih cestah in cestiščih. Ker tu ne gre za tako finančno zahodne naloge, bi se na Občini res lahko odločili za odprtvo teh pomanjkljivosti, še zlasti ker tudi sami člani občinskega sveta praktično na vsaki drugi seji opozarjajo na kakšen neustrezno postavljen prometni znak ali na ne dovolj jasno označen prometni režim v kakšnem delu Trzina. Najnujnejša je ureditev Mengške in Ljubljanske ceste, so določili strokovnjaki v študiji. Na občini so sicer že sprizili nekaj akcij za obe cesti, vendar se vse skupaj, po oceni nekaterih občanov, odvija prepočasi. Za Mengško bi bila, kot so ocenili tudi sestavljavič Študije, najbolj primerna rešitev obvoznica, ki pa je seveda tudi stvar države. Ker vemo, kako hitro slvari potekajo v zvezi z drugimi podobnimi cestami, še zlasti če se spomnim zapletov pri odkupovanju potrebnih zemljišč za sedanje štitipasovnic mimo južnih predelov Trzina, bi bilo res dobro, da bi na Občini začeli v čim krajšem času odločnejše ukrepati na tem področju. Dokler pa obvoznica ne bo urejena, pa bi le morali zmanjšati nevarnosti na pešce ob tej cesti s pločniki in ustreznimi prehodi preko ceste. Zanimivo je, da so pravljavci Študije tudi pri dopolnjeni različici Mengške pravzaprav obdelali precej površno in kot je dejal eden od stanovcev ob tej cesti: »Kot da je Mengška cesta narejena le do Narobeta«. Glede ustreznejše prometno-varnostne ureditve Ljubljanske ceste pa so strokovnjaki napisali, da bi jo bilo treba preurediti v cesto mestnega videza. Predvsem je treba posodobiti in popraviti most preko Pšate. Dodali naj bi moj površine za kolesarske pasove na obenh straneh, tam, kjer se na Ljubljanski cesti navezuje cesta Za hribom, pa bi morali, po mnenju pravljavcev Študije, razširiti del mostne konstrukcije. Na ta način bi zmanjšali zdaj izjemno nepregledno in nevarno vključevanje v promet s stranske ceste na Ljubljansko, prav tako pa bi tudi olajšali zavijanje z Ljubljanske desno na cesto Za hribom. Nekopredno ob tej kritični točki je treba poskrbeti še za drugo podobno nevarno mesto, za križišče pred trgovino Zastopnik. Strokovnjaki menijo, da je tam mogoče problem sorazmerno enostavno

rešiti s talnimi in drugimi oznakami, tako da bi se Ulica pod gozdom pravokotno priključevala na Ljubljansko cesto (glej skico na prejšnji strani). Ob robu Ljubljanske ceste od križišča s cesto Pod gozdom do križišča z Mlakarjevo je treba na obeh straneh urediti ploščnike in kolesarske steze. Strokovnjaki pa se zavzemajo tudi za ureditev osvetljenih prehodov za pešce z vso potrebno svetlobno signalizacijo pri križišču z ulico Pod gozdom, pri avtobusnih postajališčih in pri uvozu v podzemne garaje v soseski T-3.

Zanimivo so rešitve, ki jih predlagajo za Mlakarjevo ulico. Na odseku med križiščema z Zupanovo in Prešernovo ulico predlagajo, da naj bi ob sedanjem pločniku uredili po 2,2 m široka mesta za vzdolžno parkiranje, saj bi tako dobili precej parkirnih mest, hkrati pa bi zožili vozna pasova in tako prispevali k umirilvi prometu (glej skico na strani 5). Predlagajo tudi ureditev krožnega križišča na sičišču Mlakarjeve in Kidričeve ulice, podpirajo pa tudi ureditev krožišča na meslu, kjer naj bi se na Kidričeve cesto navezovala povezovalna cesta med obrtno cono in ostalim delom Trzina. Zanimivo je, da na Kidričevi in Mlakarjevi cesti predlagajo odstranitev sedanjih grbin, ki niso v skladu s predpisimi, zavzemajo pa se za namesitev drugih hitrostnih ovir, t.i. zvočnih opozorilnih grbin.

Zupanova ulica so ocenili, da zaradi svoje dolžine, ker je ravna, pri voznikih vzbuja željo po večjih hitrostih, zato predlagajo, da bi tam postavili dva nekoliko zamaknjena cestna otoka, ki bi ustvarila Šikano, voznike bi prisilila, da za zavijanje mimo njiju upočasnijo vožnjo, ker bi bila otoka nekoliko odmaknjena od roba cestišča, pa bi to omogočalo nemoten kolesarski promet mimo njiju. Glede Kmetičeve ulice ugotavljajo, da so Slovenske železnice zavrnile predlog za postavitev zapornic, zato predlagajo ureditev vsaj semaforiziranega prehoda čez progo. Glede na nedavno smrtno nesrečo pri podobnem prehodu čez progo v Depali vasi in ker je tudi domačinska občina ostro nastopila pri Slovenskih železnicah, pa je vendarle možno, da bi tudi naša občina z odločnim nastopom lahko dosegla postavitev zapornic.

Med zanimivimi rešitvami naj omenimo še predlog, da bi na Cesti Kamniškega bataljona uredili enosmerni promet, za odsek Cesta za hribom od mosta do odcepa k blokom ob tej cesti pa predlagajo postavitev značka: Prepovedan promet v obe smeri z dopolnilno tablo Dovoljeno za stanovce. V študiji je še več drugih zanimivih rešitev, ki bi, če bi jih upoštevali, prav gotovo prispevale k boljši prometni varnosti v našem kraju.

Miro Štebe

Vabilo na novoletno srečanje

Društvo upokojencev

Žerjavčki Trzin bo

16. 12. 04 ob 16^h

spet pripravilo že tradicionalno novoletno srečanje.

Druženje bo tudi tokrat v avli osnovne šole Trzin

Pripravljalni odbor

DRUŠTVO PRIJATELJEV MLADINE TRZIN

VABI OBČANKE IN OBČANE TRZINA

NA OKROGLO MIZO

z naslovom

MLADI TRZINA IN PREŽIVLJANJE PROSTEGA ČASA

v

**TOREK, 30. novembra 2004,
ob 18. uri
v dvorani Marjance Ručlgaj.**

V LJUDNO VABLJENII

**TURISTICO
DRUSTVO TRZIN**

vabi na

Večer slovenske pesmi in folklora in podelitev priznanj za lepo in urejene okolje 2004,

ki bo 26. novembra ob 19.00
v Kulturnem domu
v Trzinu.

V kulturnem programu bodo nastopili folkloristi iz Primskega, pevski zbor iz Moravč in Pervacine in domači harmonikarji, priznanja in pohvale bodo prejeli družine in posamezniki, ki so imeli po oceni komisije TD letos najlepše urejene in cvetče domove.

Vabljeni!

23. redna seja občinskega sveta Občine Trzin Z SGP GORICO BODO ŠE TEŽAVE

Novembska seja občinskega sveta je imela sorazmerno kratki dnevni red, vendar so na njej obravnavali več zadev, pomembnih za prihodnjo usmeritev Trzina. Na seji pa je prvič v vlogi svetovlca župana za finančne zadeve sedela Vika Kreča, ki je na tem mestu zamenjala dosedanjega tržinskega »finančnega ministra« Jorge Petroviča. Viko Trzinci poznamo kot izjemno pozitivnovalno in za Trzin zavzeto članico občinske uprave, ki se je za Trzin zavzemala še v času nekdajne KS in v času osamosvajanja, zato smo prepričani, da bo tudi novo, zelo odgovorno nalogo opravljala enako uspešno in vestno kot vse svoje dosedjanje zadolžitve.

Najprej so člani sveta dali soglasje k sodelovanju občine pri razvojnih programih občini savske ravni in posavskega hribovja za obdobje 2004 – 2008. Gre za razvojni program trinajstih občin (Kamnik, Komenda, Trzin, Domžale, Lukovica, Moravče, Dol pri Ljubljani, Litija, Šmartno pri Litiji, Zagorje, Trbovlje, Hrastnik in Radeče), za katerega so pobudo o sodelovanju z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dali že leta 2000 v Moravčah. Takrat so začeli s prvim projektom, ki zdaj sodi v omenjeni razvojni program, za katerega so rekli, da gre za preveritveni projekt Po poteku dediščine v omenjenih občinah. V projektu se ukvarjajo z vprašanjem, kako bi lahko prispevali kakovostenemu razvoju omenjenega območja. Precej dejavnosti je usmerjene v spodbujanje in pomoč kmetijstvu, poseben poudarek pa je pri tem dan tudi ohranjanje in predstavljanje naravne in kulturne dediščine v občinah, ki so se pridružile skupnemu prizadevanjem. Računajo, da bodo tako lažje prišli do denarne pomoči strukturnih skladov Evropske unije. Vsem udeležencem priprave razvojnega programa se je zdel najpomembnejši po-

vezovalni element naravne in kulturne dediščine, zato so po posameznih občinah opredelili svoje najpomembnejše naravne in kulturne spomenike ter jih vključili, kot so zapisali, na seznam »štirnega produkta«. Iz naše občine so na ta seznam vključili le farno cerkev sv. Florjana. Gre za dokaj širok program, v katerega pa se je v Trzinu, kot kaže, poleg občine še v največji meri vključil turistično društvo. Razvojni program je izdelal Center za razvoj iz Litije, pri tem pa so pomagali tudi predstavniki sodelujočih občin.

Za okolju prijazno občino

Tudi naslednja točka dnevnega reda je govorila o razvojnih načrtih, povezanih z našo dediščino. Šlo je za lokalni program varstva okolja. Tega na pobudo Občine in ob njenem sodelovanju poleg nekaterih Trzincov že nekaj časa pripravlja podjetje OIKOS iz Domžal.

Voditeljica projekta Urša Šołc je predstavila dosedanje delo pri pripravi projekta. V Trzinu so za pomoč pri sestavi programa ustavili t.i. projektni svet, v katerem so predstavniki nekaterih tržinskih organizacij in posameznikov, ki jim je bližu varovanje okolja. Pripravili so že tri delavnice, na katerih so obravnavali pereče ekološke probleme v občini in možnosti za njihovo reševanje. Kot je povedala ga Šołc, so z udeležbo na teh delavnicah, s sodelovanjem občanov in še zlasti občine, zelo zadovoljni. Kot izhodišče za pravilo lokalnega programa varstva okolja jim bo služila strategija nekdajne občine Domžale na tem področju, vendar pa so se v tem času nekateri živiljenjski pogoji precej spremeni, prav tako pa se je spremenila tudi zakonodaja, ki ureja to področje. Najprej so opravili temeljito analizo razmer na področju okolja, vendar so si pri tem moralni večkrat pomagati s podatki za širše območje ali pa z meritvami, ki so bile opravljene v sosednjih občinah. Iz zbranega gradiva je vseeno mogoče zaključiti, da so razmere glede varovan-

ja okolja v Trzinu sorazmerno dobre, saj imamo že zelo razvito infrastrukturo. Trzinu v prid pa gre tudi njegova majhnost. To je tudi šibka točka, saj je bolj ranljiv za nepravilno ali še neustrezno ravnanje z okoljem v sosednjih občinah. Po razpravah na prostorskih delavnicah in po preučitvi razmer so izdelovalci lokalnega programa izpostavili nekaj prednostnih načel, ki jima bo v bodoči treba posvečati še večjo pozornost in si prizadevati, da bi našli najustreznejše rešitve.

Na prvo mesto so uvrstili skrb za neoprečno pitno vodo, prav tako pa so na vseh ravneh tudi poudarjali skrb za prijazno bivalno okolje. Treba je zagotoviti prostorske načrte in druge »podlage« za trajnostno, kakovosten in naravni prijazno koriščenje okolja, zelo pomembno vprašanje pa je tudi skrb za še racionalnejšo ureditev prometa na našem območju. Posebno skrb pri tem bo treba posvetiti ureditvi cenovno ugodnim povezavam v sosednjih krajih s pomočjo javnega prevoza. Ena od prednostnih načel naj bi bila tudi ohranjanje naravnih vrednot in virov. Na to se nanaša tudi še večja skrb za pravilno ravnanje in odlaganje odpadkov. Naša občina bi morali še naprej namenjati posebno skrb temu, da bi dopuščala odpiranje podjetij z dejavnostjo, prijazno za okolje. Med prednostne načele pa so zapisani tudi osveščanje in boljše informiranje ljudi pa tudi tesnejše sodelovanje s sosednjimi občinami na tem področju. Te prednostne načele je posebej podprt tudi tržinski župan, ki se je ob tem še zlasti zavzel za sodelovanje s sosednjimi občinami pri projektu Pšata – studenc, povedal pa je tudi, da je naša občina pobudnica spodbujanja prehoda dnevnne migracije na dobro urejen javni potniški promet. Pri tem bi bilo potrebno predvsem zagotoviti boljše prometne povezave in cenovno ugodnejše prevoze.

Pri naslednji točki so člani občinskega sveta brez posebnih zapletov namesto g. Simona Gaberska, ki se je odselil iz Trzina, za članico Četrinoga odbora OIC na predlog komisije za mandatna vprašanja in volitve poordili Jožico Rihter, ki jo Trzinci bolje poznamo kot direktorico tržinskih enot NLB Domžale.

Svi lasje zaradi SGP Gorice

Sledijo je seznanjanje članic in članov občinskega sveta s posledicami neustrezno uredjenih razmer med nekdanjo občino Domžale, sedanjim občino Trzin in podjetjem SGP Gorica. Župan je občinski svet najprej na hitro seznanil z dolgo

Telefonske številke
Občine Trzin so:

**564 45 44, 564 45 43,
564 45 50 in 564 45 49**

Fax:

564 17 72

Elektronska pošta:
Info@obcina-trzin.si

Domača stran na internetu:
http://www.obcina-trzin.si/

**Uradne ure
uredništva Odseva:**

Vsako sredo

od 17. do 19. ure v

**prostорih uredništva, v prvem
nadstropju stare osnovne šole
v Trzinu (Mengeška c. 22/I)**

č.: (01) 564 45 67

č.: (01) 564 45 68

in zapleteno zgodevino razmerij med tržinskim vodstvom in SGP Gorico ter o tem, kako je prišlo do neskladij. Med drugim je povedal, da se je včasih delajo v drugačnih pogojih, da precej stvari niso dokončali ali pa jih niso vsaj ustrezeno rešili. Med drugim so zelo nekakovostno uredili kanalizacijo v naselju Mlaka. Nove prikijučke so prikupljali stihjsko. Ne redko se je zgodilo, da so širše cevi prikupljali na ozje, da so na željo zaključeno omrežje dodajali še nove prikijučke ipd. Velik problem so bile neurejene zelenice med hišami, ki so jih kasneje uredili občani sami in si tako pridobili služnostno pravico, marsikdo pa si je to razložil, kot da je dobil parcelo tudi v trajno uporabo. Želo veliko je zapletilo v gradnjo soseske T-5 na pohodnjih Ongra, cel kup je tudi problemov, povezanih s Kidričevim cestom, in še bi lahko naštevali. Občina si zdaj na vse preteže prizadeva, da bi nekako le prišli do ustreznih rešitev, vendar kaže, da bo občinske veljake pa tudi stanovalcev v soseskah, kjer je imel včasih glavno besedo SGP Gorica, zaradi problemov, ki so povezani z SGP Gorica, v prihodnje še večkratbolela glava.

Župan je pri naslednji točki svetnikom ponudil v potrditev sklep o prenosu proračunskih sredstev z nekaterih proračunskih postavk na druge. Pri tem so kar ne-

kaj sredstev namenili povečanim izdatkom zaposlenim na občini. Ker ima župan v skladu z Zakonom o javnih financah pravilnost, da če se pokaže potreba, samostojno prenese denar z ene proračunske postavke na drugo, je pri tej točki dnevnega reda občinske svetnike le seznanil z razlogi za preusmerjanje nekaterih finančnih tokov v občinskih blagajnih.

Težave s projekti

Pri zadnjih dveh točkah, obravnavni tehničnih naložb v občini in pri pobudah in vprašanjih svetnikov, so največ pozornosti namenili slabemu projektiranju obnove Čebulovega mostu in ureditve športnega parka v Mlakah. Še zlasti občinski svetnik Romeo Podlogar je bil

mnenja, da bi bilo treba zahtevati odgovornost projektantov za napaka načrtovanje. Pri Čebulovem mostu so projektanti očitno pozabili na možnost, da bodo most zeleni prečkati tudi invalidi in invalidski vozički in mamice z vozički. Nepravilnosti bodo v kratkem odpavili, prav tako pa bodo morali odpavili nekatere neustrezne rešitve pri odvodnjavanju športnega parka. Eden od svetnikov se je celo pošalil, da je športni park zdaj vodni park. Župan je zagotovil, da bodo projektanti in izvajalci večino napak odpavili, saj prej ne morejo izvesti tehničnega prevzema parka.

Miro Štehle

Dr. Romana Jordan Cizelj je odpila poslansko pisarno v Domžalah

12. 11. je dr. Romana Jordan Cizelj, poslanka SDS v politični skupini Evropske ljud-

ške stranke – Evropski demokrati v Evropskem parlamentu v Domžalah slavnostno odpila svojo poslansko pisarno.

Poleg predstavnikov medijskih hiš in poslancev državnega zbora se je odprije udeležilo tudi več drugih uglednih gostov.

Dr. Cizeljeva je ob tem izrazila veselje, da bo lahko tudi na ta način slovenskih državljanom približala delovanje evropskih institucij, še posebej Evropskega parla-

menta. Dejala je, da je za odprtje pisarne v Domžalah odločila, ker je želela tudi na simbolični ravni podariti svojo povezanoz lokalnim okoljem. Pisarna bo odprta tako za tiste, ki bodo potrebovali splošne informacije v zvezi z delovanjem evropskega parlamenta, kot tudi za vse,

ki bi radi navezali osebni stik s poslankom.

Kot edina slovenska predstavnica v Odiboru za industrijo, raziskave in energetiko si želi, da bi navezala tesne stike s predstavniki stroke z omnenimi področji.

Pisarna bo odprta vse delovne dni v tednu z uradnimi urami ob ponedeljkih, sredah in petkih.

Ob dnevu mrtvih pri spomeniku padlih v NOB Trzin pri OŠ Trzin

Vsako leto se spominimo na ljudi, ki so izgubili svoje življenje zaradi svoje hrabrosti, poguma, ponosa in želje po boljšem, svobodnem Slovencu.

V novejšem času spomin nanje bledi, zato se jim želimo iskreno počloniti in zahvaliti. S tem jim pokažemo svoje spoštovanje in upamo, da spoštljivost prenašamo tudi na mlajše, zanamce, ki se zaradi svoje mladosti ne zavedajo pomembnosti dne, ko je naša domovina ječala pod pritiskom okupatorja.

Program, ki so ga izvajali učenci OŠ Trzin pod vodstvom gospa Marjance Ipavec in mešanega pevskega zboru Žerjavčki, nam je v ponos in potrditev, da pomembnost NOB in smrtni življenj borcov živi naprej in ne bo pozabljen.

Udeležba na komemoraciji ni obvezna. Je iskrena in spoštljiva misel na padle.

Izrekamo iskreno zahvalo gospa Marjanci Ipavec in njenim učencem. Enaka zahvala velja tudi mešanemu pevskemu zboru Žerjavčki.

Trzin, 16.11.2004

Podpredsednik OO ZB NOB Trzin
Franc Mušič

POGOVOR Z ŽUPANOM OBČINE TRZIN G. ANTONOM PERŠAKOM

PRERAZPOREJANJE PROSTOROV

Že v prejšnjih številkah Odseva smo pisali o načrtih za preselitev občinske uprave iz sedanjih prostorov v staro tržinsko šolo, kjer so, potem ko se je oddelek vrtca Palčica preselil v novi prizidek pri sedanji osnovni šoli, nekateri prostori v pritličju ostali nelzkorščeni. Med Trzinci je veliko ugibanj, kako bodo med društva razdelili prostore, ki jih bodo po preselitvi občinske uprave sprostili v sedanji občinski stavbi na Mengeški 9. Tokratni pogovor z županom Antonom Peršakom smo zato začeli s tem.

Pred dnevi smo z g. Gorazdom Zavrnikom sklenili najemnino pogodbo za prostoro v občinski stavbi, ki so ostali prazni po izselitvi Trgovine Flis. Vem, da bodo nekateri Trzinci žalostni, ker po toliko letih, kolikor je bila v teh prostorih trgovina z živilim, tam ne bo več. Časi so se spremenili, veliki trgovski centri v bližini pritegujejo kupce, za male trgovce pa so ti centri prehuda konkurenca, zato mnogi priliska ni zmorenje. Trudili smo se, da smo zaračunavali kar najnižjo možno najemnino, prostora pa zastonj nismo mogli oddajati. Ko je g. Flis opustil tukajšnjo trgovino, smo si prizadevali, da bi v izpraznjene prostore dobili novega trgovca, vendar za to ni bilo zanimanja. Objavili smo dva javna razpisa in načo poskušali na dražbi dosegči kar najbolj ugodno ceno za omenjene prostore. Kot nam je začrdil g. Zavrnik, ki je bil za prostore edini zainteresiran, bu v te prostore nekoliko razširil svoj Pekos Pub, zraven pa bo urenil še frizerski salon.

Ali je novi – starí najemnik pridobil tudi nove kletne prostore?
Ne. Nekaj kleti ima že zdaj v najemu, druge prostore pa zaseda strelsko društvo, ki bo tam, čeprav si prizadevamo, da bi uredili novo strelščico in druge prostore v kleti osnovne šole, ostalo še toliko časa, dokler ne bo primočno urejeno ustrezno strelšče v zakloniščnih prostorih v šoli.

Med člani društva upokojencem Žerjavčki je čutiti nekaj razočaranja, ker so upali, da bodo zdaj dobili prostore v prizideku stare osnovne šole, tam, kjer je bil doslej oddelek vrtca, vendar pa ste zdaj tja preselili občinsko sejno sobo.

To o razočaranju slišim prvič. Res je, da so žerjavčki računali na to, da bodo tudi oni lahko uporabljali prostor v pritličju, do katerega je najlažji dostop, vendar nikoli ni bilo mišljeno, da bi bil ta prostor namenjen samo njim. Sejno sobo smo res preselili v ta prostor, v katerem se bodo lahko dobivali tudi žerjavčki, predvsem

pa skupine za samopomoč, v katerih se zbirajo starejši ljudje, ki res ne morejo več hoditi po stopnicah. Tudi sejno sobo smo v ta prostor umestili med drugim ravno zaradi dostopnosti za invalide. To je tudi razlog, da bo v prihodnje vložišče občinske uprave v pritličju. K temu nas je vedila želja po njeni čim lažji dostopnosti za vse občane, tudi tiste, ki so gibalno ovirani. Kot veste, smo imeli sejno sobo nekaj časa v prvem nadstropju stare šole, vendar je bila tam ležko dostopna za invalide. Kasneje smo imeli sestanke občinskega sveta v dvoranci Marjanče Ručigaj v CIIH, vendar je bil tudi tam dostop sorazmerno zapleten, sedanj prostor pa je lahko dostopen in tudi primeren za seslankovanja. Veste, nekateri menijo, da je ureditev dvigala v lažni stavbi enoslaben in posenčno poseg, pa ni tako. Za samo dvigalo res lahko plačaš nekaj milijonov, vendar pa je zaradi tega treba precej spremniti tudi v sami zgradbi, marsikaj tudi prerazporediti prostore. Poleg tega ob gradnji teh stavb nihče ni razmišljal o tem, kam bi bilo mogoče umestiti dvigalo, tako da so povsod potrebeni precejšnji gradbeni posegi. Zdaj smo v novi sejni sobi imeli že kar nekaj sestankov, tam pa bodo, kot rečeno, tudi srečanja skupin za samopomoč. Za to je nujno, da imamo prostor za srečanja, ki je lahko dostopen. Mislim, da je kombinacija z večernimi sestanki občinskih delovnih teles v istem prostoru, ki ga dopoldne ali tudi zgodaj sobo.

popoldne uporabljajo skupine za samopomoč in tudi drugi uporabniki, kar sprejemljiva. Kar pa se tice članov društva upokojencev, imajo ti še vedno na razpolago prostore, kjer so se shajali doslej. Ko bomo uredili prostore za društva v sedanji občinski stavbi na Mengeški 9, pa se bodo preselili tja. Tudi sami so mi zagotovili, da vzpon po stopnicah v prvo nadstropje zanje še ni takoj problematičen. Gre za precej vitalne ljudi, ki predvsem potrebujejo prostor za svoja srečevanja. Je pa treba poudariti, da je društvo žerjavčkov eno najbolj dejavnih društev v Trzinu. Njihove dejavnosti se vrsijo redno ves čas in zato tudi nujno potrebujejo prostore za svoje aktivnosti. Kar se drugih društev tiče, ocenjujem, da je za njihove prostorske potrebe v občini, glede na njeno velikost, sorazmerno dobro poskrbljeno, lahko bi rekel, da precej bolje kot v nekaterih drugih občinah. Treba pa je upoštevati, da imamo kar precej društev in da vsa niti ne potrebujejo prav dosti prostorov, saj se člani srečujejo na sestankih enkrat na teden, mogoče tudi le enkrat na mesec, za kakšno urico. V tem primeru povsem zadostuje nek skupen prostor, ki si ga razdelijo po urniku uporabe. So pa nekatera društva, na primer športno, ki je ves čas dejavno, vendar njihova dejavnost poteka na različnih lokacijah in ob različnih časih. Mislim, da je tudi za ta društva pri nas res dobro poskrbljeno. Ko bomo na Mengeški 9 uredili društveni dom, pa bodo raznere še boljše. Zame je še posebej pomembno, da zagolovimo prostor za starejše in sveda tudi za mlado generacijo. Vsaj za slednjim mislim, da smo že precej naredili.

V občinski lasti je tudi objekt ob Habatovi ulici, v bližini Čebulovega mosta, tam, kjer je mlekarne in kjer je imelo svoje skladišče v zadnjem času podjetje Kersan. Od podjetja ste zahtevali, da do konca oktobra prostore izprazni. Zdaj nekatera društva razmišljajo, da bi zanje tam lahko uredili prostore.

Objekt je ostal iz preteklih časov, ko je bil zgrajen za potrebe kmetijske zadruge Res smo se zavzeli za preselitev dejavnosti podjetja Kersan, in to predvsem iz dveh razlogov. Tja so vozili težki vlažilci in zapirali promet pa tudi tamkajšnji most ni bil narejen za takšne obremenitve. Drugi razlog za to pa je bil, da v Trzinu potrebujemo prostor za skladiščenje različne opreme, na primer za opremo civilne zaščite, za stojnice, mize in klopi ter drugo opremo, tisti prostori pa so kot nalaže za takšno skladišče. Občina na primer omenjavo ni mogla naročiti več stojnico različne pribredite turističnega in drugih društev, ker do zdaj nismo imeli prostora, kjer bi jih lahko shranili. Upamo, da bomo s tem ta problem rešili, doigročno pa razmišljamo, da bi tam postavili nek večji objekt, ki bi bil na razpolago več društvom, na primer za civilno zaščito, morda tudi za gasilce in podobno. Prav gasilci si želijo nov gasilski dom, saj sedanjih že ne zadošča več vsem potrebam. Trzin se je namreč v zadnjem času precej spremenil, razvil in temu primerno se morajo prilagajati tudi gasilci. So pa v zvezi z gasilci v igri tudi druge, morda tudi boljše variante. V omenjenem prostoru je zdaj tudi mlekarne, ki bo tam še ostala, se pa tudi stvari na tem področju spreninjajo, in kmetije tudi oddajo mleka že prilagajo novim razmeram.

Ob Jemčevi cesti je še en objekt, kozolec ali lopa, v katerem so še nekateri starci kmetijski stroji, ki jih je imela nekdanja Strojna skupnost. Kaj bo zdaj s tistim objektom?

Objekti je že vrnjen nekdanjim lastnikom oziroma denacionalizacijskim upravičencem. Občina zdaj pri tem nima nič več. Stroji pa so last strojne skupnosti in njeni člani morajo odločiti o njihovi usodi.

Nekateri stroji iz lope so zdaj že zanimivi kot spomeniki tehnične kulture. Glede na to, da v Jablah vsako leto pripravljajo razstave stare kmetijske mehanizacije, bi verjetno vsaj nekateri sodili tudi na takšne razstave.

Kot sem rekel, so tisti stroji v lasti Stroj-

ne skupnosti. V kakšnem stanju je zdaj ta skupnost, ne vem kaj dosti, menim pa, da so nekatere naprave mogoče res zanimive, in bi jih veljalo ohraniti in restavrirati. Kdo bi imel denar za to, ne vem, je pa tudi res, da bi za take stroje potreboval kar precej prostora, tega pa trenutno v Trzinu nimamo.

Občani nas večkrat sprašujejo, kaj je s prostori v pristilju soseske T-3. Ob načrtovanju centra je bilo veliko govora o tem, kaj vse bomo v tistih prostorih dobili, zdaj pa so prostori večinoma prazni.

Tisti prostori so v zasebni lasti, in občina pri tem nima kaj dosti pristnosti. Prostori bodo sčasoma oživeli. Je pa to slošen problem, saj zdaj masiške v mesecih, na primer v nekaterih starih mestnih jedrih, prostori ostajajo prazni. Večino tistih prostorov so kupili zasebni, kdaj pa jih bodo začeli uporabljati, je pa v njihovih rokah. Problem je v rentabilnosti, saj je odpiranje lokalov v takšnih objektih v prečesniji meri povezano tudi s pričakovanim številom strank. Če na primer odpira frizerski salon, moraš vedeti, ali boš vanj lahko pritegnil zadostno število strank, da se bo storil obrestoval. Tako je tudi z drugimi dejavnostmi. Mnogi so pričakovali, da bo v Trzinu še več prebivalcev, da bi center zaživel bolj živahnou. Verjamem, da se to bo zgodilo, vendar šele čez leto ali dve.

Kaj pa trgovina z bioprehrano?

Zanjo je denar namenila občina?

Res je. Priprave tečajo in trgovino bodo odpri. Imeli smo že en oglas za oddajo, vendar je prišlo do manjšega nesporazuma glede pogojev. Zdaj se bomo o oddaji in pogojih oddaje neposredno dogovarjali.

Kaj pa se dogaja z načrtovane gradnjo veletrgovine ob robu T-3, kjer je zdaj Tavčarjeva kmetija?

Gre za zasebno pobudo. Tam gre za zasebno lastnino, in Občina ne more posredovati. Lahko damo prostorsko informacijo, ne moremo pa ukrepati. Kakor vem, so nekateri trgovci pokazali interes. Vendar je potrebno čim prej sprejeti spremembe ureditvenega načrta, ki se že pripravljene in s katerimi bodo podani boljši pogoji za ta objekt. Tudi zainteresirani vlagatelji čakajo na te spremembe. V tem trenutku pa težko kaj rečem. Dejstvo je, da zdaj večinoma nakupujemo v Mercatorju in drugih hipermarketih v sosednjih krajih, po nekaterih informacijah pa se nekateri trgovci kar zanimajo za tisto lokacijo.

Miro Šlebe

Vse dni svojega življenja smo pred izbiro: ali trpljenje, ko ljubimo, ali veliko večje trpljenje, ko ne ljubimo.

Dag Hammarskjöld

Novice iz Krajevne knjižnice Tineta Orla Trzin

• V septembру in oktobru so Krajevni knjižnici Tineta Orla Trzin podarili knjige naslednji občani: Matija Šilc, Vida Zakrašek, Lucija Zupan, Bojan Ogorec, Zoran Golobčič, Jože Šimenc, Aleksandra Vlahovič, Lilijsana Smrekar in Izot Mahorič. Vsem se najlepše zahvaljujemo.

• Krajevna knjižnica Tineta Orla Trzin v mesecu novembru vabi na ogled knjige *Zakaj je nebo modro?* Avtor prispevkov v razstavljeni knjigi je tudi občan Trzina Jure Zupan, glavni urednik Kvarkadabre, časopisa za tolmačenje znanosti. Knjiga razkriva zanimive odgovore na vprašanja, kot so: *Kako je nastalo vesolje?, Kako nastane strela?, Kdo dolazi uradni čas na Zemlji?, Ali lahko svetloba kaj premakne? ...*

• V veseljem decembru, mesecu veselej, pričakovanju in občarovani Krajevna knjižnica Tineta Orla Trzin v sodelovanju s klonesno Evo Š. Maurer vabi na predstavo

Pravljica o novoletni jelki,
ki bo 20. decembra ob 17. uri v dvorani Marjance Ružigaj.
Vljudno vabljeni vsi otroci od treh do dvajsetih let!

Barbara Erjavec,
Krajevna knjižnica Tineta Orla Trzin

STARE RAZGLEDNICE in FOTOGRAFIJE TRZINA

V Turističnem društvu od vsega začetka zbiramo muzejsko gradivo, med njim tudi stare razglednice in fotografije kraja. Seveda na izposojo ali proti plačilu.

Informacije: Turistično društvo Trzin ali Občinsko informativno središče, Ljubljanska c. 12 f, tel. 564 4730.

Božično-novoletne voščilnice

V TD je na voljo še nekaj božično-novoletnih voščilnic z motivi Trzina naše priznane slikarke Bernarde Zajec. Naročite jih lahko po telefonu (564 45 28) ali v občinskem informativnem središču, Ljubljanska 12 f, tel. 564 4730.

STARA HIŠA - SVOJEVRSTEN ETNOLOŠKI SPOMENIK?

Od prazgodovine naprej je hiša v pravzaprav družinska kuhična, ki je služila tako bivanju človeka kot tudi živili. Kasneje so ta dva dela ločili in dobili smo hišo ter gospodarsko poslopje. Nenamokrat je iz hiše dišalo po raznih dobratih, ki se nastajale v črni kuhičini pod spremnimi prstmi gospodinje. Le kako bi lahko pozabili ta votji?

Tisti, čigar nosovi še niso vonjali dima iz črne kuhičine ali pristnega vonja stare hiše, se brž odpravite v katero izmed mnogih ohranjenih muzejskih hiš na Slovenskem. Precej jih je, ki so več kot vredne vašega obiska. Ne dačeš stran – pokukaj-

ai okolici. Ozrimo se v stari del našega naselja – mnogi se sprehajajo tam mimo, pa sploh ne vedo, da gre za najstarejšo hišo v Trzinu. Seveda, beseda gre o Šuštarčkovi hiši, ki se nahaja v neposredni bližini gostišča Pr' Jakov Met'. Ta domačija bi bila več kot primerna za ureditev muzejske zbirke in prikaz starih trzinških in tudi vseslovenskih običajev. Precej kmečkih in drugih starih predmetov čaka na svojih pet minut slave, čaka na mesto v muzejskih zbirkah. A glej ga zlomka! Ničče se ne zmeni zanje, ničče nima posluha, da bi jim našli primerno mesto v muzeju in na tak ohraniljni našči, trzinško etnološko dediščino.

Šuštarčkova hiša je ena izmed mnogih, ki bi si upravičeno zaslužile prepotrebne obnovbe in spomeniške zaščite. Tudi občina bi se lahko zavzemala za njeno obnovo in ohranitev v sklopu Zakona o varstvu naravnih in kulturnih dediščin. Zakaj? Taka hiša bi lahko služila prikazu starih običajev, ščet in navad. Potemtakem bi jo lahko izkoristili tudi za postavitev stalne zbirke o razvoju našega naselja. Mladi bi se lahko vključili s svojimi projektimi, to je delavnicami in prikazi ljudskih plesov (saj se lahko tudi drugim pohvalimo s svojo folklorno skupino, mar ne?). Velja razmisljiti...

Kdo se ne spomni trzinške bitke? Eno izmed večjih bitk za samostojno Slovenijo. Mar nima zadostnega pomena, da bi ji postavili in uredili vsaj zbirko? S tem bi postavili spomenik tudi horcu za svobodno Slovenijo, ki je med trzinško bitko žrtvoval svoje mlado življenje zaradi hudobitje človeštva, Edvardu Peperku. Da ne spomniš, da ne smi tudi na invalida iz taiste bitke, Aleša Kodreta. Hiša poleg mosta čez Pšato, ki je v bitki utrpela največjo škodo (luknjek v njenem pročelju so nas še dolgo spominjale na nesmilostno uporabre vojaškega orodja), bi bila primerna za postavitev spominske zbirke. Resda na njenem pročelju že visi spominska plošča, pa se navzid temu lahko vprašamo, če je to dovolj. Vsekakor je bila vojna »štek desetdesetvna, a bila je vojna v pravem pomenu besede... Pa se odpravimo še malce naprej po sledih starih, etnološko zanimivih trzinških hiš. Nasproti Avtoservisa Štefe oziroma že od daleč opazi mogočno Tajčarjevo domačijo, ki že desetletja kljubuje času. Prvična je tudi Gostilna Narobe, znana prenemateremu Slovencu, ki obratuje v starem, precej močnem poslopiju. Gre za eno najstarejših gostil na Kranjskem, po nekaterih podatkih pa naj bi bila že tudi najstarejša; pozoren opazovalec lahko na njej opazi značilnosti nekdanjih »furmanskih« gostil.

Trzin poleg teh svojevrstnih etnoloških hiš skriva v svojem nedruži tudi hiše, pomembne s kulturnega vidika. V eni izmed teh je uzljuč sveta dr. Ivan Hribar, ugledni ljubljanski

Budnarjeva muzejska hiša, vir: <http://usen.volja.net/slokam/>

te v sodnjenje Domžale (Menačnikova domačija) ali se odpravite na nekoliko višjeležeče Palovče nad Kamnikom. Tam vas v vsej svoji, izredno ohranjeni, lepoti vabi Budnarjeva muzejska hiša. Vendar je na nek način absurdno, da vas usmerjamamo k ohranjenim muzejskim oziroma etnološkim hišam v okoliški kraje, ko pa imamo nekaj izredno zanimivih in celo turistično privlačnih hiš v naši neposred-

Šuštarčkova hiša (10. 1998)

Tajčarjeva domačija (11. 1997)

župan, katerega ime si blagovoli deliti več slovenskih občin. Slednji je pod psevdonimom Trzinški prevajal celo pesmi. Mar ni to zadosten dokaz, da se je sam imel za zavednega Trzinca in bi mu lahko namenili malce večje obeležje, kot je poimenovanje novega družbenega centra. Čeravno ne gre drugače, bi lahko popolnoma obnovili njegovo rojstno hišo, v kateri je za časa cvetenja trzinškega mesarstva delovala mesarija, ki je imela lastno ledeničo. Niste vedeli? Verjetno pa ste na pročelju tamkajšnjega gospodarskega poslopija že opazili spominsko tablo, ki govori o medvajnem poboru treh vidnih partizanskih funkcionarjev v tem poslopiju. Mogoče bi, kljub že zelo žalostnemu stanju tiste hiše, vseeno veljalo razmisliši o tem, da bi v nekakšnem tematskem sklopu povezali obnovo rojstne hiše Tineta Hribaja z etnografsko predstavljivijo trzinškega mesarstva in dogodkov med drugo svetovno vojno na trzinškem območju.

Rojstni hiši dveh vidnih Trzincev, znamenitega partizanskega zdravnika Tineta Zajca in prof. Tineta Orla, alpinista, dogeletnega urednika Planinskega vesnika, pedagooga in prvega časnega člena PD Onger Trzin, sta sicer že izgubljeni, vendar vsaj za prof. Orla lahko rečemo, da njegovo delo ne bo utonilo v pozabljivo, kajti naši vrli planinci so mu uredili spominsko sobo v društveni hišici. Bi pa veljalo razmisliši o tem, da bi kje v nekakšnem tematskem sklopu predstavili vse pomembnejše nekdanje Trzince.

Še nekaj je hiš, ki so etnološko, kulturno ali turistično zanimive in vaska izmed njih govori svoja zgodbo, vendar o tem ob kakšni drugi priliki. Poudariti velja, da bi si lahko kot občina, ki nima večjih naravnih turističnih atrakcij in produktov, čisto upravičeno omisili posebno kulturno-etnološko pot, ki bi jo ustrezno pojmenovali. Na ta način bi lahko zaustavili marsikaterega tranzitnega gosta, ki drvi skozi Trzin. Skupaj se potrudimo in ga privabimo v naše naselje. Pa naj še kdo reče, da je Trzin velika moderna vas obcestnih reklam, napisov in tabel!

Nataša Prah

OBVEŠČANJE V TRZINU ŠEPA

*S*estankovali smo člani Turističnega društva Trzin in se pogovarjali, kako bi pripravili nekatere akcije, ki nas čakajo v prihodnjem obdobju. Ob tem smo se počutili precej negotovo, saj nismo imeli vseh potrebnih informacij o tem, kaj se bo še dogajalo v Trzini in kako so si organizatorji nekaterih akcij, v katerih naj bi sodelovalo tudi Turistično društvo, zamislili te priredite. Na sestanku smo sedeli tudi trije člani uredniškega odbora Odseva, pa nismo imeli nič več informacij kot drugi. Le nekaj več je vedela naša »novinarska« kolegica in predsednica Turističnega društva Jožica Valenčak, še ona za marsikatero namesto organizatorjev ni vedela.

Slika je bila podobna na sestanku Komisije občinskega sveta za prireditve, promocijo Trzina in priznanja. Člani komisije smo se pogovarjali o pripravi nekaterih vidnejših prireditiv pred koncem leta, spet pa nismo vedeli, kako bodo potekale nekatere druge prireditve, ki jih bodo pripravila posamezna društva, Občina in nekatere občinske organizacije.

Na seji občinskega sveta je predsednik Društva upokojencev Žerjavčki in hkrati občinski svetnik Franc Pavlič poročal o nezadovoljstvu upokojencev in članov Turističnega društva, ki dežurajo v informacijskem središču v Družbenem centru Ivana Hribarja. Ljudje jih pogosta sprašujejo o različnih prireditvah v Trzinu, oni pa o tem nimajo pojma, saj jim nihče ne posreduje podatkov.

Občinska svetnica Liličana Smrekar je v imenu društva prijetelj mladine na seji občinskega sveta predlagala, da naj v občini namestijo še nekaj vitrinx, v katerih bi društva seznanjala svoje člane in druge občane s svojo dejavnostjo. To so zaprosili, ker ocenjujejo, da je obveščanje o nekaterih dogajanjih prestabilo.

Skoraj vsak teden kot urednik Odseva poslušam otiske: »Zakaj pa v Odsevu niste objavili napovedi za ta dogodek?« Navedel sem le nekaj primerov nezadovoljstva ljudi in organizatorjev nekaterih prireditiv v zadnjem času, saj vsi skupaj ugotavljamo, da obveščanje v Trzinu Šepa. Ce najprej pometrem pred lastnim pragom, naj povem, da si v uredništvu Odseva prizadevamo, da bi bili kar najbolj na tekočem z dogajanjem v občini in da bi »odsvevali« tržansko življenje, žal pa nam marsikak dogodek »spolzi med prstii. Zanj izvemo prepozno ali pa spletne ne. Organizatorji nekaterih prireditiv in pobudniki različnih akcij nas kar velikokrat spregledajo ali pozabijo. Po eni strani je razumljivo, da ne moremo povsem slediti vsem dogodkom, saj je Odsev mesečnik, pre-

pričani pa smo, da bi vsaj za pomembnejše prireditve organizatorji le lahko poskrbeli za njihovo napoved v Odsevu. Ravno najpomembnejše akcije se običajno pripravljajo na nekaj daljši rok, tako da je prav gotovo mogoče pripraviti vsaj okvirne informacije kak mesec prej. Prav za take napovedi smo na zadnji notranji strani glasila uvedli rubriko »Vroča stran«. Poskušamo jo napolniti, kličemo predsednike društev, ampak še vedno se stvari dogajajo mimo Odseva. Na uredništvu si želimo, da naši svojih akcij prireditelji obvestijo tudi zato, da se jih udeležimo in potem poročamo o njih. Saj je med člani uredništva kar precej takih, ki delujemo v enem ali več društvinah, vseeno pa nam nekatere informacije uidejno. Večkrat siščim očitke, da organizatorji ne dajo napovedi svojih dogodkov, ker zamujamo. Res se dogaja, da različne akcije potekajo v času, ko ima Odsev že »zaključeno« redakcijo, vseeno pa je precej degodkov tudi takih, ki se zgodijo po izidu Odseva, pa če zamuja tudi za en teden. Za take akcije je pa že prav, da jih napovemo. Treba pa je reči, da Odsev ni edini možni način obveščanja. Na Občini si večkrat pomagajo tako, da ljudi obveščajo z letaki, ki jih raznašajo po hišah. Kot siščimo, je tudi takšno obveščanje drago, še večkrat pa letaki ne pridejo na cilj. To je res škoda, verjetno pa bi lahko našli odgovorne raznasačke, ki bi za malo denarja opravljali to nalogo.

Občane se da obveščati tudi preko plakatov,

sporočil v oglašnih vitrinah in transparenti.

Včasih je bilo obveščanje s pomočjo plakatov precej bolj razvito, zdaj pa enostavno ni

plakatnih mest za tržanska društva. Na uradnih plakatnih mestih Amicusa, reklamni oglasi tržanskih društev le malokrat najdejo svoje mesto. Res je, da poniekod po Trzinu še pritičujejo plakate in druga sporocila na debla dreves, kandelabre in druga vidna mesta, vendar je to v običaju le pri nekaterih organizacijah, pa še te svoja sporocila puščajo tam, kjer naj bi narje naletela le dolgočena publik. Tudi kar se tiče vitrin, lahko rečemo, da jih je premalo in tudi te so namenjene le nekaterim organizacijam. Transparente in paneje pa v Trzinu razprostrelimo le ob izjemnih dogodkih, pa še to se zgodi zadnji hip, potem pa le-ti še dolga višijo v prazno. Ena od možnosti za obveščanje je tudi kanal, ki je rezerviran za lokalno skupnost na kabelski televiziji. To bi sicer sprva stalno nekaj denarja, kasneje pa, mislim, da niti ne bi bilo tako drago, če ne bi pričašalo celo zasluga. Z dobro organizacijo in marketingom bi tudi v Trzinu lahko zaživila lokalna televizijska postaja. Možnosti za obveščanje javnosti je še več, le izkoristiti jih je treba. Predvsem pa bi morali dati na Občini pobudo za bolj usklajeno in transparentno delo organizatorjev društvenih in drugih prireditiv. Eno od občinskih delovnih teles bi morale poskrbeli za to pomembno dejavnost, ki bi lahko krepko prispevala k boljšemu počutju prebivalcev Trzina v naši občini. Ne nazadnje pa pravijo, da so informacije moč, in bi mogoče bilo le prav, da jih ne bi zadrževali v ozkem krogu.

Miro Štebe

PRIJETEN ZAKLJUČEK LETOŠNJIH POTEPEANJ TRZINSKIH ŽERJAVČKOV

Jutro, 20. oktobra, je bilo megleno in iz oblokev je rahlo rosilo, vendar nas, tržanskih upokojencev, ti so moči in pogumno smo se podali na obisk Gorških brd.

Po kratkem postanku v Vipavi, kjer smo si ogledali ūdovit izvir reke Vipave in se osvežili z dobro kavico, smo pot nadaljevali skozi Novo Gorico in Solkan na Sveti goro. Nebo se je ta čas že delno razjasnilo, tako da smo, medtem ko je vsak jedel svoj sendvič, lahko opazovali lep razgled vse do Gorice, Sabotina in Goriških brd.

Sledil je ogled cerkve, o kateri sta nam mlada franciškanska skušala predstaviti vse, kar se je v zvezri z njim dogajalo v njeni dolgi zgodovini, še posebej pa slike Svetogorske Marije, ki krasijo glavni oltar cerkve. Ogledali smo si še muzejsko zbirko o soški fronti, ki jo tudi hrani na Sveti gori; razstava nas je ponovno prepričala o nesmislu vojn. O tem je naše pre-

pričanje utrdila tudi vodička, ki nam je soško fronto zelo nazorno predstavila. Spust nazaj v dolino je bil za voznika zaradi ostrih zavojev in dolgega avtobusa kar naporen, a vožnja smo veselo nadaljevali preko Italije v Dobovo v Goriških brdih. Tam smo si ogledali vinško klet, okušali mošt in si v njihovi Trgovini obnovili tekoče zaloge. Kar prehitre se je bližala 15. ura, ko smo se moralni odpraviti do zaselka Gonjače in tamkajšnjega razglednega stolpa, ki se dvigača kar 24 metrov nad razgibano briško pokrajino. Nekaj naših »mladenčk« in »mladeničev« se je povzpelo nanj – nekateri celo po dvakrat. V gostišču Rizjak pa nas je že čakalo okusno kosilo z dobro domačo kapljiko. Zadovoljni in polni prijetnih vitrov smo se vrnili domov. Izlet je pripravil Franci Bardorfer, ki je tudi avtor tega prispevka.

Karitas

DOBROTA, KI NAPOLNI SRCE

Tržinski Karitas je v soboto, 6. 11., v Tržinski cerkvi spet pripravil dobrodelni koncert, na katerem so nastopili številni priznani umetniki. Čeprav so tisti, ki so se že lani udeležili podobnega koncerta, vedeli, da se vabilo organizatorjev iz Trzina radi odzovejo tudi nekateri vidni slovenski glasbeniki, je bila letos udeležba Trzincev na prireditvi nekoliko manjša pa tudi izkupiček s prostovoljnimi prispevkvi zbranega denarja je bil letos manjši kot lani. Organizatorji vzrok za to vidijo predvsem v nekoliko slabšem obveščanju ljudi. Tisti, ki so se odzvali prijaznemu vabilu in so v košarico, kjer so se zbirali darovani tolarji, primaknili svuj delež, pa so tistega večera v cerkvi vseeno preživeli nepozabno urico in pol dolg umetniški dogodek. Naslopajči, ki so se odrekli honorarjem, so nameč peli in nastopali iz veselja do glasbe in v želji, da bi tako podprli prizadevanja Karitasa, ki zbirajo sredstva za pomoč potrebnim. Njihov nastop je bil sproščen in prisrčen. Prireditev je povezoval Gašper Ogorelec, ki se je že nekajkrat izkazal kot duhovit in nevsičljiv gostitelj. Po krajšem pozdravnem nagovoru gospoda župnika Pavla Krila so se po cerkvi razlegli nežni glasovi otroškega pevskega zbora Sončni žarek. Pod vodstvom zborovodkinje Lili Sever so male pevke ganile poslušalce, da so jim spontano zaploskali. Veselje je med židovi cerkevnega hrama vnesel pojoči pater Janez Perlez, ki je s svojo kitaro in simpatičnima sopvevkama pridobil naklonjenost občinstva. Sledila je Nataša Čelik, ki je ob spremljavi citer zapeval venček priljubljenih melodij, namesto napovedanega Staneta Mancinija pa se je publiki predstavila simpatična mlada violinistka Kaja Soštarčič, ki je iz svjejega inštrumenta spretno, kol' že uveljavljena mojstrica, izvabljala nežne jokajoče tone in v srca

Tržinski cerkveni zbor

Metka Krsnik

prisotnih vnašala nostalгијо in nežno hrepenerje. Za krajši predah je poskrbel naš sokrajan, poklicni igralec Silvo Božič, ki je iskrivo prebral nekaj globokih in iskrivljenih misli. Sledil je nastop klarinetiške Metke Krsnik, ki jo je na pianu spremljala Mateja Urbanc. Njena glasbena pripoved je bila nekaj časa otočna, nato pa se je prelevila v živahnio in razposajeno odoočnost, čež čas pa se je melodija spet umirila in ubrano zvabila poslušalce k zadovoljnemu ploskanju. Nekaj poslušalk ni moglo prehvaliti nastopa pevca Tea Sirnada, ki je zapel tri zimzelenne melodije, še zlasti pa je navdušil s skladbo I did it My Way – Naredil sem po svoje. Sledil je vrhunc večera, nastop prijubljene pevke Eldre Viler, ki se je spet odzvala povabilu tržinskega Karitasa. Za razliko od lani je bila letos s spremjevalko na klarinjut uglašena, prav tako pa tudi ni bilo težav z ozvočenjem, kar je lani vrglo grenak okus na prireditve. Tokrat je Elda izjemno pretanjeno in doživela zapela Ave Marijo, nato pa na željo občinstva še Lastovko. Spet je dokazala, kakšne mojstrice obvladovanja glasilk je in kako širok je razpon njenej glasu. Ni čudno, da je bila deležna navdušenega aplavza. Za piko na in pa so poskrbel domači pevci s tržinskega kora. Pod vodstvom Francija Banka, ki je igral na orgle, so zapeli tri skladbe, ki jih je tržinska publike že slišala. Gre za skladbe, podane na način, ki se ga človek ne nasili.

Res je bil lep in prijeten večer. Organizatorji so se izkazali tudi z darili, ki so jih prejeli nastopajoči in tudi tisti, ki so pomagali pri pripravi koncerta. Umeiniški dogodek je bil nekakšna napoved bližnjega adventa in veselega predbožičnega časa, saj je napolnil srca publike z res prijetnim občutki.

Miro Štěbe

POROČILO Z 2. DEKANIJSKEGA PASTORALNEGA DNE DEKANIJE DOMŽALE

Naj živim le zase?

Moravče, 2. oktober 2004: Z darovanjem svete maše ob desetih dopoldan se je pričelo srečanje verujocih iz 17 župnij, ki so združene v domžalski dekaniji. Somaševalo je 10 duhovnikov, glavnih pridigar pa je tokrat nagovoril ljudi z mislimi o duhovnih in redovnih poklicih, ki so v sodobni družbi premaločrati izbrani kot način življenja in darovanja za druge. Pri maši je sodelovalo okoli 50 ministrantov ter redovnice in redovniki, ki so izšli iz dekanije. Po maši so sledila pričevanja, konsoli, festival vere v dvorani kulturnega doma, športno-družabno srečanje in za zaključek še pele litanijske Matere Božje.

Po sveti maši je redovnica sestra Svetega Križa Helena Furar predstavila podatke o duhovnih poklicih v dekaniji. V štirih župnjah nimajo teh poklicev, v preostalih trenutnih pa je po duhovni ali redovni poklic prejelo 66 ljudi, od tega je 33 škofijskih duhovnikov, 12 redovnikov in 21 redovnic. Le v župniji Mengš je imajo trenutno 2 bogoslovca. Udeleženci so se nato

razporedili po skupinah k pričevanjem, ki so jih pripravili mladi, predstavniki župnij in redovnice ali redovniki. V uru in pol, kolikor časa so imeli na voljo, je stekel pogovor o rednu, odločitvi za poklic in še martsičem. Pričevanja so potekala v župnišču, kulturnem domu, gasilskem domu in v šoli. Celotno kiso je bilo imenljivo družabno srečanje, zaznamovano po mnogimi pogovori. Festival vere so oblikovali člani molitvene skupine iz Starega trga. Že vodja skupine, župnik Janez Kebe, je z umirjeno, preprosto in narečno obravljeno pripovedjo vnesel posebno domačo vzdusje, vendar se je jasno čutila njegova molitvena moč, ki se je prenašala na poslušalce. Njegovo varezost so potrdile tudi pripovedi štirih ženski različnih starosti, ki so zaradi vztrajne molitve dosegli osebno rast, ozdravljenje in vidno sprememb v odnosu do sojudi. Franciškan Janez Ferlež pa je v slovenskem prostoru znano ime. S pesmijo zna in prepira, da je to jezik, ki ga vsi razumejo. O svoji vlogi v cerkvi in družbi so spregovorili tudi steki skavtov iz Domžal, Moravč, Doba in Vira. Poslušalce v dvorani so uspešno tudi razgibali z igro Konjske dirke. V pogovorih z vodite-

ljem Vitom Kotnikom so nastopajoči spregovorili ljudi o sebi in svojem delu. Na družabnih igrah so svojo domiselnost ponovno pokazali skavti, ki so vsako ekipo na igrišču za šolo dodata preizkusili, preden so razglasili zmagovalce, to je ekipo župnije Dob.

Kot pik na in pa so bili deli številni glasovi fantovskega zbara iz Doba, ki so prepevali litanijske in tako slovesno zaključili srečanje. Komur pa se le ni preveč mudilo domov, je sobotno pozno popoldne preživel oh pogostitvi s pecivom in pijačo ter v razgovorih z ljudmi iz celotne dekanije.

Uspeh dneva je gotovo to, da je skupina ljudi iz različnih župnij uspela pripraviti tako raznolik potek dogajanja, ki pa se je odvijal po programu in brez zapletov. Zadovoljstvo bi bilo zagotoviti še vse, če bi se na mnoga vabilna odzvalo še več ljudi in morda bi kdo resnejše prisluhnil klicu, ki bi se oglašil nekje v najbolj skriti notranjosti, mu dovolil, da se razbohoti in končno odloči. Naslednja priložnost bo kmalu tu, že naslednje leto. Boste zvraten?

Mal

ODKOD NOVEMBRSKA PRAZNOVANJA

November je mesec, ko se nara-va pripravlja na svoj zasluzeni počitek. Je mesec, ko listje orumeni in odpade, je mesec, ko se živali pripravljajo na zimovanje. Dnevi postajajo težki, tematni in turobni, dan se krajsa, sonce dobiva drugačno barvo. Takšni dnevi in takšno sonce je naše prednike navdajalo z žalostjo, obupom, strahom; prinašalo naj bi rušenje, uničenje, živiljenjsko nevarnost, smrt. Morda je tudi v tej turobnosti treba iskati vzrok praznovanja spomina na mrtve na prvega novembra, čeprav nam zgodovinski viri priopovedujejo drugačno zgodbodo.

V krščanskem svetu so se z javnim čaščenjem sprva spominjali le mučencev. Vsakemu mučencu je pripadal en dan v letu. Kasnejše so začeli častiti tudi svetnike, ki niso bili mučenci. V Dioklecijanovi dobi pa je število vseh, ki so jih takole posthumno častili, tako naraslo, da ni mogel vsak od njih imeti svojega godovnega dne. Zato se je Cerkev odločila za poseben spominski dan, ko naj bi se spominjali vseh mučencev in svetnikov skupaj, tako da ne bi nikde ostal brez čaščenja. Tak dan je bil od začetka 7. stoletja naprej v Rimu 13. maj (to je bil dan posvečenja starega rimskega Pantheonja v Cerkev Device Marije in vseh mučencev). Na ta datum so v Rim prihajali množice romarjev. A ker se je izkazalo, da Rimljani v tem letnem času primanjkuje živeža tako za domačine kot za romarje, je papež Gregor IV praznik prestavil na 1. november.

Kelti so na začetku novembra praznovali praznik mrličev.

Pogani, ki so ravno tako častili mrtve, so le-te delili na dobre in hudo. Hudočneže je bilo potrebo pomiriti in odvriti stran od doma, da ljudem ne bi škodili, dobre pa so, kakopak, privabljali domov, kjer so jim pripravili gostijo (da, prav ste prebrali), od njih pa so potem v zahvalo za pojedino pričakovali pomoč in zaščito. Vendar se tudi v tistih kulturnih, ki so častile v gostile prednike, le-te po koncu obredov ali praznovanj proslili, naj se vrnejo lja, od koder so prislí, se pravi na oni svi. Grki in Rimljani so duhove na primer magnali, Kitajci pa so jih na pot odpravili z lampinjonji, da bi lažje našli pot domov.

Slovensko ljudstvo na prvega novembra obiskuje zadnja počivališča svojih najdražjih. V preteklosti so verjeli, da na ta dan duše rajnih sedijo na grobovih in gledajo, kdo jih obiše. Ena od starih враž pravi, da če je plamen sveče na grobu miren in pokončen, je duša rajnika že v nebesih, če pa plamen nemirno plapola,

pa se duša pokojnega še pokori v vicah. Potekod so na grobovih kadili z brinjem, češ da brinov dim vernim dušam dobro dene. Na večer pred vremimi dušami pa so naši predniki na mizo postavili blagoslovljeno vodo in hleb kruha (v goricah tudi vino) in prizgali: svetliko, napolnjeno z oljem. Z blagoslovljeno vodo naj bi se duše ohladile, z oljem namazale pekoče rane, lučka naj bi jim osvetlila zatemnjene oči, s kruhom iz domačega žita pa so se okrepili. Nekateri ljudje so pripovedovali, da so duše silšali, ko so prisle; stoka so, ihtele in trkale ali pa so se pojavile kot pojoči plamen v pečeh. Seveda pa naši predniki ni morilo, da biha hrana in pijaca v naslednjem jutru več ali manj popolnoma nedotaknjena. Verjeli so, da so bili umrli v gosteh, vendar se niso nicesar pritaknili. Šplošna slovenska navada je bila tudi, da so o vseh svetih gospodinje obdarovale otroke in reče v posebnimi kruhki, ki so nosili po različnih krajih različna imena. Najpogosteje jih imenujejo prešice, pa hlebci, hlebeki, mižnjekti, dušice, panjote, panjoka ... Hlebeki, ki so jih na ta dan speklji, so bili iz ajdove, ovcene in tudi koruzne moke.

Praznik vseh svetih je bil edini verski praznik, ki je postal dela prost dan v bivši socialistični Sloveniji, le da je bilo ime spremenjeno v dan mrtvih. Dandanes pa je prvi november poimenovan v dan spomina na mrtve.

Mesec november nestrpno pričakujejo tudi vinogradniki, vinari, enologi in drugi ljubitelji žlahne kapljice, ki si želijo poizkusiti lečino, ki jima je vinska trta milostno poklonila. Najtežje ranje pa je gotovo pritakati 11. november, ko goduje sveti Martin, saj, kot pravi starrek, Martin spreminja moši v vin". Martinovanje, kot poimenujemo praznovanje

okoli 11. novembra, zaključuje jesensko delo na polju in naznanja začetek zimskih dni ter gretja ob kmečki peči. Sveti Martin v resničnem življenju najverjetneje ni bil tako velik ljubitelj vina, da bi zaradi tega razloga njemu v časi poimenovali ta praznovanje, ampak njegov god le slučajno sопrvoda s spreminjaњem moša v vino. Zgodovinski viri pritočajo, da je bil Martin velik dobrotnik in usmiljen mož. Oltarne slike v cerkvah ga največkrat prikazujejo kot usmiljenega vojščaka, ki z mečem reže svoj plasč, da bi ga dal revezu, ali pa prikazujejo delovanje hlebekov kruha (ponekod jabolk) revnim otrokom. Vseeno pa večina ljudi Martinih usmiljenih dejanj ne pozna tako dobro, kot pozna zgodbobo o gosih, ki naj bi Martina izdale. Gose so namreč predirljivo gagale, ko se je Martin skrival med njimi, upajoč, da ga škofovi glasniki ne bi našli. Martina so iskali, ker so mu želeli sporočiti, da je postal novoizvoljeni škof. Gospode za to svoje „zdajstvo“ še dandanes plačujejo, ko jih na Martinoovo pripravljava na 1001 način. Trzinci pa smo letos pripravili martinovanje z našimi „pobatenimi“ ščavnicanji. Kako se je polo, pilo in plesalo, bomo poročali v naslednji številki Odseva.

Jer ker že gorovimo o praznovanjih, se lahko pomudimo še pri dveh, ki datumsko ne sodita v november, temveč ju praznujemo zadnji dan oziroma večer oktobra. To sta noč čarownic in dan reformacije.

Noč čarownic ali halloween (po angleščini) je bil prvotno star keltski običaj, imenovan samhain. Kelti so na zadnji oktobrski večer praznovali novo leto in zaključek starega. Po eni od njihovih legend naj bi se duhovi umrilih, ki so premisili v iztekačem letu, na ta dan vrnili na Zemljo, iščod živa telesa, v katera bi se naseleli. Kelti so namreč verjeli, da se v času okoli novega leta vsi zakoni časa in prostora spremeniijo, s čimer mrtvimi dobijo priložnost, da se pomešajo med žive. Sedeva živeža niso želeli, da bi se vanje naseleli duhovi in so zato naredili vse, da bi svoja bivališča naredili neudobna, občutljiva in popolnoma neprivlačna. Pogašili so vsa ognjišča v svojih domovih, nato pa so se našemili v različne groteskne podobe in zganjali hrup po celih vasi ter na ta način želeli odgnati duhove.

Ta keltski običaj so za svojega vzel tudi Rimljani, ki so ga sicer nekoliko priedili, saj so istočasno s tem praznikom častili boginjo Pomono, boginjo sadecv in dreves.

Samhain, seveda nekoliko spremenjen, se je v devetnajstem stoletju prenesel v

Ameriko iz irskimi emigrantmi (ki so se podali v svet zaradi krompirjeve lakote). Tudi v Ameriki je običaj pridobil nekaj novih elementov, na primer tako imenovan trick-or-treat (pri nas podoben običaj v pustnem času, ko otroci hodiči od hiše do hiše in nabirajo dobrote za pusta hrusta). Ta navada pa naj bi izvirala iz evropskega običaja. V začetku devetega stoletja so namreč na drugega novembra (dan vernih duš) berači hodili od hiše do hiše in prosili za hlebčke kruha. Več hlebčkov kot je berač imel, več molitev naj bi opravil za svoje darovalce. Takrat so namreč verjeli, da vse duše pred vstopom v nebesa nekaj časa žijo v vicah, molitev zanje (tudi očeznanih ljudi) pa naj bi pospešila njihov prihod v nebesa. Praksa rezljanja buč pa prav tako izhaja iz irske folklore. Po legendi naj bi se začela z nekim gospodom, imenovanim Jack. Po tej legendi je Jack, vaški posebež in pijanček, hudiča na prefrigan način ujet v drevoso deblo. Nato je v drevo vrezal križ in s tem hudiča obsnidl na večno čepenje v njem. Ko je hudič Jacku objubil, da ga ne bo več mamil v greh, ga je Jack izpustil. Ko je Jack umrl, ga v nebesih niso hoteli sprejeti zaradi preveč hudočnih del, ki jih je storil, v peku pa ga hudič tako ali tako ni maral. Mu je pad malo žerjavice, zavite v čebulo, da bi Jacku svetila v večni temi, na katero je bil obsojen. Tako so torej lrci v preteklosti izrezovali čebulo, ko pa so prišli v Ameriko, so ugotovili, da je veliko lažje izrezati bučo in vanjo vstaviti svečko.

In kar praznujejo v Ameriki, s procesom globalizacije kaj kmalu postane del folkloru tudi v drugih deželah. Tako je noč čarovnic zaneslo tudi v naše kraje. V Trzinu predvsem otroci že nekaj let praznujejo noč čarovnic pri okrepčevalnici Barca. Izrezovanje buč, izdelovanje čaroviške opre-

me, pitje čaroviškega napitka je bil tudi le-tos le del zabave trzinskih otrok.

Mi pa se pomudimo še pri praznovanju dneva reformacije. Zakaj dan reformacije praznujemo ravno 31. oktobra? Na ta dan leta 1517 je profesor za biblijsko teologijo Martin Luter na vrata cerkve v nemškem Wittenbergu obesil 95 tez o potrebeni prenovi katoliške Cerkve in tako pokazal na cerkveno krizo, ki so se je pred tem dejanim že mnogi cerkveni koncilii zavedali, in a niso znali rešiti. Že v času humanizma in renesanse (torej že veliko pred Lutrovim nastopom) se je dogajalo, da duhovščina nisla sledila krščanskemu nauku, ki naj bi ga razširjala in poučevala. Prodajali so odpustke za grehe, škotki in papeži so živelji v razvratu, žegnani s kupom nezakonskih otrok, dogajale so se simonije (trgovanje s cerkvenimi službami) in neporozem (dajanje prednosti sorodnikom priodeljevanju funkcij in služb). Luter je s svojimi tezami na-

glas povedal tisto, kar se je do takrat le še podoval. Luter s svojimi tezami gotovni imel namena razbili Cerkve, vendar so naredile na ljudi tako velik vtis, da so se hitro razširile po Evropi. Začelo se je reformno gibanje, ki je pivedlo do notranje preuređevanja Cerkve, pa tudi do nastanka novih Cerkva: luteranske oziroma evangeličanske Cerkve, Zwinglijeve ter Kalvinove reformirane Cerkve in anglikanske Cerkve v Angliji. Lutrovi nauki so močno odmevali tudi v slovenskih deželah. Reformacija je Slovenec prinesla prvo knjigo v slovenskem jeziku in s tem knjižni jezik, pa tudi prvo imenovanje pojma Slovenec. Slovenci dan reformacijo kot državni praznik praznujemo od leta 1992.

Tako, november in novembirska praznovanja bodo kmalu za nami, pred nami pa so že decembirska praznovanja, miklavževanje, božični prazniki, silvestrovjanje. Le pazite, da se vam od vseh teh praznovanj, popitega vina, piščičnih urin ne bo zavrilo v glavi. No, pa tudi če se...

Matja Erčulj

Ljudske pevke Iz Domžal prejele visoko Gallusovo priznanje ob 25. obletnici - tudi naša sokrajanka Majda Močnik

Med nami verjetno ni nikogar, ki ne bi poznal kakere od njih in užival v petju predvsem ponarodelnih in pravih starih ljudskih pesmi, ki so se nekdaj peli in ohranile po ustrem izročili. Tudi zato ne, ker rade nastopajo, na povabilo Turističnega društva Trzin so nastopale tudi v Trzinu. Rade se zadržijo po nastopih in med obiskovalci nadaljujejo s prepevjanjem. Slavnostni koncert ob svoji 25-letnici so imeli 6. novembra v dvorani KD v Grobljah. In kot so na povabilu zapisale: Začele smo v tovarni Toko davneg leta 1979, ko je bilo treba zapeti za neko proslavo. Prva leta jih je bilo za dva oktet, danes za oktet... Vseh 25 let jih vodi gospa Mara Vilar, doma v Domžalah, sicer rojena v glasbeni družini v Moravčah. Na njemenu domu so vsak ponedeljek, seveda ob čajčku, obvezne vaje. In kot pravijo, rasti moraš in zrasti, da doživi preprostost. Prav takaj je naša Majda Močnik, ki je kot ena od štirih v zboru že 25 let in je prejela zlato jubilejno Gallusovo značko JSKD - občinske izpostavljave Domžale. Majda, čestitamo ti. Veseli bono, že se boste še kdaj odzvale našemu povabili.

Trzinke upokojenke v reviji Vzajemnost

Že drugič prikazujemo sliko članic trzinskega društva upokojencev Žerjavki s srečanjem upokojencev v Kranjski Gori, ki so jo objavili tudi v reviji Vzajemnost. Trzinke so, kot se to pogosto zgodi na naših srečanjih in drugih akcijah, padle v oči po sproženosti in veselju razpoloženju. Ni čudno, da so omenjeno sliko objavili kot potrditev k članku z naslovom: Povečajmo gubice sreče. Pa naj še kdo reče, da Trzinke poznajo samo po rajfunku in žajfi!

ODSEVNIK

Avtore
S. F. J.

OB ŠČAVNICI SO PRIJAZNI LJUDJE

Sred dnevi, načančno 20. t.m., smo tudi v Trzinu lahko doživeli pravo martinovanje, kakršnega poznajo v vinorodnih predelih Slovenskih goric oziroma Prlekiji. O prireditvi bomo več poročali v prihodnji številki, člani uredništva pa smo se odločili, da bomo že prej poskusili kaj več izvedeti o priateljski občini, s katero imamo Trzinci vsako leto več stikov. Trije člani uredništva Odseva smo obiskali Sv. Jurij ob Ščavnici in čeprav za obisk nismo izbrali najboljšega vremena, smo se iz priateljske občine vrnili z najlepšimi vtisi.

občinska stavba v Sv. Juriju

Župan občine Sv. Jurij
Anton Slana

Čeprav že kar nekaj Trzincev po zaslugu turističnih društev in občinskih vodstev obeh občin pozna tankajšnje kraje, naj na kratko pove, da je občina Sv. Jurij približno petkrat večja od naše, v njej pa živi približno tistoliko ljudi kot uradno v Trzini, se pravi približno 3000. Občina je izrazito kmetijska, še zlasti znani pa so tankajšnji vinogradi, v katerih pridelujejo res odlična, pravzaprav vrhunska vina. Tankajšnje vinorodne kraje povezujejo kar dve vinški cesti, ena je tista, ki prihaja v občino z območja Ljutomersko-ormoških goric, druga pa z Gornjeradgonsko-kapelskimi goricami. Poleg vina pa na ravnicah in polčajnah bregovih nad Ščavnico pridelujejo žita in krmo za živilo, veliko pa je tudi sadovnjakov, kjer pridelujejo predvsem nadve sočna in okusna jabolka. Občino deli in povezuje reka Ščavnica, ki je zdaj sicer ukradena, vendar so v Žihlavskem gozdu pustili reko v takšni obliki, kot si jo je ustvarila v tisočletjih. V zaraščeni strugi poteka z mnogimi meandri, je zdaj pravi raj za vadne in obvodne živali, med drugim tudi za vidre, ki so drugič po Sloveniji že prava redkost. Podobno ohranjena je narava tudi

ob Blagusiškem jezeru, ki še čaka, da ga obiskovalci odkrijejo in izkoristijo za spodbujanje turističnega razvoja tistih območij.

Občina Sv. Jurij se res lahko pohvali s prijetno razgibano in nikoli dolgočasno pokrajino s številnimi naravnimi in tudi kulturnimi zanimivostimi, zato v občinskem vodstvu, tako kot tudi večinja prebivalcev, računajo, da bi to lahko izkoristili tudi za turistični in s tem splošni razvoj. Odlične možnosti za gostinstvo, izborna vina in okusne jedi tistega območja bi bile ob gostoljubnosti in dobrovojnosti tamkajšnjih ljudi res lahko začitni

znak za turizem območja, ki je bilo kar predlog zapostavljen in odrinjeno na rob. Zdaj ko v tistu kraju prihaja avtobusta, ki bo omogočila neprimereno boljše povezav z Mariborom in preostalimi kraji, se vrednost tistih krajev, ki so bili dooley tako rekoč shranjeni v osami umirjenosti in nestresnega življenja, skokovito povečuje. Občina leži na pol poti med Ptujem in Gornjo Radgono, kar pomeni, da sta ji blizu tako avstrijska kot hrvaška meja, od Maribora pa bo z novo avtocesto oddaljena približno toliko, kot je Trzin od Ljubljane, zato ni čudno, da bodo tja lahko precej lažje privabili goste, upajo pa tudi, da podjetnike, ki bi zeleli izkoristiti danost tistega območja in tudi pridno delovno silo.

Mladi prebivalci tistih krajev namreč odhajajo na študij in za delom v sosednje, večje kraje,

OBČINA SVETI JURIJ OB ŠČAVNICI

če bi se jima ponudile prilike, pa bi z veseljem ostajali doma. Župan občine Anton Slana pri tem s ponosom pove, da so njihovi dijaki in študenti zelo prizadivni in uspešni, da se domov vracajo z zelo lepimi ocenami in da jih tudi drugod cenijo. Ni čudno, da so iz njihove občine

izšli številni znani ljudje, ki so odločilno vplivali tudi na ugled in razvoj celotne Slovenije. Občina si prizadeva, da bi na svojem območju dobili republiški center Šolskih in obšolskih dejavnosti, razmišljajo pa tudi o možnostih, s katerimi bi lahko na svoje območje privabili visokošolske mlade kadre.

Zaradi osame se je v 23 naseljih občine Sv. Jurij ohranilo neizmerno etnološko narodno bogastvo. Nekaj tega so prikazali v svojem etnografskem muzeju na Stari Gori, želijo pa si pred zobom časa zaščiti še druge spomenike narodne kulture. Imajo zelo razvito društveno dejavnost, hkrati pa spodbujajo kulturno dejavnost in prizadevanja za ohranjanje identitete tistega območja. Občina poskuša po svojih močeh tudi spodbujati podjetniško dejavnost, za ovrtni razvoj pa skuša zagotoviti tudi ugodne pogoje. Občinski proračun je sicer najhen, letos se je v občin-

sko blagajno natekel kakih 360 milijonov tolarjev, vseeno pa skušajo kar v največji meri zagotoviti primerno življenjske pogoje. Pri tem so, kot je potonal župan, vse prevečkrat izpostavljeni naravnim danostim. Letos jih je prizadela toča, ki je povzročila kar za 300 milijonov tolarjev škode, lani so se spopadali s posledicami suše, še vedno pa je živ spomin na težave zaradi preobilnih padavin. Prav zaradi odvisnosti od naravnih nevsežnosti si želijo, da bi v občino pritegnili več podjetništva, ki ne bi bilo tako odvisno od vremenskih neprilik in bi tudi v občinsko blagajno usmerilo večji prihodek. Zato rajejo, da bi podjetnikom zagotovili dobre pogoje za delo in razvoj. Ali bodo podjemniki, ko bo zgrajena avtocesta, prišli, ne ve z gotovostjo nihče, prav gotovo pa ne bodo kod domačih odločili ostati doma, saj bodo temu v prid govorili številni razlogi. Kot smo slišali v pogovorih s tamkajšnjimi predstavniki, upajo, da bodo možnosti, ki se ponujajo pri njih,

Cerkev v Vidmu

Notranjost cerkve na Stari gori

spodbudile tudi kakega od tržinskih poslovnežev. Nismo poklicani, da bi dajali sodbo o tem, zagotovo pa vemo, da bodo vezi med Trzinami in občino Sv. Jurij ob Ščavnici še prisnejše, saj družba veselih ljudi priteguje kot magnet, prebivalci Sv. Jurija pa so veseli ljudje in imajo radi življenje.

Miro Siebe

Sv. Jurij ob Ščavnici. Majhna občina odprtih ljudi s širokim srcem, ki imajo za sogovornika venomer prijazno besedo na koncu jezika. Kraj, kamor se je odpravila tričlanska delegacija Odseva z namenom, da ga bolje spozna. Z občani Sv. Jurija Trzinice nameče že nekaj let povezuje pristno prijateljsko druženje; drug drugega obiskujemo ob trgovah, občinskih praznikih ter drugih priložnostih (npr. martinovanje). A čeprav smo prijatelji, o občini Sv. Jurij Trzinice ne vemo prav dosti. Morda le tu in tam kakšen detajl, kakšen droben kamenček iz mozaika. Z našim obiskom smo odsevcov skušali to nevedenje odpraviti, vse, do česar smo se dokopali, pa želimo deliti z vami, bralci.

Mogoče za začetek nekaj geografsko in zgodovinsko zanimivejših podatkov. Občina Sv. Jurij se razteza na 51 razgibanih kvadratnih kilometrib. V občino je vključenih 27 vasi, ki skupaj premorejo okoli 3000 prebivalcev. Vsaka vas ali vasič ima svoj šaljivi grb, ki ali orisuje značaj ljudi, ki v vasi živijo, ali pa je spomin na neko davno anekdot, ki jo dandanes poznajo le še vaščani. V grbih največkrat najdemo živali (predvsem ptice-sovice, čuke, čaplje), pa tudi hrano (koline, vino ...) in pohištvo. V tem delu Slovenije se

prvenstveno ukvarjajo s kmetijstvom in sadjarstvom, pa tudi s čebelarstvom. Ljudje hodijo na delo v bližnja večja mesta, kot so Radenci, Ljutomer, Murska Sobota, Maribor. Zaradi bližnine meje veliko občanov dela v tujini.

Občina Sv. Jurij je nastala leta 1995, in sicer z imenom Videm ob Ščavnici. Ime Videm ob Šč. je ostanek iz obdobja po drugi svetovni vojni, ko je bil leta 1953 Sv. Jurij z dekretom preimenovan v Videm. Občinski svetniki pa so leta 1997 po burnih razpravljajih sprejeli sklep, da svoje občine ne bodo več imenovali Videm, temveč raje Sv. Jurij.

Občina se posnaša z več slavnimi zgodovinskimi osebnostmi. Tako so tu šolske klopi gulili Edvard Kocbek, Bratko Kreft, Davorin Trstenjak, dr. Anton Korošec, Fran Ilešič, Vjekoslav Grmič ... Od ustanovitve občine se občinska uprava trudi za razvoj in razvoj gospodarstva, enkrat ali dvakrat letno izdajo svoje občinsko glasilo, veliko pozornosti namenjajo razvoju turizma, poudarjajo pa tudi pomen kulture in življenja društev.

DRUŠTVENA DEJAVNOST

Ljubiteljsko kulturno udejstevanje in udejstevanje v kulturnih društvi ima v Sv. Juriju dolgo in bogato tradicijo. V preteklosti ni bila vašč, kjer ne bi imeli dramski, lumburške ali folklorne skupine, zelo hitro so se razvijala tudi čitalniška gibanja. Že nekoč je veljalo in še danes velja, da skorajda ni vaščana, ki ni bil včlanjen vsaj v eno kulturno društvo, če že ne v dve ali tri. Društveno življenje je tako bogato in silovito morda tudi zato, ker se ljudje po vsakodnevnih opravilih ali na polju ali v službi radi nekoliko poveselijo v družbi in naredijo nekaj za svojo dušo. Leta 1997 je bilo tako v občini Sv. Jurij registriranih 9 kulturnih društev, utrditvijo lokalne samouprave pa se je kulturno življenje tako razvjetelo, da je danes registriranih že 37 različnih društev.

Vsa ta društva med sabo dobro sodelujejo, najbolj tesno pa je povezanih 9 društev, ki so leta 2001 postali člani novoustanovljene Zvezde kulturnih društev (ZKD). Z njim so želeli doseči boljšo usklajenosť in sodelovanje med društvami, njihovimi člani in občino pa tudi z drugimi organizacijami v občini in izven nje. Strategija dela ZKD je taká, da predstavniki društev aktivno sodelujejo v predsedstvu in na skupščini. Na mesečnih sestankih se predsedstvo ZKD dogovori o delu, sestavljajo letni koledar prireditve, določijo organizatorje in izvajalce prireditve in podobno. Dogovor med člani društev, ki so vključeni v Zvezdo, je, da vsako društvo samostojno organizira in izpelje eno prireditve letno, pri ostalih pa pomaga po svojih močeh. Na Zvezzi se tudi dogovorijo, katero društvo organizira prireditve ob različnih praznikih (npr. materinski dan, dan žena ipd.). Pod okriljem Zvezze delujejo: pevsko društvo Mešani pevski zbor, ljubiteljsko dramsko društvo, glasbeno društvo Dežurni krivci, ljudske pevke, literarno društvo, likovno društvo, mažoretke, godba na pihala, kulturno društvo za ohranjanje naravne in kulturne dediščine. Ostala društva pa delujejo samostojno, izven ZKD-ja.

Vsa društva v Sv. Juriju so izjemno aktivna.

Društvo Ljudskih pevk, ki ga vodi neuradna pedagoginja Marija Simončič, deluje že 20 let. Ducati ljudskih pevk pojte tako v tujini kot tudi doma. Prepevajo predvsem stare ljudske pesmi in kolj pravi ena od pevki, so nejevoljne predvsem lakrati, so se morajo učiti pesmi z veliko klicatimi. Besedilo gre namreč malce teže v glavo in se potem tudi na nastopih kdaj pa kdaj zgodi, da ga zaradi treme pozabijo. Ljudske pevke so svoje pesmi izdale tudi na kaseti.

Društvo kmečkih žena je tudi društvo z dolgoletno tradicijo. Pridne gospodinje celo leto organizirajo različne oblike druženja, od letčaja ročnih del do poučnih predavanj, razstav, delavnic, kuhskih vaj, ekskurzij ... Ob veliki noči društvo pripravi razstavo butar in velikonočnih jedi, obenem pa gospo ne ogled postavljajo svoje celoletno delo. V povezavi z gasilskim društvom pripravljajo tradicionalno želež zlatega klasiča. S svojimi dobrolatmi pa posladkajo krajane ob praznikih, po kulturnih prireditvah pa vedno poskrbijo za pogostitev.

Godba na pihala ima prav tako bogato in dolgoletno tradicijo. V godbi igrajo tako očeje kol sinovi ali hčere, in se za podmladek ni batí. V Sv. Juriju igra tudi mlada

glasbena skupina Dežurni krivci, ki je posnela več cedejev in sedaj vnele nastopa po celih Sloveniji.

Ljubiteljsko dramsko društvo skoraj vsako sezono pripravi eno dramsko delo, s katerim potem nastopajo in gostujejo predvsem po severovzhodnem koncu Slovenije. Problem pri nastopanjem drugod bi bil namreč v razumevanju jezika, saj so dela, ki jih odigrajo, večkrat v preščini, ki je Nepriekom težje razumljiva.

Literarnokultурno ljubiteljsko društvo pripravlja literarne večere s pesniki in pisatelji. Vsako leto izdajo časopis Prlek piše, v katerem lahko vsi občani objavljajo svojo poezijo, prozo, dramatiko ali kakršnakoli druga literarna ustvarjanja. V časopisu objavljajo v preščini in v knjižnem jeziku.

Likovno društvo vsako leto organizira likovno kolonijo v različnimi slikarskimi motivi. Večkrat povabijo likovne ustvarjalce iz sosednjih občin. Umetniki se povezujejo in spoznavajo na domačih razstavah.

Sv. Jurij se lahko pochlubi tudi z **mažoretkami**. Sprva sta obstajali dve skupini mažoretk, starejša in mlajša, danes pa deluje le še mlajša skupina, imenovana Palčki. Starejša skupina mažoretk je razpadla zato, ker so dekleta odšla na študij v večje kraje, zaradi česar so se težje enkrat tedensko udeleževala vaj. Skupino Palčki pa voda študentka, ki je bila tudi sama mažoretka.

Zelo aktivno je, po stažu sicer mlado, **Društvo za ohranjanje kulturne in naravne dediščine**. Veliko članov društva ima močno razvito pisateljsko žilico, tako da zgodovino krajev ob Ščavnici spravljajo v knjige za zanamice. Člani društva so izdali že tri knjige, in sicer o mlinih na veter, o trgovinah in gostilnah ter o križih in kapelah na tem območju.

Svoje delo so podprli s fotografijami, pričevanji ljudi in zgodovinskim dokumenti. Izjemno zagnan za tovrstno delo je bil gospod Jakob Kreft, ki je v letošnjem letu na žalost preminil, ostali člani pa se neumorno trudijo naprej. Člani društva zbirajo starine in stare kmečka orodja, razstavljajo le-tega pa je v slari osnovni žoli na Stari Gori.

Slovenske gorice so znane po pridelovanju vina, zato ni čudno, da je bilo tu ustanovljeno **Društvo ljubiteljev vin in narave**. Društvo je bilo ustanovljeno v začetku leta 2003, z namenom strokovnega razvoja vinogradništva, predstavitev, ponudbe vin in možnostih razvoja dopolnilnih dejavnosti na kmetijah. Člani društva sodelujejo na prireditvah, kot so martinovanje, postavljanje klopočica, ocenjevanje vin in drugih kmečkih dobrat, organizirajo strokovne posvetne, izobraževanja ...

Pred turistično pisarno na Stari gori

V Sv. Juriju je tudi mladina zelo aktivna. Še čisto sveže in mlado je *Društvo podeželske mladine*, ki organizira kolesarjenja po mejah občine, sodeluje na kmečkih igrah, na kvizu Mladi in kmetijstvo, pripravlja strokovne ekskurzije, izlete v planine in podobno. V okviru društva deluje tudi folklorna skupina, kjer sedem plesnih parov pleše najrazličnejše slovenske ljudske piese.

Vsi tako od teh društev imajo svoje načrte za prihodnost, želje in ideje. Seveda pa je delovanje društev povezano tudi s finančnim stanjem, ki je več ali manj omejeno, saj občina ne razpolaga z bajno bogatim proračunom. Finančno bolj podpirajo društva, ki dosegajo vidne rezultate tudi na širšem območju (npr. rokometaši, strelec), saj se na ta način promovira tudi občina, pa tudi tista, ki so aktivna in veliko delajo. Je pa občinska uprava vseeno poskrbela za uniforme oziroma obleke nekaterih društev (npr. za mažoretko, ljudske pevke). Problem, ki ga bo občina v prihodnji morala reševati, pa je s prostorom, saj je njihov kulturni dom v bolj slabem stanju in trenutno priređitev potekajo v gasilnem domu ali pa kar na prostem. V gasilnem domu imajo tudi prostor, kamor spravljajo dokumentacijo, ki so jo predsedniki društva dolga časa hranili kar v domačih predaljih.

Seveda pa se v Sv. Juriju občani ne ukvarjajo samo s kulturnimi dejavnostmi. Tu živijo tudi zagrizeni športniki in svetovni prvaki. Njihovi paradni disciplini sta rokomet in streljanje, ne smem pa pozabiti na kasašto. Ženski rokometni klub Millennium se bori za najvišja mesta v prvi B državni ligi, v streljanju z zračno puško pa na najvišjih stopniščah ponavadi stojí Janko Jurkovič (državni prvak). Kasarstvo občini razvija predvsem družino Slana iz Bohinjske (vas v občini Sv. Jurij), ki na kasarskih derbijih zmaguje s svojo kobilico Fanto. V Dragotincih (vas v občini Sv. Jurij) pa že nekaj let živi dvakratna svetovna prvakinja in devetkratna evropska prvakinja v kegljanju na ledu, Marija Vajndorfer.

Občani Sv. Jurija ob Ščavnici imajo tudi svoje gasilsko društvo, turistično društvo, čehelarsko društvo, društvo upokojencev, društvo borcev NOV ter lovsko in ribiško družino.

Ce bi društveno dejavnost primerjali z društveno dejavnostjo v Trzinu, bi ugotovili, da pravzaprav nti takšne razlike. Razlika med krajevna je le v tem, da morda v Trzinu dajemo prednost drugim društвom in drugim kulturnim ter športnim dejavnostim kot v Sv. Juriju.

*****

Resnici na ljubo moramo priznati, da naš obisk ni bil namenjen zgolj spoznavanju Sv. Jurija. Na pot v Slovenske gorice smo šli tudi zato (ali pa predvsem zato), da bi spoznali prejemnika solidarnostne pomoči, ki jo je Ščavnicanom dala občina Trzin ob siloviti toči, ki je to območje prizadela v letošnjem poletju. Odlošitev občinske uprave Sv. Jurija je potem, ko so prejeli informacijo o tržinski solidarnostni pomoči v višini 1.000 000 tolarjev, bila, da denar razdelijo med dva prejemnika. Tako so polovico denarja namenili kmetiji Zorko, drugo polovico pa so dali malemu podjetniku Božič Branku, ki se ukvarja z vrtnarstvom.

Božič Branko se z vrtnarstvo in vrtnarjenjem ukvarja že več kot deset let. Branko je izučen prodajalec, ki je svoje vrtnarstvo Iris ustavil z ženo Ano, po izobrazbi agronomistko. Vrtnarstvo sedaj že nekaj časa vodi Branko, saj se žena po pridobitvi redne zaposlitve iz vrtinarskega posla nekoliko umaknila, v vrtnarji pa ima redno zaposleno eno delavko. Vrtnarstvo Iris je v preteklosti gojilo večinoma vrtince različnih vrst, predvsem čajevke, vendar pa se gojenje vrtincov danes finančno ne spaša. Prodaja vrtnic je nameč močno upadla,

predvsem zato, ker jih pridajajo tudi branjevki, ki ceno za eno vrtnico spustijo na 150 tolarjev. Te vrtnice, po besedah Branka Božiča, niso tako zelo kvalitetne, a jih ljudje zaradi nižje cene vseeno raje kupujejo. Tako so se Božiči prilagodili potrebam trga in se začeli prvenstveno ukvarjati z gojenjem pelargonij, v predbožičnem času pa gojijo božične zvezde. Njihove rožice se dobi predvsem v trgovinah in cvetiličarnah v Ljutomeru, Murski Soboti, Gornji Radgoni, pa tudi v nekaterih cvetiličarnah po Sloveniji.

Letos so imeli Božičevi precej stroškov, saj so svojo vrtnarijo v Svetem Juriju preselili bližje glavni cesti (le pa sto metrov naprej od občinske stavbe), kot je stal stari rastlinjak. Sprememba lokacije je bila dobra potenza, saj so znatno povečali promet, žal pa jim je silovita poletna toča tako rekoč izniciila vsa njihova prizadevanja. Toča, debela kot kostanj, je skoraj v celoti uničila večji, 400 kvadratnih metrov velik rastlinjak, brez po-

Pasledice neurja so bile na rastlinjaku katastrofalne

lomljenih stekel pa je ni odnesel tudi manjši rastlinjak, ki stoji v bližini. Dobešedno na koščke se je lako raztreščilo 700 kvadratnih metrov stekla. Branko je bil v času toča na službeni poli v Gradcu, razdejane pa je v rastlinjakih nemočno opazoval njegov sin, ki mu je v zadnjem hipu uspel pogebnit na varno pred silnim nalivom in neurjem. Da je bila toča res silovita, pove tudi to, da je Branko sin, ki ga je med begom v zavjetje vseeno zadelo nekaj ledeni izstrelkov, dobil poštegne modrice.

Nadštvor za prihodnost imajo Božičevi trenutno bolj malo, njihova energija je usmerjena predvsem v sanacijo posledic toč (stekla na velikem rastlinjaku so že zamenjana, manjši pa še čaka na prenovi) in v to, da bi finančno čim hitreje izplaval iz rdečih številk. Gde na to, da že samo ogrevanje rastlinjaka (rože, na

Takšen je rastlinjak Božičevih rdeč (foto: Božič Branko v svoji cvetlišču)

primer božične zvezde, lahko rastejo in cvetijo le pod posebnimi temperaturnimi pogojimi) v zimskem obdobju znesе več kot štiri milijone tolarjev, verjamemo, da je Božičevim in vrtnarstvu Iris tržinska de-narna pomoč vsekakor pršla prav. Gospod Božič se je večkrat iz srca zahvalil začjo in dejal, da je bil izjemno prijetno presemenčen nad takšno solidarnostjo naše občine ter da mu ta pomoč veliko pomeni.

Mateja Erčulj

*****

SVETI JURIJ OB ŠČAVNICI

*Hodi, hodi sveti Juri,
no po sveti tak zakuri,
kaj se vneme zemlje koža –
zima nam se že prevnoža.*

*Hodi, hodi sveti Juri,
no po sveti tak zakuri,
kaj mo skoraj krave pasli –
nemamo nesti k jasli.*

*Hodi, hodi sveti Juri,
no po sveti tak zakuri,
naj te trate zelenijo,
kosci skoraj naj kosijo.*

*Hodi, hodi sveti Juri,
no po sveti tak zakuri,
kaj mo skoraj gor na štali
seno no otavo phali!*

(Stara pesem, ki so jo prepoloval domačini, ko so po vasi peljali v zelenje oblečenega Zelenega Jurija.)

Občina Sveti Jurij ob Ščavnici se razprostira na severovzhodnih obronkih vinorodne pokrajine, imenovane Slovenske gorce. Istoimensko naselje se nahaja na nadmorski višini 219 metrov in se je izoblikovalo na terasi v dolini Ščavnice. Pravzaprav se občina geografsko deli na nižji svet ob Ščavnici, ki je precej zamotčvirjen, in nekoliko višji del, ki zavzema Slovenske gorce in del Radgonsko-kapelskih goric, ki pa sta sestavna dela vinorodnega okoliša srednjih Slovenskih goric. Občina meri 51 km² in je imela ob zadnjem popisu 2883 prebivalcev v 27 nasejilih. Občina je že od nekdaj iskala razvoj-

ne usmeritve v kmetijstvu, ker večjih industrijskih podjetij ni bilo. V kraju je devetletna osnovna šola, lekarna, trgovina, pošta, zdravstvena postaja in sedež občine.

Ponaša se z mnogimi kulturniki, ki so pomembni za celotno zgodovino slovenskega naroda, in sicer: duhovnik in predvjejni politik dr. Anton Korošec, narodni buditelj Davorin Trstenjak, pesnik in politik Edvard Kocher ter dramatik in akademik dr. Bratko Kreft.

Tudi s turističnega vidika ima celotna občina marsikaj ponuditi. Ogledate si lahko mlin na veter in župnijsko cerkev Svetega duha na Stari Gori, etnoško zbirko, Pergerjevo domačijo, se sprehodite po učni poti Breza in se poleti osvežite v Blaguškem jezeru.

RAZVOJ TURIZMA V OBČINI

Ena izmed večjih razvojnih možnosti občine je vsekakor turizem kot najhitreje rastoča podnoga svetovnega gospodarstva, ki pa bo dobita še večjo veljavco z dokončanjem slovenskega avtocestnega križa, ki bo potekal tudi skozi občino Sveti Jurij ob Ščavnici. Slednja v svoji turistični promociji stavi na svojo bogato kulturno dediščino, iz katere so izšle mnoge znane in za slovensko zgodovino pomembne osebnosti. Kot je povedal gospod Anton Slana, župan občine, se na področju turizma in kulturne dediščine dogovarjajo z ljubljansko Filozofsko fakulteto, da bi študentom slavistike, ki prečujejo življence in delo njihovih literator, za potrebe študijskega raziskovanja ponudili občinske garsonjere.

Vinogradi in vinogradništvo postaja vse bolj privlačna turistična dejavnost, zaradi katere so Slovenske gorce in predvsem njena vina poznana širom Slovenije in tudi drugod izven meja. Tod potekata tudi dve vinski-turistič-

ni cesti, in sicer vinska cesta srednjih Slovenskih goric in Radgonsko-kapelska vinska cesta. Žal pa so, po besedah gospoda župana, lokalni vinogradniki premožno samoiniciativni, da bi prodajali in tržili svoja vina in izdelke. Vendar se že pojavljajo zameki tudi na tem področju. Na ocenjevanju vin na Kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni, na Ljubljanskem vinskem sejmu in številnih drugih podobnih prireditvah v tujini so tamkajšnji vinogradniki dobili že vrsto zlatih medalj in naslovov vinskih šampiонov. Potrebno bi bilo ustvarilov zadrugo, ki bi odkupovala pridelano količino grozdja in vina ter skrbila za promocijo in skupen naslop vinogradnikov na tržišču. Precej slabko pa je tudi medsebojno povezovanje turističnih kmetij, ki s svojo ponudbo nastopajo kot del vinski-turistične ceste.

Še razmeroma neodkrita možnost za večji razvoj turizma je Blaguško jezero, ki je zaradi pomajkanja kapitala še vedno brez ustrezone turistične infrastrukture. Z večjimi vlaganji in kapitalom se ponuja odlična priložnost širjenja ponudbe. Na občini so odprti za prihod kakršnegakoli kapitala. Župan je omenil tudi možnost vlaganja tržinskih podjetnikov v turistični razvoj Blaguškega jezera.

Omenja se tudi možnost postavitev Centra Šolskih in obšolskih dejavnosti na Stari Gori, ki bi dopolnila turistično ponudbo občine. V centru bi učencem predstavili možnosti izkorisťanja in delovanja obnovljivih naravnih virov, ki ne le pri nas dobivajo vse večji pomen. Zaradi globalnega onesnaževanja in segregacije ozračja bo moralo človeštvo čimprej preiti na rabo obnovljivih energetskih virov, kot

so: vodna, vetrna in sončna energija. Tega se dobro zavedajo tudi v občinskem svetu, in so naklonjeni postavljiviti demonstracijskega centra za šolsko mladino.

Za prostore stare šole na Stari Gori, kjer je danes urejena etnološka zbirka, se že zanima vlagatelji, ki bi v omenjeni stavbi uredil penzion. V njegovi neposredni bližini stoji cerkev Sv. duha. Ker je v občini veliko sakralnih objektov (cerkve, kapelice, križi), so jih ustančno popisali in jih predstavili v knjižni obliki.

Zaradi odsotnosti predsednika turističnega društva Sveti Jurij ob Ščavnici, ki se ponaša s pravo turistično pisarno na Stari Gori, z njim žal nisem mogel opraviti pogovora, da bi kaj več izvedela o zgodovini, delovanju, dejavnostih in prireditvah v društvu samem.

TURISTIČNA PONUDBA OBČINE

Pa se prepustimo bogati naravni in kulturni dediščini občine Sveti Jurij ob Ščavnici. Ko domo naslednjič obiskali to od gričev mehko zaobljeno pokrajino Slovenije, si vendarle vzemimo dovolj časa za odkrievanje njene čarobnosti v vseh letnih časih. Spomladi je kot cvetela češnja; opajajo nas omamne vonjave prebujajoče pokrajine. Poleti je razigrana kot let dveh metuljev v poletnem juriju. Jeseni je pisana od lisočerih barv, pozimi pa se pod neskončno belino pokrajina umiri. Vse do naslednje pomlad. Pika na vsej njeni bleščeci lepoti pa so izredno gostoljubni in prijazni domačini. Prleki. Zato ni razloga, da je ne bi obiskali v kateremkoli letnem času.

Sprva zavijimo na Staro Goro, kjer nas bo prijazno pozdravil mlin na veter (ne, nismo na Nizozemskem), edini tovrstni primerik na področju slovenske tehnične dediščine. Nekdaj je bilo po pokrajini Slovenskih goric postavljenih dvajset takšnih mlínov. Temu na Stari Gori so nekdaj pravili tudi potujoči mlín, ker so ga lahko prestavljali in ker je zamenjal precej lastnikov. Kar pravšije ime tudi za današnje razmere – mlín je bil namreč ponovno postavljen tu, ker se je prejšnji zaradi starosti podrl. Tam, kjer je stal nekdaj, je danes vinska klet, zato lokacija s tega

vidika ni več zanimiva. Ostane starega mlína hranijo v njegovem nasledniku na Stari Gori, katerega rojstvo se je začelo v letu 1993. Svojo dokončno podobo je ob pomoči domačinov ter dr. Janeza Bogataja in inž. Tadeja Brate-

ta dobil leta 1996. Vrhni del (ostrešje) tega lesenega lepolca se lahko premika glede na smer pihanja veira, ki poganja njegov najbolj funkcionalni del – mlinsko kolo. Ko boste v notranjosti vrhnjega dela mlína usrli kanjo, se ne ustrašite! Gre le za nagačen primerek ptice stražarke, ki je mlín varovala pred ne-povabljenimi – golobi.

Stara Gora poleg mlína na veter ponosno razkazuje tudi cerkev Svetega duha, ki se poleti hladni v senci 16 lip, na kar nakazuje tudi slogan v bližini, ki pravi: *Stara Gora – kjer lipa diše kot nekoč*. Se splača preveriti na pomlad! Cerkev hrani druga najstarejše orgle na Slovenskem. Te naj bi nastale leta 1732 v Gradiču. Baročnost cerkve je opazna na vsakem koraku. Kako se v njeni notranjosti bohotijo freske, ki nas nekako viziščemo pozdravljajo že takoj po vstopu! Zvonik, ki se nahaja 47 metrov visoko, skriva dva zvonova, na katera še danes zvonijo ročno.

Cerkve Sv. Duha na Stari gori

Nasproti cerkve stoji staro šolo, kjer hranijo etnološko zbirko. Staro šolo so leta 1988 zaprli zaradi ponemanjkanja otrok. Že sama zgradba je poglavje zase, njeni molteči zidovi pa poti bi nam hoteli nekaj povedati, izdati skrivnosti minulih šolskih dni! Če bi ostali dje, bi nam morda razkrili, zakaj je Ivan Čankar hodil na obisk k pesnicu in učiteljici Kristini Šuler. V šoli so razstavili kméčko orodje, staro notranjo opremo in uredili arhiv, kjer hranijo zbirke lokalnih zanesenjakov.

Ce vasa duša hrepenu na starih, nostalgičnih časih, si je oglejte Pergarjevo domačijo, ki je iz svojega varnega objema izpustila še enega

V etnografskem muzeju na Stari gori

Pergarjevo domačija

znanega Slovence. Gre za Janeza Pergarja, generalnega direktorja nacionalnega ponudnika turističnih storitev Kompassa. V domačiji, ki je grajen v obliki ključa, si lahko ogledate tudi črno kuhišino.

Za konec našega potepanja pa igriivi pokrajini Slovenskih goric pa vendarle pokukajmo v rjeno naravo. Sprehodimo se okoli Blagůškega jezera, ki še tisto čaka na svaj še neodkri potencial. Jezero je umejeno in je nastalo po zajecizvi Blagůškega potoka z namenom, da bi v sušnem času namakali polja. Pa še majcenja zanimivost: ob jezeru je bila izmerjena najnižja temperatura v Slovenskih goricah, ko se je živo srebro spustilo na -29,1°C. Ce bi na potepjanju radi izvedeli še kaj novega in zanimivega, pa se odpovirate po utni poti Breza.

Mi smo naše potepanje po turističnih kotičkih občine Sveti Jurij ob Ščavnici zaključili v eni izmed mnogih zdanic, ki daje poseben čar valovanju jesenske pokrajine. Kmalu zopet nasvidenje, dežela prijaznih ljudi, prelepne narave, dobre jedade in pijače!

Pogovor z družino Zorko

Zorkovi so petčanska družina, ki ji je julijška ujma s točo razdejala doberšen del letošnjega pridelka. Ukvajajo se s kmetijstvom in so specializirani v pridelavo jabolk in breskve, ki jih največ prodajo privatno in manjšim trgovinam. Dopolnilno dejavnost kmetije predstavlja živinoreja (krave, biki in prašiči). Sadje prodaajo tudi po terenu – ob nedeljah prodajajo v Apačah, včasih tudi v Pesnici. Nasadi, med katerimi je precej mladih, se razprostirajo na površini 3,5 ha. Imajo pa tudi 0,7 ha vinogradnih površin. Sadje tudi sušijo (najhovih krhlijih so odlični) in

V mlínu na veter

g. Zorko

Pogled na sadovnjak Zorkovih

delajo kis. Gospod Zorko pravi, da se mu albanske konkurence ni treba bati. Vtasiš je sodeloval z njimi, a je zaradi neplaševanja dostavljenega blaga sodelovanje z njimi prekinil. Danes prav tako predstavlja problem cenejše sadje iz uvoza, vendar kdor stavi na kakovost, ve, da je domače sadje boljše. Sadje iz Italije in

Grčije potrgajo še nezrelo in dozori med transportom. Domače sadje pa utrgajo isti dan, ko ga peljejo na tržišče. Zato je primerjava okusov skorajda nesmiselna. V pogovoru z gospodarjem smo še izvedeli, da mu je toča uničila kar 60 % vsega letosnjega pridelka. Vendar zaradi premajhne površine sadovnjaka ni upravičen do državnega povrači-

la škode. V enem samem trenutku je šel po ziu ves njihov celoletni trud in pridelek. Potrebno je poudariti, da so posledice toče dolgotrajne, saj dreve okvira še le po treh do štirih letih. Ker je drevo od udarca toče poškodovano, je potrebno poškodovani del odrezati. To pa ima za posledico slabši pridelek naslednje leto. Da pa nesreča pride vedno takrat, ko jo najmanj pričakujemo, ve povedali tudi g. Zorko. Pred letosnjim letom so imeli sadovnjake zavarovane, a ravno letos se za zavarovanje niso odločili. Zato jih je denar, ki ga je prispevala naša občina, prišel še kako prav. Očitno nesreča bedi nad njihovo hišo, kajti lansko leto jih je prizadela suša, letos pa poleg toče še zemeljski usad, ki pa je na srečo že saniran. Potem takem z gotovostjo lahko trdim, da je denar prišel v prave roke! Pri Zorkovih smo preživeli nekaj lepih trenutkov in bili zelo lepo postreženi (ob kožarčku mošta smo poizkusili kvasencice in ovčarkev). Gospodar pa nam je za slovo dal še polno jabolk in vrečo krihjev.

Nataša Prah

IZ DEJAVNOSTI TURISTIČNEGA DRUŠTVA TRZIN

Pedjetna regija - regija priložnosti - skupna turistična ponudba občin Domžale, Kamnik, Komenda, Lukovica, Mengš, Moravče in Trzin tudi v prihodnjem letu

Predstavniki turističnih društv in občinskih komisij za turizem Podjetne regije smo na sestanku v Mengšu začrtili program dela za leto 2005. Med drugim smo se dogovorili, da bomo z dosežanjimi skupnimi nastopi in pestro turistično ponudbo /o tem smo pisali v prejšnji številki Odseva/ nadaljevali. Sodelovanje in turistično ponudbo pa bomo poskušali še razširiti in jo kakovostenno izboljšati.

Se naprej si bomo prizadevali za pripravo kar najbolj privlačnega in kakovostenega promocijskega gradiva, kamor sodi "osebna izkaznica" regije priložnosti kot celote in posameznih občin s povabilom na ogled zanimivosti. Nadaljevali bomo tudi s kolegarnim prireditvami za leto 2005, vanj pa naj bi vključili kar največ privlačnih in že tudi tradicionalnih prireditv posameznih občin. Pripravili naj bi razglednico podjetnej regije.

V letu 2005 bo Podjetna regija konec aprila s svojo stojnico prisotna na razstavi cvetja v Volčjem Potoku, kjer je tudi največ

obiskovalcev in zanimanje za izlete v okoliške kraje največje.

Turistični delavci vključenih občin bodo zagotovili, da bo podjetna regija s svojim promocijskim gradivom navzoča najmanj na eni od prireditvev v vsaki od občin /predvsem na sejmih/.

Nadaljevali bomo tudi z izobraževanjem turističnih vodnikov. Preko Agencije za turizem in podjetništvo v tem mesecu poteka tečaj za lokalne turistične vodnike. Ugotavljajo namreč, da je obiskovalcev predvsem v Kamniku, ki ima bogato dediščino, dobro organizirano turistično informativno točko s promocijskim gradivom, vedno več.

Predlog Razvojnega programa podeželja za območje trinajstih občin Savske ravnin in Posavskega hribovja odpira nove priložnosti za razvoj turizma... Občinski svetki vključenih občin naj bi v novembtru la program sprejeli, tržni produkt območja - ponudha bogate naravne in kulturne dediščine pa naj bi bila spomladni predstavljena na sejmu Počitnice 2005. Premika se tudi pri projektu kolesarskih poti v Ljubljanski urbani regiji.

Se spomladi na tržnicu ...

RAZPIŠ ZAČETNEGA SEMINARJA ZA VODJE OTROŠKIH FOLKLORNIH SKUPIN

JSKD Slovenije spet razpisuje začetni seminar za vodje otroških folklornih skupin.

V Trzinu trenutno ni mentorja, ki bi prevzel otroško folklorno skupino TD in OS "Smarkci".

Če imate veselje in si želite pridobiti osnovno znanje s lega področja, se prijavite na: Turistično društvo Trzin, Mengška c. 9, 1236 Trzin /tel. 5644528/.

Seminar se bo začel 11. in 12. decembra in nadaljeval še v petih sklopih /enkral mesečno ob vikendih/.

Stroške krije društvo.

TRZINSKI REZBARJI SE VSE BOLJ UVELJAVLJajo

Trzinski rezbarji na Ptiju ...

Na Ptiju je bila sredi oktobra 3. slovenska rezbarska razstava. Pripravila sta jo Pokrajinski muzej Ptuj in Združenje rezbarjev in modelarjev lesa Slovenije. Prva razstava je bila leta 2001 v Hočah, druga pa leto kasneje v Solkanu. Splošna ocena je, da je v letih po prvi razstavi rezbarjenje v Sloveniji izredno napredovalo.

Na letošnji razstavi se je predstavilo 53 slovenskih rezbarjev, vsak s po treimi izdelki. Iz trzinske rezbarske skupine so sodelovali:

Franc Kubelj, Milan Lampič, Milan Kuferšin, Marijan Vodnik in Luka Zupan. Njihova dela so bili pri obiskovalcih ugodno sprejeti, seveda pa so bile največje pozornosti deležne jaslice Srca krščanstva Marijana Vodnika.

Plastika Milana Lampiča

Dela Marijana Vodnika, jaslice se na sredini

Razstavljeni relief Francu Kubelju

... in v Ljubljani

V Ljubljani je bil od 2. do 7. novembra 15. pohištveni sejem. Na povabilo Društva inženirjev in tehnikov lesarstva Ljubljana in Ljubljanskega sejma so se na letošnji sejemske prireditvi vsak dan od 10. do 20. ure prvič predstavili trzinski rezbarji. Na sejmu niso predstavili samo svojih del, ampak so prikazovali tudi način klešanja v les.

Predstavili so se: Janez Jarc, Franc Kubelj, Rozka in Milan Kosec, Milan Lampič, Marijan Vodnik in Luka Zupan. Deležni so bili izjemnega zanimanja Številnih obiskovalcev. Štiri izmed njih so se že včlanili v Trzinsko rezbarsko skupino, ki sedaj šteje 26 aktivnih članov. Učilnica za tehnični pouk v osnovni šoli, v kateri vsak otrok poteka rezbarjenje, tako postaja že kar premajhna.

REZBARJI IN KIPARJI
IZ PREDSTAVILOV SLOVENSKEGA LESA

Predstavnik DIT lesarstva Ljubljana Borut Kriček in trzinski rezbarji na razstavnem prostoru

Razstavni prestor

KOMU ZVONI?

eden dñi pred počitnicami je Trzin razburila novice, da je eden od staršev v trzinski šoli »prebunkal« enega od učiteljev. Slovenske Novice so tistega in naslednjega dne na našem območju naredile dober posel. Že dopoldne je na vseh prodajnih mestih Novic zmanjkal, ljudje so se spraševali, če imi kdo časopis na posodo, drugi so se ponj kar odpejali v sosednjem kraju. Po Trzinu pa je bilo veliko šušljjanja in ugibanja, po listem, kar je bilo mogoče prebrati v Novicah, pa bi bilo najbolje omenjenega profesorja pribiti na križ. Odprtij lov na učitelje in prelepjanje učiteljev bi se skraj lahko začel.

Nisem bil priča dogodka, vem pa, čeprav smo v Trzinu ponosni na svojo »bojevit« zgodovino, da kakšnokoli fizično obračunavanje ni več na mestu.

Poučevanje otrok je odgovoren posel in od profesorjev zahteva silno veliko znanja, potrežljivosti in tudi diplomatske spremnosti. Prelepjanje in fizično kaznavanje učencev bi morala že davno na smetišče zgodovine. V Šolskem muzeju v Ljubljani si je še mogoče ogledati, na kakšne načine so včasih zasmehovali, kaznivali in celo trplili otroke, da so jim v glave vbili vsaj osnovno znanje. Tudi marsikdo od starejših Trzincev se verjetno še spominja, da so včasih učitelji lahko brez kančka slabje vesti učencu navili uro, ga pocukali za »la sladke«, s členkom potrakli po obučku ali pa poslali iz razreda. Spomnina se, da je bilo za nas najbolj ponizevalno, ko nas je poredneže ravnaljev ob različnih prilikah nagnal čistiti svoje kolpo. Mislim, da se je učiteljevo kolo najbolj svetilo v Trzinu, saj je bil učitelj zelo natančen in kazni se nisi rešil, dokler del niso dobro opravili.

Tisti časi so na srečo ali pa žal že davno minili. Sodobni učitelji se običajno krepko zamislijo, predno posežejo po kakšni takšni kazni, je pa res, da imajo nekatere za vlivanje znanja in discipline v otroške glave svoje metode. Če se kdo še zateka k fizičnim »melomedam«, se morajo njegovi kolegi nad tem zamisliti in ustrezno ukrepati.

Primer, da se je očka fizično znesel nad učiteljem, pa je bil, kot zatojujejo predstavniki Sindikata vzgoje in izobraževanja, prvi tovrstni izgred v novejši zgodovini slovenskega šolsstva. Nad tem prvenstvom nikakor ne more biti zadovoljen ne očka, še manj pa so lahko navdušeni trzinski šolniki in tudi drugi Trzinci. Na občinskem svetu so hoteli razpravljati ludi o tem dogodu, ki, kot so rekli, meče ludi slabo senco na Trzin, vendor niso

Očka prebutal učitelja

Včeraj je v trzinsko šolo prišel ore osovnovščica in se s pesmijo »Očka učitelja gospodinjstva Dušana Gorence – žigalo« naj bi se spom dveh učencev v jedilnici. Gorec naj bi malce ostreje posjedoval, eden od vpletene nadobudnjev pa je na pomoc poklicnih staršev - Učitelje je potreboval izdržljivejšo pomoč, vodstvu šole pa se je ovilo v mok.

imeli ustreznih podatkov, in so sklenili, da je to pravzaprav problem, ki naj bi ga razrešila šola ob sodelovanju pristojnih organov.

Res je to problem, ki se je zgolj v Šoli in je neposredno povezan z njo. Vsi smo pričakovani ustrezno pojasnilo in ukrepanje s strani šole, vendor v Šoli pa dogodku niso odločno povedali svoje sodbe in temu primerno ukrepali.

Do izgreda je prišlo prav v času, ko je bil ravnatelj odson, njegov namestnik in tudi zbor učiteljev pa niso želeli prevzeti odgovornosti in predstaviti šolskega stališča do dogodka in obložb na račun njihovega kolega. Morali bi se zavedati, da so si s tem naredili medvedjo uslugo in da takih stvari ni mogoče polniti pod preprogo.

Res bi bilo najbolje, če bi dogodek pozabili, žal pa tako za njim ostal grenak priokus nedorečnosti in priznanka krivde Nismo razsodniki, a z gotovostjo lahko napišemo, da v civilizirani družbi problemot otrok ne rešujemo na način, kot si ga izbral razboriti očka. Tudi na Balkanu takšno počelje ne bi bilo deležno odobravanja.

Verjetno bi bilo le prav, da se tudi starši zamenimo nad početjem svojih otrok, njihovem odnosu do drugih, sošolcev, profesorjev, starejših. Včasih so starši kar s strahom prihajali na pogovore k učiteljem in, kar bi lahko vplivali na izboljšanje otrokovega obnašanja in učenja. Zdaj pa se precej staršev sploh ne zamisli nad ocenami in obnašanjem svojih otrok. Za njihove slave ocene so krivi slabli profesorji, za njihovo divje in celo surovo obnašanje je kriva šola. Nekaterim staršem niti na kraju pameli ne pride, da bi pomisili, da tudi njihov »sonček« ni čisto zlat. Poznam nekaj mamic, ki brezpogojno verjamejo vsem pritožbam svojih otrok. Že zgodaj so jih naučile, da je zelo prikladno krivda za svoje težave prevalti na koga druga.

»Moj otrok pa že ne laže!« Saj otrok mogoče niti ne laže, išče samo grešnega kožla za svoj neuspeh. To je precej lažje kot zavihali rokave. Tudi Številni starši so s tem načinom zelo zadovoljni, saj nimajo časa, da bi se ukvarjali z otrokovimi težavami. Tudi sami pokimata in za slabu vedenje otrok in za slabe ocene krivijo šolo in šolski sistem.

Ko otroci vidijo, da je ta rešitev za starše kar prikladna, je njihov problem rešen. Ni se jim treba bolj potruditi, ni treba upoštevati dru-

gih, saj jih starši »razumejo«. Šola na ta način dobí še eno koristno funkcijo, če na tem račun letijo ohložje, je pa še toliko bolje. Mamice se ob kavici lahko povežejo in s skupnimi močmi »udržajo« po učiteljih in šolskem sistemu. Verjavač ve in pravzaprav si druga drugi pišejo opravilo za lakšno pocetje. Ob vseh zadolžitvah, ki jih imajo, je res najbolje, da prepustijo šoli, ki jo sicer treba primiti na križ, da izoblikujejo osobnost njihovih otrok, če pa otrokom pri tem ostane kaj prostega časa, pa ga lahko koristno preživijo za računalniki, televizorji ali v družbi vrstnikov na cesti.

Računalniške igrice, televizijski filmi, risanke in tudi igrače, ki jih zdaj »vsviljujejo« otrokom za koristno preživjejo odvečnega časa, pa prilegnejo več pozornosti otrok v sorazmernju z agresivnostjo in stopnjo dviga adrenalina, ki jo ponuja. Čim bolj so igrice krvave, grozljive in nasične, bolj priljubljene so. Ni čudno, da se to odraža tudi na obnašanju otrok. V Šoli ugotavljajo, da je vsaka generacija otrok bolj agresivna, težje obvladjuja. V zadnjem času se na najrazličnejših ravneh po Sloveniji vrstijo seminarji, okrogle mize in razprave o agresivnosti v šolah. Znanstveniki in drugi strokovnjaki so v tem naleteli na zlato jamo, saj se vrtimo v začaranem krogu.

Veliko učiteljev se v takem odloči zgolj za »osobljivanje« z učenci, s potrežljivim prenašanjem otroške »živahnosti«, drugi upajo, dajim bo z različnimi triki le upoštevati doseži željene rezultate, nekatere pa se včasih zatekajo tudi k »strožjim ukrepom«. S tem prav gotovo tvegajo gnev in jezo staršev, koliko pa so uspešni, pa je odvisno tudi od značaja otrok in tistega, kar so otroci s sabo prinesli v Šolo. Če so otroci deležni nekrilčne podpore staršev, je res najbolje, da s seboj nosijo mobiteli in kljucjo na pomoč, kadarkoli se jim kaj zalomi. Pred krajkim je fant, ki je klical očka na pomoč, pretepel sošolca. Kako je odreagiral »poučni« očka?

Miro Štebe

ŠOLA - ta naša vsakdanja

Verjetno bi se velika večina bralcev strnjala z mano o trditv, da se otrokova znajčaj in sploh osebnost v največji meri izoblikuje prav v letih, ko otroci obiskujejo osnovno šolo. Morda se tega ob vseh dnevnih zadolžitvah in zaposlitvah v premajhni meri zavedamo in odgovornost radi prenašamo na ustanove, v obravnavanem primeru zavod za vzgojo in izobraževanje (devetletka). V zavodu pa verjetno ob težavah, ki si težko rešljive, menijo, da je do dolžnost staršev. Poslušali sem obe strani, in vem, da je dostikrat tako. In vendar nam zakonodača, kot je Šolski pravilnik, nudi edino pravo rešitev, in sicer razgovor med starši in šolnikom. Tega se poslužujemo in večini primerov bolj malo in čakamo samo na govorilne ure, ki pa imajo običajno omejen čas, in se ni možno pogovoriti o vseh težavah vzgoje. Potem je tu še čisto človeško dejstvo, da že v osnovi verjamemo besedam otroka in za težave kritivno šolo in se niti ne potrudimo raziskati ozadje, ki je pripeljalo do težav; seveda velikokrat kasneje spoznamo, da nismo ravnali prav in da bi morali kritično oceniti besede svojega otroka in se mu bolj posvetiti. Za nazaj popravljam napake pa je silno težko. Namesto članka seveda ni moralizirati in soliti pamet, vendar je vlastih dobra, da nam tudi kdo drug pove svoje misli.

Narazgovor v osnovni šoli sem se najavil pri g. Francu Brečku – ravnatelju, po napotili uredniškega odbora Odseva, da preventivno trditvne o prerezpojanju proračunskega sredstev, ki jih je občina namenila za šolo v naravi. O tem je bilo veliko govorja na seji občinskega sveta. G. Brečko: Porabo proračunskega sredstev pregleduje nadzorni odbor: Občine in redno poroča OS. V letošnjem šolskem letu smo imeli dvakrat šolo v naravi, in sicer v zimskem času in gorniško-taboriško. Prednost smo dali zimski. Za šolo v naravi prispevajo sredstva tako država kot šola in občina, del sredstev pa tudi starši. Zavedamo se, da občina po zakonu ni dolžna dati sredstev za to šolo, zato smo hvalježni za razumevanje, saj so nam tako omogočili dve šoli v naravi in sicer znosni prispevek staršev. Pazišmo tudi, da rezerviramo zadosti sredstev (15%) za prispevek socialno šibkim učencem in doslej nismo imeli primera, da bi koga odklonili, smo pa svetovali staršem, da zaprosijo za sredstva tudi na

drugi mestih, kjer so rezervirana za ta namen, in sicer iz enega samega razloga, da bi vsem učencem omogočili udeležbo. Trdim, da se trudimo čim bolj smotreno uporabiti sredstva, ki nam jih namenja družba. Na tem mestu naj povem, da se zavedamo, da občina Trzin daje iz proračuna velika sredstva za vzgojo in izobraževanje tudi tam, kjer po zakonu ni dolžna. Prav ta sredstva nam omogočajo, da ne prestanamo dvigamo kvaliteto našega dela in tudi materialno bogatimo šolski sklad z raznimi pripomočki. Stremimo k temu, da bi bili zelo solidna šola in med boljšimi v Sloveniji.

Zelo cenimo tudi odločitev Občine, da je brez zagotovljenih sredstev države zgradila prepotrebne prizidek k šoli in s tem omogočila prehod na devetletno šolanje in tudi izboljšavo pogojev za vrtce. S preselitvijo nekaterih oddelkov je Šolska knjižnica dobila nove prostore s čitalnico, kar lahko rečem tudi za računalnico, učitelji so dobili dodatne kabine, zbornico, ob kateri je urejena strokovna knjižnica. Bogatejši smo za malo telovadnico in prostore za tri oddelke vrtca z vsemi spremiljajočimi objekti. Pred nami je sicer velik investicijski zalogaj, to je temejična prenova kuhinje, vendar se tudi tega ne bojimo, če bo naša občina imela še naprej pozitiven odnos do teh vprašanj, v kar ne dvomimo.

Seveda pa je na prvem mestu vzgoja in izobraževanje učenik in učencev. Naj na začetku povem, da se trudimo z učenci postopati čim bolj strpno, jih vzgajati in jim nuditi preko učnega načrta čim več znanja. V nobenem primeru ne dovolimo, da bi prišlo do nasilnih dejanj med učenci, čeprav je to zelo težko. Nasilje pomeni neustrezne načine reševanja konfliktov; konflikt, ki vodi k nasilnemu vedenju, pa je obremenjen s čustvi, praviloma negativnimi, kot so strah, jeza, sovraštvo, nemoc, maščevanje...

Otroci so vedno bolj nagnjeni k nedisciplini, med njimi je veliko zelo aktivnih otrok, ki se stežka zberejo, so nemirni in motijo pouk. Nasprotno pa učitelji, čeprav strokovno dobro podkovani, nimajo znanja, kako ravnati s takimi otroki in se težko znajdejo v konfliktnih situacijah. Prav zato smo organizirali vrsto strokovnih predavanj z izobraževalno vsebinou na teh področjih.

jih. Mnogo pričakujemo tudi od razumevanja staršev, saj je vzgoja v našem skupnem interesu. Če pa so starši stalno kritični do dela učiteljev, pred otroki glasno izpostavljajo njihove napake, ne glejajo pa kritično obnašanja svojega otroka, je za otroke to znak, da lahko počno marsikaj, saj jih bodo starši zaščititi. Učitelji ne kaznujejo učencev, skušajo jim pomagati v vzgojnimi ukrepi in se le težko odločajo za pisni opomin ali družbeno obliko opozorila.

Občani so bili preko medijev seznanjeni s pretepotom, ki se je v torek, 26. oktobra, pripetil v prostorih šole. Ali lahko poveste nekaj o tem? Letos praznujemo 20-letnico dela v tržinski šoli, ki je odprla svoja vrata septembra 1985 leta. Zato sem toliko bolj razočaran nad dogodkom, ki se je pripetil 26. oktobra. Mislim, da si take popotnice za nadaljnje delo res nismo zasluzili. Ta dogodek so izrabili nekateri mediji in v rumenem tisku na pompenom način nanzali celo vrsto netočnih in nedokazanih ter učitelja pa tudi za šolo kočljivih očikov. S strani javnosti je bilo precej ugibanj, zakaj šola molči. Za to je bilo kar nekaj razlogov: jaz sem bil na dopustu, moji sodelavci, ki so bili močno pretreseni, pa niso hoteli dajati izjav, dokler se stvari temeljito ne razrišajo in se da stvarna ocena dogodka, saj bi vsako nepremišljeno izjavljanie samo poslabšalo vso stvar in razgrelo strasti. Skratka, nismo hteli drezati v osir in zadeve še potencirati. Menili smo, da bi bilo najbolj pametno, če na očitke odgovorimo v tržinskem mesečniku Odsev, saj dogajanja v tržinski šoli zadevajo predvsem Trzince.

MOVICE

Tržinski starši obtožujejo učitelja

Učitelj je vse zadolženka Deveti Božič Božič na tržinski devetletki. Razlogi napoljni z žaljenjem na učitelja, da je nepravilno izvedel učenje. Učitelj je načrtoval, da učenci ne bojijo, da gre za matično postavo.

Tržinski starši vzružujejo učitelja

Odločeni smo dogodek ob pomoči strokovnih služb, potem ko se bo učitelj po okrejanju vrnil na delo, natančno pretehati in ustrezno ukrepati. Za zdaj pa obsojamo kakršnokoli fizično obračunavanje! Olžalujemo in obsojamo napad na učitelja, ki je bil povsem nepotreben, saj je v šolskem sistemu dovolj možnosti za korektino, mirno in civilizirano reševanje vseh težav in sporov med učenci, učitelji in starši.

Učitelj ob tem in podobnih dogodkih ne mislimo obupati. Naša naloga je, da delamo z otroki, jih ob učenju tudi vzgajamo, ne glede na njihov odnos do šole in šolskih obveznosti. Vselej pa se veselimo še takoj majhnega premika na bolje, tako v učenju kot v vzgojnem smislu. V letošnjem letu smo že izvedli nekaj aktivnosti v zvezi s preprečevanjem nasilja in ravnanjem pedagoških delavcev v primerih, če se to pojavi. Zadnjih dogodkov pa terjajo ob nas še dodatne aktivnosti pri delu z učenci in njihovimi starši. Moram pa poudariti, da gre za problematiko, ki ne pesti le našo šolo, ampak slovensko šolstvo na sploh. Predvsem bi si morali medsebojno zaupati!

Izkoristil bi to priložnost in pozval vse starše, da izogib podobnim dogodkom vse morebitne pritožbe v zvezi z vzgojno-izobraževalnim delom poskušajo rešiti na strepen način najprej neposredno z učiteljem oz. razrednikom. Če starši niso zadovoljni z odgovorom, je potrebno iskati pomoč pri vodstvu šole. Če tudi to ne pomaga razrešiti problem, se lahko starši obrnejo na svet staršev ali na svet šole. Zadnja možnost je pritožba oz. iskanje odgovora pri republiškem šolskem inšpektoratu. Dosej smo vse morebitne pritožbe staršev reševali na strepen način s pogovori, po gornjem postopku. Seveda mora biti dovolj volje in znanja na

obeh straneh, da se problemi, ki so vezani na vzgojno-izobraževalno delo, rešijo že na nivoju šole.

Upam, da bomo tudi ta problem rešili v obojestransko zadovoljstvo in da dogodek ne bo skalil praznovanja 20-objemice dela v tržinski šoli, ki bo letos pospremila v nadaljnje izobraževanje dvajseto generacijo učencev.

Kako bi ocenili odnose z Občino?

Treba se je zavedati, da sta šola in vrtec pomembni ustanovi. Nepretrgoma si je potrebno prizadevati za čim boljše pogoje dela, če naj uspešno realiziramo zahtevne vzgojno-izobraževalne cilje, ki jih pred učenje in učitelje postavlja družba. To nechvaleno vlogo borca za čim boljši kos proračunske pogage ima seveda ravnatelj. Povsem normalno je, da v teh prizadevanjih ni sem bil vselej uspešen, kar nikoli ne jemljam kot kritiko do Občine, saj se zavedam, da je občina obvezna finančno pokriti tudi drugo področje, razen tega pa država nalaže občinam vedno več bremen, tudi na vzgojno-varstvenem področju, in povečuje obveznosti občine, za kar pa ji ne priznava višjih dohodkov iz državnega proračuna.

Kljub temu mislim, da je bilo v letih, od kar je Trzin samostojna občina, ogromno storjenega predvsem na vzgojno-izobraževalnem področju. Večkrat rad poudarim, da bi bili po programu investicij v prizidke v občini Domžale na temem mestu, in bi že dolgo čakali na nove prostore, kar bi ob uvedbi devetletke verjetno pomenilo dvozimskega pouka, tako pa se danes lahko pohvalimo z veliko boljšimi pogoji, kot jih imajo na marmiskateriji drugi šoli, in nam pogoje in razmere upravičeno zavidajo mnogi šolniki široko po Sloveniji. Morda je prav zato Zavod za šolstvo izbral našo šolo za center za izobraževanje učiteljev za predmet naravoslovje in tehnika.

Mnogo je še stvari, ki bi jih lahko naševali: informacijska tehnologija, zgodnje učenje tujega jezika, sofinanciranje šole v naravi in raziskovalnega tabora in mnoge druge interesne dejavnosti...

Nekaj pa le progesamo v teh naših medsebojnih odnosih, kar bi močno dvignilo samozačest v moralu zaposlenim na šoli: moralno podporo za zahtevno in odgovorno delo, ki ga opravljamo.

Mnogim Tržincem in okoličanom je hudo in obsojamo neciviliziran dogodek na naši šoli. Upamo, da bo v prihodnje tega le manj, saj če dobro razmislimo, se slipo zagovarjanje ene opcije skoraj vedno vrne kot bumerang in udari nas same nazaj. Življene je pač tako.

O šolski problematiki sem se želel še malo pogovoriti s prvim možem naše občine, županom g. Peršakom Tonetom. Ni mu bilo odveč vzeti si čas in tako je sledil pogovor.

Kakšni so vaši pogledi na vzgojno-izobraževalno problematiko v naši občini?

Odnos med OS in Občino ni slab, lahko pa rečemo, da se šola trudi pridobil čim več denarja, potrebe občine pa so tudi na drugih pomembnih področjih. Občina daje znatna sredstva iz proračuna tudi za dejavnosti šole, za kar po zakonu ni dolžna. To so na primer knjižnica, šola v naravi, učna pot... Zakaj? Ker smo se tako odločili in želimo imeli na tem področju višji standard.

Nekajkrat so nam hote ali nevede očitali, da ne damo dovolj sredstev in da se Občina izogiba obveznostim, pri tem pa so prezrli, da občina v tem primeru sploh ni dolžna financirati za konkretno dejavnost. Verjamem, da je bilo to izrečeno nehote, starši se pa vseeno jezijo na Občino.

Občina ima velik del proračuna obremenjen z zakonsko določenimi izdatki (primerne porabe), ostanek pa skuša porabiti za preporebne investicije. Naša občina vsako leto daje več sredstev v te namene, kot jih določa zakon s primerno porabo.

Obveznosti so velike, saj imamo skoraj vse predčolske otroke v vrtcu, zakonske obveznosti so vsako leto večje, dohodki, ki nam jih odmerja država, pa zato niso ni večji. Občina daje po svoji volji veliko več denarja, kot ga je dolžna, tudi raznim društvom, ker želi občanom izboljšati kakovost življenga.

Razporejanje proračunskega denarja na šoli se mora izvajati po pravilih in mislim, da je pri šoli v naravi prišlo do nesporazuma. Občina namreč daje sredstva le za eno šolo v naravi, šola pa je organizirala dve. Pri pombe bi bile lahko tudi pri porabi denarja za vzdrževanje, vendar je to stvar šole, kako načrtuje in potem sredstva ludi porabi. Sicer pa je bila investicija v prizidke zelo visoka, vendar smo s tem šoli omogočili, da si ustvari višji standard.

Smo majhna občina, in so toliko bolj pregledni posamezni stroški, zači tudi občani radi pokriti izramo, kako bi mi to storili drugače. Ali pa tudi bolje? V dnevovoru je možno večino stvari razrešiti, le če se najdetra prava dva in se poslušata. Kajli velikokrat poslušamo, vprašanje pa je, ali tudi slišimo.

Tone Ipavec

Prava ljubezen se začne,
kadar v zameno
ne pričakujemo ničesar.

Antoine de Saint-Exupéry

NARAVOSLOVNO- RAZISKOVALNI TABOR

V razširjeni program naše šole spada tudi ta oblika dela z učenci. Že peto leto zapored odvajajo trejetišolci v Kandruši. Na isti lokaciji ostajamo zaradi zadovoljstva otrok, staršev in drugih dejavnikov (primerena cena, ponudba programa, urejeni bivalni prostori, način prehranjevanja, oddaljenost od šole). Tudi občina prispeva za izvedbo te dejavnosti del finančnih sredstev. Letos so se tabora udeležili vsi trejetišolci na Šoli-37 učencov. Tam so skupaj s tremi učiteljicami preživeli tri, na leini čas, mrzle oktobrske dneve (11.-13.).

Naloge in cilji naravoslovno-raziskovalnega tabora so:

- Otroci spoznajo nov kraj in njegove zemljepisne, zgodovinske in demografske značilnosti.
- Je posebna oblika šolskega dela s podvarkom na opazovanju, spoznavanju, ponavljaju učne snovi po načelu začetnega naravoslovja. Pouk vodi razrednik.
- Je celodnevna šola, saj traja 24 ur.
- Razredne skupnosti se preselijo v novo okolje in otroci razvijajo pozitivne osebnostne lastnosti, spoznajo tudi sovraštinike iz sodenjih oddelkov.
- Učitelj spozna lastnosti učencev, ki jih pri rednem pouku težko odkrije.
- Učenci se navajajo na samostojnost, razvijajo delovno vzgojo: postavljanje, urejanje bivalnih prostorov, svojih oblačil, potrebskih.
- Šola v naravi prispeva k srečnejšemu otroštvu in lepim spominom na OŠ.

PRISPEVKI OTROK

MOJI VTISI

Zjutraj ob osmih smo bili že vsi zbrani pred šolo, da se odpravimo na pot. Po poti do Vač smo si ogledali tamkajšnjo okolico. Ko smo prispeli v Vače, smo v cerkvi slišala mnogo stvari o vaški situaciji. Situla je sestavljena iz treh različnih delov. Na prvem so narisani zmagovalci, ki prinašajo ukraden plen. Na drugem je

suženj s tehtnico, ki tehta bogatašev delež. Na tretjem pa so narisane živali. Nato smo se sprehodili do povečanega spomenika vaške sítule. Ob njej smo se slikali. Kasneje smo se še dotaknili sredine Slovenije. Kornaj smo čakali, da vidimo naš dom v Kandrušu.

Blaž Abe

NARAVOSLOVNO- RAZISKOVALNI TABOR

V ponedeljek, 11. 10. 2004, smo odšli v Kandruš. Najbolj mi je ostalo v spominu, ko smo si šli ogledati vaško sítulo in središče Slovenije. Ko smo stali na središču, smo zapeli slovensko himno. Bilo nas je lepo slišati. Upam, da se bomo z našim razredom še kam odpravili skupaj, saj nam je bilo zelo prijetno.

Anže Kmetič

NA KMETIJI

V ponedeljek popoldan smo se z gospodom zbrali pred vrati in odšli na kmetijo. Do kmetije smo hodili približno 40 minut. Ko smo prišli do nje, smo videli veliko živali. Učiteljica nam je naročila, naj si izberemo eno žival in jo opišemo. Opisemo naj čim več lastnosti, na primer koliko je stara, kakšno dlako ima in še kaj. Konjev in krav na nismo videli v hlevu, ampak približno 20 metrov stran od kmetije na pašniku. Na kmetiji smo videli: konja, žrebčka, krave, teličke, bike, prasičke in psa. Jaz sem mladička prasička vzel v naročje. Bil je zelo majhen. Prasičke smo si kar podajali iz roke v roke, ker smo jih vsi hoteli imeti. Vsem je bilo smesno. Ko je prasiček opazil, da ni pri svoji mami, je začel čudno cviliti. Na kmetiji mi je všeč, ker imajo veliko živali.

Urša Matičič

SPOZNAVNI VECER

Najprej je vsaka soba predstavila svojo točko. Mi smo imeli srečelov z bonboni. Najbolj mi je bil všeč Nejc Lisjak z Atomik harmonikom in Nore krave. Ko smo vsi predstavili svoje sobe, smo imeli srečelov. Vsi smo izzrebali eno darilce, eni malo večjega, drugi malo manjšega. Po moje smo bili vsi veseli svojega darilca. In upam, da se bo to kmalu ponovilo.

Maja Pirc

TOREK, DRUGI DAN

Zjutraj sem se zbudila ob 6.30, tako kot Urša in Špela. Nekaj časa smo klepetale, potem pa smo vstale in se uredile. Ob 8.00 smo odšli na zajtrk. Postregli so nam maslo in marmelado. Zajtrk je bil dober in tudi zabavalni smo

se. Ko smo pojedli, smo se preobuli in z gozdarjem odšli na Zasavsko goro. Med potjo smo nabirali liste, ki so se nam zdeli najlepši. Videli smo tudi sledi jazbeca. Celo pot je bilo mrzlo in strmo. Na polovici poti smo se ustavili in pojedli malico. Potem so se učiteljice odločile, da se vrnemo, ker je bilo premrzlo. Ob gozdni cesti smo videle posekano drevo, ki so ga napadli lubadai. Po vrtniti smo imeli malo prostega časa, nato so nam postregli juho, meso, krompir in zelenjavko. Po kosiila smo imeli pouk. Pisali smo razglednice, ki so jih potem oddali v nabiralnik. Po končanem pouku smo zunanj igrali boj med dvema ogajema, a proti b razredu. Igrali smo tri igre. Prvo in tretjo igro smo premagali b razred in dobili pokal. Pokal je dobil tudi b razred, vendar manjši. Po končani igri smo imeli še 45 minut pouka. Reševali smo naloge in delovnem zvezku. Potem smo imeli takoj večerja: makarone in omako. Po večerji smo odšli v sobe, se uredili in odšli v gostilno, kjer smo imeli zabavni večer. Ta večer se je imenoval družabni večer, zato smo se tam igrali različne igre. Preden smo začeli, smo si z okna še ogledali laborni ogenj. Najprej smo se šli igro Hrito spremeni gibe. En učenec je šel ven, ostali pa smo spremnili gibe. Druga igra je bila Ubogi črni muc. Pri tretji igri smo plesali v paru, žoga pa ni smela pasti na tla in držati je nisi smel z rokami, ampak z obrazom. Igrali smo še veliko družabnih iger. Ko se je družabni večer končal, smo odšli v svoje sobe, si umili zobe in šli spati.

Tadeja Mirič

Ti in jaz sva eno.
Ne morem ti storiti nič žalega,
ne da bi s tem ranil tudi sebe.

Mahatma Gandhi

OTROK ZA ZDRAV RAZVOJ POTREBUJE LJUBEZEN IN VZGOJO

VZGAJANJE BREZ SIVIH LAS

Večina staršev se je že znašla v situaciji, ko kljub potrebitnosti ni mogla zaustaviti svoje glavega nadobudnega. Še bolj udarec po riti ga je »spravil k sebi«. Temu ravnanju je sledila ploha besed (s tihim obžalovanjem), da res nismo mogli drugače. Nekateri starši pa lakšno razmišljajo odrinejo in si preprosto oddahnejo, ker jim je z udarcem uspeло vrlitjak dogajanja ponovno »naravnati« v želeno smer. V trenutku, ko otroka udarimo, se starši in otrok postavita na nasprotina »bregova reke«. Vsak na svoj način si ližeta rane. Od moči ega je odvisno, kdo v prizadetosti in užaljenosti prvi popusti. V večini primerov mi – starši, saj nam slaba vest ne da miru. A čemu slaba vest? Od kje prihaaja? Dobro, da jo imamo! Gledano z objektivnimi očmi nas tihota notranja presoja še le po končani akciji (udarcu) opozori, da nismo ravnali pošteno, čeprav nam je odleglo. Vselej, kadar otroka udarimo, gre za zprostitev notranje napetosti odraslih, a priznati si to, je brez globlike analize komajda mogoče. K sreči nam vsaj slaba vest potrka na vrata duha.

Ravnanja, ki preprečujejo razvoj nemira in uporništva
Na prvem mestu je potrebno naglasiti pristne odnose v družini. Sledi spodbujanje otrokovega samospoštovanja, univerzalnih civilizacijskih vrednot in aktivnega učenja.

Pristni odnosi:

Odnosi med članji družine predstavljajo večsmerni splet komunikacij v raznolikih situacijah dneva. Otroci se prek njih spontano učijo svoje vlogo in tolerance do drugih, ne da bi bili pri tem, v lastnih očeh, podcenjeni. Reševanje socialnočustvenih konfliktov se morajo otroci naučiti doma. Nikjer druge ni mogoče pridebiti teh veščin na tako občutljivih način.

Frustracije, ki jih doživijo v družini, kjer je ljubljen in zaželen, se otrok nauči prenašati brez notranjih kriz.

Zunaj doma se na ta način (če žustveno okrepljen) laže sooči z njimi in tudi bolj konstruktivno sodelujev v konfliktih med vrstniki. Verjetneje je, da bo med njimi sprejet kot tolerančen pogajalec in sprejemljiv razsodnik, ki ga bodo drugi otroci radi upoštevali in mu sledili. Prav ta otrokova kvaliteta v veliki meri določa način sodelovanja z vrstniki in plemeniti otrokovo lastno podobo o

sebi. V družinah, kjer prevladujejo pristni medsebojni odnosi, se otroci ne bojijo pripovedovati o svojih manj zaželenih ravnanjih in tudi kasneje v odrastanju ne skrivajo ali izkrivljajo pripovedi o početjih zunaj doma. Starši, ki jim v otrokovem zgodnjem otroštvu uspe ustvariti pristnost domačega okolja, si trdno zagotovijo tudi iskren in povezujoče zaupljiv odnos v najstnitskih letih otroka.

Vrednote:

Že majhnim otrokom približamo vrednote družine, kasneje pa postopoma vse ostale univerzalne civilizacijske vrednote, ki spremjamajo življenje in ga olajšujejo.

Pripovedujemo jim zgodbe, kjer dobro zmagauje, slabo pa je odrinjeno ali se zaplete samo vase in se na koncu pripovedi tudi slabo konča.

Preko zgodb in pesmic na razumljiv in preprost način pripovedujemo o sočutju, poštenosti, zaupanju, pogumu, odgovornosti in tako dalje, a nikar ne pričakujmo, da bo literatura s še tako visoko umetničko vrednostjo samo po sebi delovala. Le živa, stvarna ravnanja staršev in drugih vzgojiteljev ji dvigajo ceno in podkrepijo njeno verodostojnost. V besedičenje brez kazakov otroci celo manj verjamejo kot mi odrasli, ki nas (pre)hitro zapeljejo lepe besede, posebno če so izrečene iz ust javnih autoritet.

Samospoštovanje:

Omogoča izražanje in kreativno oblikovanje lastne identitete. Znova se vračam k publim pohvalam. Prav te v veliki meri rušijo samospoštovanje otroka in mu vcepljajo prehitro zadovoljstvo s samim seboj. Pohvala DA, toda le kot spontan izvir vzradoščnosti ob tem, ko vidimo, da otrok udejanja svoje sposobnosti in usvajeno znanje na različne načine uporablja v praksi. Omogočajmo mu izkušnje, ki vzbujajo čustva in so naravni sproščilci razvoja na višjo razvojno ravnen. V družini z več otroki (pa tudi starša med seboj) izkazujmo spoštljiv odnos do različnosti in nadarjenosti in spremnosti članov družine. Veselimo se vsakega napredka, ne glede na to, kako počasi se odvija. Primerjanje otrok med seboj (če samo v mislih staršev!), izkazuje nespodbavo do otrok. Seveda lahko rečemo: »Tina je shodila pri enajstih mesecih, Jan pa pri triajstih,« a v tovrstnih debalah naj ne bo prisotnih vrednostnih sodb, ki otroke opredeljujejo z »boljši in slabši.«

Aktivno učenje

Nezaupanje v otrokove zmožnosti le-te dejansko paralizira in v otroku izvira bes, jezo, strah, poniranje, upornost – skratka, destruktivno vedenje in blokado njegovih dejanskih zmožnosti.

Nefunkcionalna družina

Vedenjske motnje pri otrocih visoko korelirajo z nefunkcionalnostjo družine, ki se izraža v kronični jezi enega od staršev, nehnih zaskrbljenossti za preživetje ali druge težave, depresiji in neorganiziranem načinu življenja, ki ga pogosto ustvarja pomajanje časa (posebno v družinah, kjer je kariera enega ali obeh staršev najvišja vrednota).

V teh družinah vzgaja otrok poteka z naglašeno o potrebu po:

- stalnem nadzoru otrok
- iskanju krivca v drugih (partnerja med seboj ali v otrocih)
- perfekcionizmu
- ali omaloževanju sposobnosti otrok za samostojno zaznavanje, čutenje, mišljenje in odločanje

Otrok se mora okrog 95 % vsega, kar potrebuje v življenju, naučiti doma (od samospoštovanja, čustvene tolerance, odgovornosti, delovnih navad, do številnih praktičnih znanj). !

Se nadaljuje ...

Mateja Chvatal
Društvo prijateljev mladine

JESENSKA ZBIRALNA AKCIJA ODPADNEGA PAPIRJA

Čeprav nekateri ob taki akciji pomislijo, da je zbiranje papirja staromodno in preživeto, se je pokazalo, da je ta akcija med učenci naše šole in krajanji naletela na velik odziv.

Učenci so konec septembra s pomočjo krajanov zbrali kar osem ton odpadnega papirja, izkupiček pa je znašal dobro 100.000 SIT, ki so jih glede na uspešnost akcije prejele posamezne oddelčne skupnosti. S tem denarjem si bodo učenci privočili nekaj prijetnega.

Seveda pa ni bistvo v denarju, kajti s tako akcijo učenci kažejo tudi ekološko osveščenost, saj vedo, da se s tem ohranjajo gozdovi, konec konec pa se očisti tudi dom in okolica.

Akcijo bomo ponovili spomladi, zato prosimo vse krajanje, da shranjujejo odpadni papir.

Šolska skupnost in gospodinjski krožek OŠ Trzin

DRUŠTVO PRIJATELJEV MLADINE TRZIN

DELAVNICE V ČASU JESENSKIH POČITNIC

Prišla je jesen, čas za kostanje...

Z jesenjo pa ne pride le čas za kostanje, temveč tudi čas za prve osnovnošolske počitnice, ki jih že mnogi rečejo tudi krompirjeve počitnice. Bile so od 2.11. do 5.11.

Zagotovo se počitnic najbolj veselijo otroci, predvsem tisti, ki ta čas izkoristijo za bližnja in daljnja potovanja s svojimi starši. Je pa veliko otrok, ki v času počitnic ostanejo doma. Bodisi zaradi slabšega finančnega stanja družine ali pa starši ne morejo imeti prostih dni. Da pa riste, ki so doma, ne bi v času počitnic preveč krat strelčali na ulici, povsem zdolgočasene in prepričljene samim sebi, je Društvo prijateljev mladine zanje zopel organiziralo različne delavnice. Delavnice so potekale od torka do petka, od 9. do 12. ure, in so bile tudi tokrat, kot vedno, brezplačne.

Potrebrna je bila le predhodna prijava otroka zaradi lažje organizacije delavnic.

Odziv otrok je bil zelo dober. Na vsaki delavnici je bilo dnevno od 5 do 20 otrok, skupno pa je bilo v vsem tednu 84 udeležencev. Športnih iger v mali telovadnici se je udeležilo 21 otrok, na likovni delavnici je sodelovalo 23 otrok, za računalniki v računalniški delavnici se je zbralo 22 otrok, na ogled muzejske Menačnikove domačine v Domžalah je šlo 5 otrok, za ogled gasilskega doma v Trzinu pa se je odločilo 9 otrok.

Sportne igre v novi malii telovadnici osnovne šole so ob različnih dneh vodile v paru ali posamezno Petra Kociper, Petra Mušič, Meta Železnik ter Lili Smrekar. Pri računalniški delavnici so otroci pod vodstvom Mojce Rozman v programu Slikar risali metulje, spoznali pa so tudi osnove programa Word, internet in kako deluje elektronska pošta. Breda Podbevk je v likovni delavnici otroke naučila izdelovati hišice iz gline, zanimivo je bilo tudi obliko-

vanje glinenih posod z aplikacijami in reliefi, izdelovali so tudi reliefe s patiniranjem, risali šopke rož, zadnji dan pa so ustvarjali z gravurami in izdelovali nakit.

Zbrali pa smo tudi nekaj mnogih udeležencev počitniških delavnic.

- **Računalniška delavnica**

Na računalniški delavnici je carsko, rada sem tukaj (Karmen).

Všed mi je, da lahko igramo igrice (Laura Jemc).

Zelo mi je všeč, ker se učimo, kako upravljati z računalnikom (Luka).

- **Likovna delavnica**

Zelo mi je bilo všeč, ker smo delali iz gline (Lara).

Lepo se imam na likovni delavnici (Sara). Najboljše mi je bilo, ko smo delali punčke iz gline (Sara K.). Tukaj je sfuš lepo in super (Maja Planinc). Na likovni delavnici mi je bilo krasno: prvi dan smo izdelovali hiške iz gline, drugi dan smo izdelovali punčke iz gline, tretji dan smo ukrivali v kalup, kaj pa me čaka četrti dan, pa je še presenečenje (Nika).

• Športne igre

V šolo sem prišla, ker sem se doma dolgočasila. Za športne igre pa sem se odločila, ker sem se hotela razgibati. Imeli smo se lepo (Nina Strmljan).

Za športno delavnico sem se odločil, ker bi mi bilo doma dolgočasila. Najbolj všeč mi je bila igra Boj med dvema ognjem (Nejc Lisiak)

Ker rad telovadim, sem se prijavil na športne igre (Luka Škrlep).

Všeč mi je bilo, ker smo telovadili in ker sem lahko skakala na ponjavi (Urban Mušič).

V imenu DPM bi se rada zahvalila Turističnemu društvu, in sicer Jožici Valenčak, Gasilskemu društvu, Jožetu Kajfežu, ter vsem, ki so sodelovali pri izvedbi delavnic.

Za DPM Petra Mušič

KONCERT SKUPINE DAY OUT V TRZINU

ladinski klub v Trzinu ali DZMT se počasi postavlja na noge ter dobiva vse organe in prav tako srce, ki počasi začenja biti. Kot sem že v prejšnji številki napisala, v klubu potekajo redne tedenske dejavnosti. Mlade hočemo zaposliti na razno tazne načine oziroma želimo, da bi koristni izkoristili svoj prosti čas. Vendar brez zabave ne gre!

V petek, 12. novembra, smo v klubu organizirali koncert skupine Day Out. Članiki skupine prihajajo iz neposredne bližine, kot tudi iz Trzina. Skupina šteje šest članov (seveda brez deklet, tokrat za klavijaturnimi, ne gre). Kljub le enemu plakanatu in nekaterim razposlanim SMS-ov je bil klub ob pričetku (21.30) skoraj popolnoma poln. Videlo se je, da so mladi željni zabave in dobre glasbe. Sledil je

dobri dve uri dolg rock program. Z besedami je težko opisati razpoloženje, ki je vladalo, zato naj fotografije povejo več!

Koncert se je končal malo po polnoči. Kljub strahu, ki smo ga organizatorji nosili v sebi, da bi prišlo po koncertu do vandalizma, se je vse dobro izteklo. Mladi so se ves čas koncerta zadrževali v prostorih DZMT-ja ter po koncertu odpeščali ali pa se odpejali domov.

Tokrat so se obiskovalci koncerta izkazali s svojo disciplino, zato verjamem, da bodo koncerti v Trzinu še živelji (kljub ukinjeni Kisti)!

Zahvala: G7, ker so kot sponzor poskrbeli za brezhibno varnost na koncertu!

Urša

POGLED IZ ZAODRJA

Ača drugi strani Amerika, v Ameriki, je noč čarownic eden izmed največjih dogodkov in temu primerno tudi komercialno obavarvan. Nekoliko je podoben našemu pustovanju: ravno tako se v različne kostume našem staro in mlado, ravno tako maske hodijo od vrat do vrat, večer pa se sprevrže v vespološno kostumirano rajanje.

V Evropi pa tradicionalno praznovanje noči čarownic sega v keltske čase. Keltsko novo leto se je namreč začenjalo 31. oktobra, takrat ko se začne mraz, pomanjkanje hrane in tema, takrat se začne obdobje vladavine duhov, strohov, smrti in nadnaravnega. Na ta dan so odslej tudi dobre vile, ki so bedele nad ljudmi in se niso vrnilile vse do 1. maja. Za žive je bilo to zimsko obdobje zelo nevarno, ker so naokrog letale čarownice, škratje pa so ugrabiljali ljudi. Da bi obdržali sonce v svetlobe, so kurili kresove, skakali čez plamene in skozi njih vodili živino, na kres pa so tu in tam vrgli še kakšno čarownico, da je bolje gorelo. Poleg tega pa so verjeli, da po sežigu čarownice živina ne bo več bolehalo, da bodo krave zopet dajale mljeko, da v družini ne bo več nesreč in podobno. Pozneje, ko so Angleži sprejeli krščanstvo, je ta dan postal All Halloween Even ali večer vseh svetih. Nato so halloween prevezeli Američani, ga komercializirali do konca in ga potem izvozili nazaj v Evropo, z vsemi plastičnimi nepotrebščinami vred.

Komercializacija gor ali dol, važno je, da se imamo lepo, važno je, da v življenju poleg sebe osrečimo še kakšnega svojega bližnjega, če pa so to otroci, pa še toliko bolje.

Približno tako si je mislila tudi Lidiya Babnik, prizadvena lastnica lokalov Barce. S pomočjo našega KUD-a je letos tracionalno, že četrtač, za tržinske otroke organizirala praznovanje noči čarownic.

Res je, da je datum za en dan prehitel in da se je noč čarownic pričela že ob 13. uri popoldne in pravzaprav končala, še preden sta se spustila prava mraz in tema, vendar te zanemarljive podrobnosti niso prav nič ovirale zbrane množice otrok in starev, da ne bi nadvse uživali v sončni, popoldanski prireditvi.

Na vrtu lokalov smo male goste sprejeli kudovci in osebje lokalov, oblečeni predvsem v čarownice in druge strašne kreature, ki priležejo na piano na to noč duhov.

Da se otroci med nami ne bi počutili drugačni, smo tudi njih nemudoma povabili v svoje vrste. Dve spretni kudovki sta neuromno vijhteli barve za kožo in kaj hitro so se mali otroški obrazki prelevili v grozovite čarownike in strašno lepe čarownice.

Da pa ne bi ostalo samo pri obrazih, so se otroci lahko udeležili delavnice, kjer so si iz črnih plastičnih vreč, kaširanega papirja, samolepilnega barvastega papirja in ostalih potrebščin lahko izdelali celotni čarowniški kostum. Ker je bila izdelava kar zahtevna,

jim je še kako prav prišla pomoč številnih čarownic, ki so marjšim, še nespretnim prstkom, pomagali pri nekaterih bolj zahtevnih operacijah. Tudi starši medtem niso držali rok križem, ampak so v večini pomagali svojim otrokom pri rezanju, lepljenju, risanju in sestavljanju čarowniških kostumov, še posebej potem, ko je bilo razglašeno, da bodo najboljši kostumi nagrjeni. Domislijajo malih čaravic pa se ni uslavila samo pri oblačilih, marsikatera mala čarownica si je izdelala tudi čarowni klobuk ali pa vsaj čarobno frizuro, videti pa je bilo tudi vse vrste čarobnih palčk.

Med samimi delavnicami, če je kakšna čarownica končala izdelavo kostumov že prej, so se otroci lahko zabavali še z animacijsko igro, to je z metanjem žogice v čarobni stolp iz starih konzerv, v katerih so bili včasih prav golovo zaprete kakšne začarane žabe ali pajki, če ne še kaj hujšega.

Sledila je prava parada in rajanje malih čarownic in čarownikov, oblečenih v lastnoročne, malo prej narejene kostume in s strašnimi make upom na obrazkih. Ko pa se za izbor najlepše čarownice spodboli, se je moral vsak malci coprik in coprinci še pred mikrofonom predstaviti s svojim coprinskiim imenom in najljubšim čarobnim izrekom. Glede na izvirnosti, pogum in domiselnost oblačila je pelj najboljših čarownic za nagrado dobilo čisto prave čarowne kape.

Ker pa so se potrudili vsi sodelujoči in ker so bili od intenzivnega čarjanja oblačili že kar malo utrujeni, so jim prijazni našakari Barce postregli čisto pravi čarobni zvarek, ki pa je bil bolj jeduča kot pijača, vsekakor pa ni bil za gledanje. V polnem loncu goste rdečkaste in lepljive tekočine so namreč plavale številne gliste, kače, žabe in po pričevanju nekaterih tudi žive zobne proteze. Nekateri odrasli brez domislijije so sicer dejali, da je to čistu navaden borovničev sirup, v katerem plavajo gumijasti bomboni raznih oblik, toda male čarownice in čarowniki so že vedele, da je to prav in prav okusen čarobni zvarek.

Kraljica noč čarownic pa je bila kot vedno buča. Radodarna gostiteljica jih je pripravila celo skladovnico. Med otroke smo razdelili jedilne nože in že so se skupaj s starši zagrizli v buče. Zaradi varnost mladih umetnikov so bili pokrovi buč večinoma izrezani, zato je bilo potrebno z žlico najprej zdolbiti notranjost, polno semen. Potem je prišel na vrsto važnejši, ustvarjalni del. Za

najlepšo bučo je bilo namreč razpisana lepa nagrada, ki pa je do konca tekmovanja ostala skrivnost. Pred našimi očmi so buče dobivale svoje karakterje in tudi imena. Pri marsikateri buči je domišljija otrok in staršev razmahnila svoja krila in nastajali so prave bučmanske lepotice. Med drugimi smo na razstavi, ki je sledila, vidieli buče, ki je bruhala, in buče, ki je kadila pravo prižgano cigareto, dovoljena pa so bila tudi razna lepotilna sredstva, tako da kažejo buč dobitilo tudi dodatke v obliki drevesnih vejic ali slame za lase.

Da bi »stroga« komisija medtem lažje odločila in da bi si mali coprniki lahko pogreli ročice, so v Barci vsem obiskovalcem postregli že drugi brezplačni priboljšek, tokrat je bil to slasten vroč pečen kostanj.

Komisija je na koncu ugotovila, da so prav vse buče in bučmani zelo lepi in vsaka posebej originalna in zaradi vloženega truda vredna nagrade, da pa vendarle morajo izbrati eno najboljšo. Pred svečano razglasitvijo so še prijazno čarovnice in čarovniki iz našega KUD-a pokazali, da se znajo igrati tudi z ognjem in ga po potrebi tudi bruhati, vendar so hkrati opozorile male coprnike, da naj pa tega vendarle ne poskušajo doma.

Nato je prišel svečani trenutek razglasitve najlepše buče, ki je za nagrado dobila kar izlet v Gardaland, samo razglasitev pa je spremljal ognjemet iz čarovniškega pokrivača enega izmed odraslih čarovnikov.

Male coprnice in coprniki in njihovi starši so iz prvega družinskega druženja domov odšli z bučami pod pazuho, veseli in navdušeni nad novimi doživetji, nekje iz ozadja pa so njihove žareče očke zadovoljno opazovale čarovnice in čarovniki iz KUD-a na čelu z dobrovoljno gostiteljico Lidijo Babnik.

Andrej Zupanc

PIKA NOGAVIČKA IN SVETI MIKLAVŽ

*S*e čisto malo, pa bomo zopet doživeljali najlepše dneve v letu. Čež štirinajst dni se začne adventni čas. S tem pa pridejo prazniki, ki so polni topline, družinskih druženj in mnogo daril dobrih bradatih mož.

Prvi dan bo obiskal, tako kot ponavadi, sveti Miklavž. Vsakemu pridnemu otroku bo prinesel darilo, porednim pa palico. Tudi letos Olbština Trzin ter Kulturno-umetniško društvo Trzin nista pozabila na otroke. Mladi igralci že zavzeto pripravljamo čisto novo igro. Tokrat ne bo le Miklavž razveselil otrok, temveč tudi nagajiva in navihana Pika Nogavička, ki jo bo odigrala naša nova igralka Nina Goropečnik. Družbo ji hosta delata že znana sosedka Anica in Tomaž. Prva Pikina delovna naloga bo peka piškotov po mezopotamsko. Seveda je Pika že obiskala te kraje s svojim ocetom Evrazijem Nogavičem, in ve, kako se stvari streže. Anica (Urška Kanduč) in Tomaž (Marko Mihalet) jih odsvetujejo takšen način delanja piškotov. Vendar Pika se ne pusli kar takoj. Njena živiljenjska želja je, da bi angelkom in svetemu Miklavžu pomagala

peči piškote in ker to ni mogoče, jih Pika peče sama doma. Ko se le pusti pregovoriti, vsi trije pospravijo Pikino sobo, ker Miklavž ne prihaja v razmetane ter umazane hiše. Pred tem mora Anica Piku še razložiti, da sveti Miklavž darila pušča in košaricah in ne nogavica ter da je Miklavžovo darilo skromno: nekaj kraljev, kakšna mandarina, čokolada in še kakšna majhna pozornost. Ko se le vsi trije spravijo v posteljo in zaspijo, se Pika zbuodi in nebesih, kjer prav prekrasno diše po sveži pečenih piškotih, ki jih angeli pripravljajo za darila. Take se Piki uresničijo sanje. Vendar to ni vse. Hudobni parklji pokvarijo vse veselje, ko hočejo Piki dopovedati... To pa naj ostane skrivnost!

Tokrat bo v Miklavževi predstavi nastopila gledališka skupina Orbitala v povečanem številu. Hkrati bo na odru stalo petindvajset mladih in že malo starejših igralcev. Za nekatere bo to prvi nastop na domačem odru ter preizkus za naslednjeno predstavo, ki jo v mislih že pripravljamo.

Poleg tako velike igralske zasedbe pa bo na našem odru stopil tudi orkester, ki bo popoštival predstavitev s spremljajočim zbor angelov s čisto novimi pesmimi.

NOVOLETNI VIDEOOMEH

**SPORTNA DVORANA
KAMNIK**

SOBOTA, 18. 12. ob 19^h

GAŠPERJI • **NAVİHANKE** • **MODRIJANI**
ATOMIK HARMONIK • **LJUPKA DIMITROVSKA**
NANOS • **ans. BRATOV POLJANŠEK**
ans. TONIJA VERDERBERJA • **VANDROVCI**
klub harmonikarjev STOPAR • **DVOJČICI Z JANEZOM**
ans. ROBERTA GOLIČNIKA • **KLEMEN KOŠIR** in EJGA
 • **plesalca ŠPELA** in **MATEJ KRALJ**

DO SNEMANIJU ZARAVA Z GASPERJI
VSTOPIENCE:
10.12. VTEŽINA 031 222 444
KAMNIK Izv. ag. VERONIKA 011 20 00. VIDICO KLUJ METULJ 839 10 64.
 PUL POD SKALO 140 12 33 MENGES DRAM ROŽICE 011 369 411
DOMAŽALE VELE D.D. - oddelek traktka 721 03 11
KRKA GORENJSKE GLAS, ALICATOR MUZIKA 042 216 63 11

POKROVITELJ
NOVOLETNEGA
VIDEOOMEHA

RUTAR

RUTAR Ježek & Alen
 Kraljčev trg 10, 1000 Ljubljana
 tel. 01 561 20 00, fax 01 561 20 04
 e-mail: rutar@seznam.si
www.rutar.si

Vsi otroci ste lepo vabljeni na miklavževanje v dvorano Franca Kotarja Trzin, in sicer 5. decembra ob 17. ter 19. uri!

DARILA!!!

STARŠI LAHKO SVOJE OTROKE PRIJAVITE, DA JIM BO SV. MIKLAVŽ PODARIL DARILO PO NASLEDNJEM REDU:

Otroci, rojeni 2004, 2003, 2002, 2001 bodo darili prejeli ob 17. uri
 Otroci, rojeni 2000, 1999, 1998, 1997 bodo darili prejeli ob 19. uri
 V primeru, da imate dva otroka, ki spadata v različni skupini, vpisi na list pod opombe, na katere predstava hosta prišla!!!

Za darila se lahko naročite: v osnovni šoli Trzin (na oglašni deski), v vrtcu Žabica, v trgovini Pri Jurju Unitap d.o.o., diskontu Mimoza (Dobrave 6 IOC) ter v trgovini Flis. Naročila pobramo do vključno torka, 30. novembra!
 Kasnejši prijav ne upoštevamo, prav tako ne telefonskih klicev!

Urša Mandeljc

NOVICE PGD TRZIN: RAZBURLJIVI ČASI ZA GASILCE

Got smo objubili v prejšnji številki Odseva, vam tekrat bolj podrobno in obširno poročamo o našem delu v mesecu oktoberju in prvi polovici meseca novembra.

V prejšnji številki Odseva sta bili objavljeni dve sliki z intervencijami. Prva slika je z mostom čez Pšato (Čebulov most). Ker obnovitvena dela pri mostu še niso bila popolnoma zaključena, izvajalci še niso podrli delovnega odra pod njim. Vse skupaj je presenetilo obilno deževje in ker nesreča nikoli ne počiva, smo bili priča zelo hitremu naraščanju potoka. Zaradi obilnega deževja pa je voda začela s seboj nositi razne odpadke, ki so ležali ob bregovih potoka. Največ

je bilo seveda vej in trave, ni pa manjkalo tudi polvinila in ostale nesnage, ki jo ljudje odmetavajo tja, karor najmanj sodi. Posledice si pa verjetno sami predstavljate. Vsa ta nesnaga se je začela zaustavljati in nabirati pred mostom, tako da je bila gladina Pšate že čisto pod mostom. Seveda smo morali posredovati in očistiti strugo. Toda ni bila drugače, kot da oder podremo. Pri tem pa so morali fantje tudi v naraslo in že precej deročo Pšato. Občutki niso nič kaj prijetni, poleg tega pa je bilo treba v mrzli vodi delati dobiti dve ur. Skratka, situacijo smo rešili, poleg tega pa se ni nihče poškodoval.

Kmalu po tem, ko smo legli k počitku, nas je alarm prek osebnih pozivnikov spet dvignil na noge in odhiteli smo na pomoč na Kričičeve ulico, kjer je prišlo do napake na električni napeljavi. Slika s te intervencije je tudi objavljena v prejšnji številki Odseva.

V mesecu oktobru so bile poleg že naštetihi aktivnosti izpeljane še druge. Tako smo otrokom iz vrta razkazali gasilski avto, udeležili smo se Gasilske akademije v Ihanu, naši starejši gasilci pa so se udeležili že tradicionalnega srečanja gasilskih veteranov v Žejah. Na manjšem tekmovanju so zasedli odlično drugo mesto, za kar jim čestitalo.

Med šolskimi počitnicami pa smo v sodelovanju z DPM Trzin poskrbeli, da otrokom med počitnicami ni bilo dolgačas. Tako smo jim razkazali gasilski dom in našo opremo, nekaj pa smo jim predvedali tudi o sami zgodovini.

Velika preizkušnja pa nas je čakala v petek, 12.11.2004, že navsezgodaj župraj. Na gospodarskem poslopju na Jemčevi ulici v Trzingu so občani opazili dim in poklicali gasilce. Ob prihodu na kraj ni bilo videti veliko dima, toda šlo je zarres, vsaka minuta je bila dragocena. Približno po desetih minutah je ogenj prebil streho na drugem koncu. Postalo je očitno, da s CPV Domžale sami požaru ne bomo kos. Tako smo aktivirali še ostala društva, ki so prihitela na pomoč in ogenj je bil kmalu ukočen. Veliko nevarnost pa je predstavljal dim, tako da so morali gasilci ves čas delati z maskami. Na voljo nismo imeli dovolj rezervnih lačnih posod, tako da smo jih vozili na polnjenje v Gasilsko brigado v Ljubljano. Kmalu pa se je začelo mukotropno delo odstranjevanja sena, ki je trajalo do deseče ure zvečer. Na pomoč pri odstranjevanju sena so nam priskotili vsi gasilci od blizu in malo daje, domačini s traktorji in prikolicami, posamezniki, civilna zaščita, Občina, posamezniki s krepčilom za utrujene gasilce in še bi lahko naševal, saj sem verjetno še koga pozabil. Obilo pa je bilo radovednežev, ki so samo oteževali delo gasilcev, saj smo morali paziti še nanje. Poleg lega pa so v nevar-

nost spravljali še sebe, saj so po zraku leteli deli kritine, in bi jo lahko kdo skupil. Kljub prošnjam, nato zahlevam in povzdignjeno glasom ni bilo utinka.

Toda sedaj, navzoči radovedneži, ko je vse mimo, se usedite in o vsem skupaj trezno razmislite. Prosimo, da vas ob morebitnem naslednjem požaru ne premami radovednost, ostanite doma in prepustite gasilcem in ostalim reševalcem, da nemoteno opravljajo svoje delo. V kolikor pa ste pripravljeni pomagati, pa ste vedno dobrodošli v gasilskih vrstah, kjer boste nedvomno to tudi lahko dokazali.

Pa brez zamere! Do prihodnjič pa vas pozdravljamo z gasilskim pozdravom NA POMOČ!

Jože Kajfež

CISTILNI SERVIS!

STANOVANJA, HIŠE ALI POSLOVNI PROSTORI !

- ČIŠĆENJE STEKLA
- TALNIH OBLOG
- OBLAZINJENEGA POHITVVA (SEDEŽNE GARNITURE, STOLI, JOGI...)
- GLOBINSKO ČIŠĆENJE NOTRANJOSTI OSEBNIH IN TOVORNih VOZIL
- STROJNO ČIŠĆENJE, IMPREGNACIJA IN KRISTALIZACIJA MARMORJA
- STROJNO ČIŠĆENJE IN IMPREGNACIJA VINASA, PARKETA..

IZDELAVA IN MONTAŽA SENČIL!

- LAM ZAVES IN ŽALUZIJ
- ROLOJEV
- ZATEMNIVNE TERMOREFLEKTIVNE IN PROTIVLOMNE FOLJE

SLIKOPLESKARSKE STORITVE!

clean beat d.o.o.

Pod gozdom 17, 1236 TRZIN
tel/fax: 01 / 564 46 73 , gsm: 041 / 630 - 671
e-mail: samo.music@siol.net

GORENC s.p.
Ljubljanska 44, Trzin

telefon: 01 564 - 17 - 91
GSM: 041 644 - 121

Popravila: - TV sprejemnikov,
- PC monitorjev,
- audio naprov.

Montaža klasičnih in SAT anten ter avtoakustike

AVTOLEPARSTVO VIDMAR

Nudimo vse avtoličarske
in avtokleparske storitve

Habatova 7B, 1236 Trzin, Tel.: 01/564 20-27

STRELSKE NOVICE

Na svetovnem študentskem prvenstvu tudi Trzinka Špela Mušič

24. oktobra je v Plznu potekalo Svetovno študentsko prvenstvo. V ekipi slovenskih študentov je bila tudi naša strelnica Špela Mušič. Poleg še 11 strelk in strelcev iz Slovenije je zelo uspešno zastopala Slovenija, saj so osvojili 3 bronaste medalje. Ekipa, v kateri je s pištolem streljala Špela, je osvojila 3. mesto in tako je Špela domov prinesla bronasto odličje. Slovenski študentje so dosegli ekipo 4. mesto tudi s puško, strelnica Vesna Kržan pa 3. mesto posamezno.

Špela pravi, da občutkov, ki jih je doživljala ob podelitvi medalj na svetovnem pokalu, ne bo nikoli pozabila. Mi pa upamo in ji želimo, da bi že kmalu prišla nova velika tekmovalanja in z njimi tudi stopničke. Še više.

Andreja Gorjup

Strelska tekmovalna sezona v polnem teku

Že v prejšnjem Odsevu smo poročali, da se so naši najboljši strelci udeležili dveh velikih tekmovanj na Hrvaškem. V njihovi senci pa smo začeli s prvimi tekmovanjami tudi ostali člani. V Gorenji vasi smo uspešno prebrodili prvo tremo in skupaj s prvo ekipo in mladinci osvojili prvo mesto s puško.

Prvo veče tekmovanje pa je bilo v Portorožu 30. oktobra. V strašni vročini, ki jo je zakril organizator, smo se potili skoraj vsi aktivni trzinški tekmovalci. Na sporedu je bilo I. kolo Državne lige v vseh kategorijah.

V I. državni ligi si strelci Trzina puškaško ekipo polepšali in vanjo vključili Ireno Šinko, ki je skupaj z Jérnejem Adlešičem in Božom Habjanom osvojila 6. mesto. Nič slabša ni bila v nobenem pogledu ekipa pištolashev, ki je v I. ligi osvojila ekipno 8. mesto v postavji Andreja Blažič, Vinka Šrečka in Dušana Habata. Malo slabši smo bili, v primerjavi z našimi paradnimi konji seveda, drugoligaši. S puško smo Andreja Gorjup, Borut Kovaljev in Damijan Klopčič zasedli 9. mesto. Pa nismo bili zadnji. To pa ne. V II. ligi pištolashev pa nas je vse veselo presenetil Peter Karlovšek, ki je na tekmi dosegel osebni rekord. Skupaj s Špelom Mušič in Urško Berlič je dosegel ekipno 7. mesto. Bravci mladinci.

I za konec še III. liga, ki poteka po principu medsebojnih dvobojev ekip. Uroš Zaje, Borut Kump in Marko Živkovič so nepremagljivi. Močno so premagali ekipo iz Predosej in ekipo iz Domžal. Njihov edini cilj je, da s svojimi dobrimi rezultati ponizajo ekipo drugoligašev. Priznam, da se nam tresejo hlače. Tudi pištolashev v III. ligi gre dobro. Z veliko razliko v šesteku krogov so Denis Kosmač, Franci Mušič in Boštjan Petkovšek premagali Domžalčane, žal pa izgubili proti Gorenji vasi.

Trzinci smo edino strelsko društvo v Sloveniji, ki ima ekipe v vseh ligah. S takimi rezultati, kot smo jih v dosegu v I. kolu, bomo svoja mesta v ligi tudi obdržali. In na to smo ponosni. Sredi novembra nas čaka 2. kolo Državne lige. Gremo v Lendavo in upamo na še boljše rezultate.

Andreja Gorjup

Mario Kraljević:

»Košarki sem posvetil dolgih 22 let«

Tokrat predstavljamo še enega od zelo znanih športnikov, ki prebivajo v našem kraju. Košarkarja Mario Kraljeviča verjetno ni potreben posebno predstavljati, vsaj ljubiteljem košarke ne. V Slovenijo je prišel leta 1987.

V času skupne države je bil kadetski reprezentant Jugoslavije. S prihodom v Ljubljano je kar 10 let igral za Košarkarski klub Olimpija. Razen v dveh sezona, ko je igral za ekipo Interier Krško. Zadnjih nekaj let se je sellio po Evropi. Najprej je igral za turško ekipo Turk Telekom. V sezoni 2000/2001 je bil član ekipe St. Petersburg Lions, nato pa se je preselil v Italijo, kjer je igral za Bipop Reggio Emilia. Iz Italije ga je pot vodila na Slovaško, vendar se je zaradi finančnih tezav v klubu za nekaj časa preselil v rusko ekipo Lokomotiv Mineralnye Vody. V lanski sezoni je igral v drugi grški ligi za ekipo Penellionis, s katero je osvojil prvo mesto in se tako klub uvrstil v prvo ligo, izbran pa je bil tudi na najboljšega centra druge grške lige.

Po šestih klubih v tujini je očitno napočil čas, da se vrneš v domače okolje. Do nedavnega si bil član Geoplín Slovana. Kako to, da si se odločil ponovno zigrati za slovenski klub?

Za vrnitev sem se odločil predvsem zato, ker ju po šestih letih igranja v tujini že napočil čas, da se vrnem na domača tla. Med tem sem si tudi ustvaril družino. Vendar sem sprva načrtoval še vsaj leto dni bivanja v Atenu. Bolj ali manj je bil dogovor z grškim klubom Penellionis že sklenjen, a se je v zadnjem trenutku taknilo pri malenkostih. Po eni strani mi je vse skupaj ustrezalo, saj gre starejši od obeh otrok, Luka, v 2. razred osnovne šole, tako da je bila vrnitev v Slovenijo pogodbu celih družin.

V Geoplín Slovan me je povabil trener kluba Jure Zdovc, s katerim sva že dolga leta dobra prijatelja.

Košarkarska sezona se je v bistvu komaj začela, ti pa si se odločili končati svojo bogato športno kariero. Kaj je razlog tej odločitvi?

Zadeva je preprosta. Košarke sem se po vseh teh letih, po domače povedano, »najedel«. Že na začetku sezone sem bil tudi odločen, da je to moja zadnja sezona v košarki. Temu so krive tudi poškodbe. Desno koleno sem imel že pred sezono poškodovan, in bi bila potreba operacija, vendar sem poškodbo saniral s pomočjo fizioterapevlov g. Alena Iliza in g. Stanislava Peharca. Nato se mi je zgodila nesreča, da sem dobil udarec še v levo koleno. V letošnji sezoni sem odigral šest tekem z Geoplínom Slovenom. V primeru, da bi šel na operacijo kolen, bi izgubil

približno pol sezone, zato sem se odločil, da prekinem z aktivnim igranjem že sedaj.

Glede na twoje izkušnje igranja košarke na tujih tleh mi lahko poveš, kakšna je razlika med tujino in Slovenijo? Košarka je sicer povsod enaka. Razlika med tujino in Slovenijo je v tem, da si tam profesionalec. Nobeden te ne sprašuje, kaj počneš v privarnem življenju. Tudi v tujini obstajajo dobri in slabici klubovi. Če klub v tujini ni urejen, nima nobenega smisla igrati zarj zanj enostavno zato, ker si v tujem okolju in ne pozna nikogar. V tujini igralci dobivajo redno plačo, kar ne morem reči za Slovenijo. Če se v klubu, za katerega igras, dobro počutiš, da je finančno stabilen ter da ti odgovarja okolje, v katerega si priseli, ostaneš v klubu nekaj let in ti vse postane domače. Jaz nisem imel te sreče in sem kar nekaj let iskal klub, v katerem bi bil zadovoljen. Šele v lanski sezoni sem našel klub Penellionis, v katerem sem se odlično počutil.

Življenje (zasebno) v tujini?

Luka, ki je starejši od Lucije, že bolj dojemna stvar, in se je težje prilagajal na spremembe. Gleda selitve smo že navajeni, je pa klub temu zelo naporno za vse nas.

Vse do letos si bil nepogrešljiv član slovenske košarkarske reprezentance, celo njen kapetan. Izbrano vrsto si šestkrat sodeloval v kvalifikacijah za Evropsko prvenstvo in nastopil na petih prvenstvih.

Kako se spominjaš tega?

Reprezentanca je bila zame ena zelo lepa izkušnja. Zelo rad se spominjam teh časov, ki so bili res lepi. Igralci, ki smo igrali v tujini, smo se vedno radi vračali domov na priprave.

Kakšnega vidnega rezultata na evropskih prvenstvih, klub ekipi samih odičnih košarkarjev, niste dosegli. Meniš, da bo naslednje leto z novo sestavljeni ekipo na Evropskem

prvenstvu v Beogradu drugače?

Mislim, da sem dal svoj prispevek reprezentanci. Obžalujem, da nismo nikoli naredili tistega odločilnega koraka, ki so ga ob kakovosti celotne reprezentance in posameznikov vsi prizakovali. Lahko bi ga, a zdaj res ni smiseln naštevali razlogov, da se to ni zgodilo. Žalostno je, če pomislim, s kakšnimi imeni smo se ponatali. Skozi kvalifikacije smo se vedno prebili brez kakršnih koli težav, na samih prvenstvih nam je pa vedno kaj zmanjkal.

Nova reprezentanca ima enako možnost na prvenstvu v Beogradu, kot smo jih imeli mi. Odvisno pa bo tudi od ostalih dejavnikov. »Ali lahko malo Slovenija pride naprej?« Jaz igralcem, ki bodo zapustili Slovenijo na Evropsko prvenstvo, ki bo v Beogradu, želim vso srčo, ker mislim, da gredo lahko en korak naprej.

V svoji dolgoletni košarkarski karieri si sodeloval z mnogimi trenerji. Ali je kateri izmed njih nate naredil kakšen poseben vtip?

Vsek trener ima dobre in slabe strani. Vsak igralec pa mora pri njih vedno najti dobre lastnosti ter poskušati čim več odnesti od njih.

Name je največji vtip ustil Zmagu Sagadin. Z njim sem tudi največ sodeloval ter se od njega tudi veliko naučil. Imel sem v bistvu srečo, da sem delal s takim trenerjem.

Košarki si posvetil dolgih 22 let. Zdaj je verjetno prišel čas, da pridejo na vrsto tudi druge pomembne stvari. Že razmišljaš o tem, čemu se boš posvetil? Toliko sem že prestal v košarki, da je počasi že napočil čas, da se ozrem za čim drugim. Po malem sem se že začel ukvarjati z nemotiviranimi. Gleda trenerskega posla v košarki pa ne razmišljam. Kot trener se ne vidim. Če bi že postal v športu, bi bil rajši manager ali direktor.

kašknega športnega kluba.

Z družino, ženo Barbaro in otrokomoma Lukom in Lucijo, ste se preselili v Trzin. Kako to, da ste za svoje bivališče izbrali prav Trzin?

Splet okoliščin. Barbara je Trzinka in sem jo pred desetimi leti tudi spoznal v Trzinu. V začetku smo z družino živelj v Ljubljani, vendar pa smo se sedaj po vrtniti iz tujine odločili za Trzin, kjer smo si uredili hišo.

Si zadovoljen z življem v našem kraju?

Zelo mi je všeč. V Trzinu je zelo lepo, mirno okolje. Več ali manj imamo zdaj vse blizu, šolo, vrtec ... Zelo mi je všeč novi športni park. V društveno življenje v Trzinu pa še nisem vključen, ker do sedaj, ko sem aktivno igral košarko, enostavno nisem imel časa. Upam, da bo sedaj bolje.

Tanja Prelovšek

PRIMORSKI OCAK – SLAVNIK

U o v poznih jesenskih dneh megle glice in oblaki že legajo nad pokrajino osrednje Slovenije in se urini kazalci premaknijo na zimski čas (kakšna je smiselnost tega početja, se že nekaj časa krešejmo imenja tudi na dunajskem – up! oziroma evropskem dvoru), je pravi trenutek, da tudi mi, klub otočni sivini, ki se naseli v naše duše vse do pomlad, premaknemo svoja zakrnela telesa v svež objem primorskega sonca. Le-to je še vedno dovolj močno, da nas poštem pregreje vse do kosti in nam s svojimi žarki hkrati poboža tudi dušo, kajti razgled s Slavnikom je izreden. Paziti moramo le, da vlada brezvejje, ko se podajamo proti primorskemu koncu. Ko se najmogočnejši med vetrov v našem mozaikom kočku Evrope dvije igra nad slavniškim pogorjem, ni prizanešeno stvaritvam matere narave in ne nam.

Slavnik, ki ga imajo primorski planinci za svojega očaka, je že zadnje pogorje pred čudovito igro narave - kraškim robom. Potem pa se pokrajina mehko izlje

v Jadransko lužico. Le kdo se ne bi razveselil kot sol za čistega razgleda (ob jasnu vremenu, seveda) proti našemu koščku obalne črte? Le kdo ne bi vzrepetal, ko ga s severozahoda pozdravlja očak vseh očakov – trigravi slovenski skaini mognete? Ni ga, ki se ne bi razveselil pogleda na Slavnikovega soseda Nanos. Vse to in še več le za ceno enournega vzpona. Komur je tudi to preveč, da bi v tek spravil svoje nožice, pa naj ostane v dolini! Četudi vodi na slavnikovo plešo makadamska cesta, nima smisla, da bi se nanjo povzpeli z avtomobilom. Čeravno ne zaradi nas samih, pa se vendarle ozirimo na ostale, mružljive obiskovalec in prebivalce te tako samosvoje pokrajine, ki je zavarovana kot naravni spomenik. Slavnik je s svojim mešanim značajem, kjer se prepleta ostra in podnebla osrednje Slovenije in blagost submediterranskega podnebjja, pravi mali raj za botanike. Se potem takem lahko čudimo, da mu pravijo tudi očok cvetja?

1028 metrov visoko se primorski očak ošabno prva nad morsko gladino in predstavlja razgledni stolp nad slovenskim Primorjem.

In ne le to – po deževnih vihrib si v krisalnem razgledu lahko »napasemo« oči vse tja od Dolomitov in Visokih Tur do turistično najbolj obleganega mesta na svetu – Benetk. V dobrji uri oziroma ura in pol se do takega razgleda lahko pride tudi iz Podgorja pod Slavnikom. Tam pustimo avtomobil na posebej označenem parkirišču, kjer nas pozdravi turistična tabla z opisom tega najvišjega vrha slovenske Istre. Lahko izbiramo med dvema variantama: krereno po lahki ali po strmi poti. Desno od vaške lipe se po makadamu rahlo vzpenja položnejša pot (slednja je več kot primerna tudi za gorške kolesa), levo pa nas po strmi različici pot nekoliko hitreje pripelje do Tumova koča na Slavniku. Izberimo tisto pot, ki ustreza kondicijski pripravljenosti posameznika! Ko bomo v sončnem dnevu »prisopihali« na vrh, se nam bo pogled zasjanjan sprehajal vse od modrine Piranskega záliva, mehko zaobljenih gričev primorske pokrajine do obzora Julijskih Alp, kjer bo srce jokajoče klicalo do naslednje planinske sezone: »Nazaj, nazaj v planinski raj!«

Nataša Prah

Pogled s parkirišča v Podgorju na vrh Slavnika (levo).

INFO

Do Podgorja pridejo z glavne ceste Ljubljana – Koper. Na Črnem Kalu nas smerokaz po 8 km pripelje do izhodišča. Iz Podgorja (518m) nas pot pripelje na vrh Slavnika (1028m) v 1.30 ur. Pot je lahka in primerna tako za družine z majhnimi otroki kot tudi za starejše ljudi.

Tumova koča (1018m)

Kočo oskrbuje Obalno PD Koper. Odprtja je ob sobotah, nedeljah in praznikih.

- Dodatevne informacije: oskrbnica Ban Angelca, Podgorje 10/b, tel: 041 893 517 ali 05/687 01 34

- Obalno PD Koper, tel: 05/627 30 60, <http://obala.gore-ljudje.net/>

PLANINSKO DRUŠTVO ONGER TRZIN

PLANINCI ŽELIMO BOLJE PROSTORE

Planinsko društvo Onger Trzin ima že vrsto let svoj sedež v malih hišicah ob ulici Rašiske čete s št. 4. Ker je hišica majhna, od tak pa vanjo prodira vlagi, si planinci že dolgo želimo hišico posodobiti, mogoče tudi razširiti, saj potrebujevamo več prostora za delo društvenih odsekov, za hrambo društvenega inventarja, za sesanke, predavanja in splet ob takov kostnemu delu. Ker je v hišici tudi edina stalna tržinska muzejska zbirka, ki predstavlja življenje in delo enega najvidnejših Trzincev iz pol pretekle dobe, dolgoletnega urednika Planinskega vestnika, pedagoga in kulturniškega delavca, prof. Tineta Orla, si želimo tudi kar najbolje pred vlogo in tudi sicer zaščititi pred-

mete in dokumente iz te zbirke. Na občini so našim prošnjam in opozorilom ugodili in nam pomagali pri iskanju najustreznejše rešitev za prostorsko stisko. Po posvetovanjih s strokovnjaki, smo ugotovili, da bi bila najboljša rešitev, če na mestu sedanja hišice naredimo novo, nekoliko večjo, v kateri bi bili prostori že v naprej prilagojeni naši dejavnosti. Na načetaj za iskanje najprimernejše rešitev, se je prijavili šest arhitektnih podjetij in posameznih arhitektov. V sodelovanju s predstavniki občine smo kot cenevno najugodnejšo ponudbo izbrali ponudbo Podjetja: Maechting Vrhunc Arhitekti d.o.o., ki so nam že predstavili svojo zamisel, kakšna naj bi bila naša planinska hišica v prihodnje. Za- mišljena hišica naj bi že po videzu nakazova-

la, da gre za hišico namenjeno planinski dejavnosti, saj bo že na zunanjih strani imela urejeno plezaško steno, po splošni oceni pa se bo tudi lepo vklapljal v tankašnje okolje.

Ker gre šele za osnovno idejo, se z arhitekti še pogajamo, kako bi načrt lahko še dopolnili in izboljšali, zato se ne branimo predlogov tudi drugih ljubiteljev planinstva. Načrte za hišico bomo med drugim predstavili tudi na okrogli mizi o prihodnosti planinstva v Trzinu, kjer bomo spregovorili tudi o tem, kako bi se lotili zahtevne naloge in naše dolgoletne želje tudi uresničili.

M.Š.

KAŠNO PLANINSKO DRUŠTVO SI ŽELIMO?

Gore so Trzincem že od nekdaj lepšale življenje, če ne kot naravno območje za nedeljske izlete in sprostitev, pa vsaj kot skalna kulisa, ki kot mogočna čipka uokvirja podobo našega kraja, ko gledamo proti severu. Številni Trzinci so že pred desetletji začeli spoznavati čar gora, in ni čudno, da so z veseljem podprli ustanovitev našega lastnega planinskega društva, ki so ga poimenovali po hribu Ongru, ki se dviga nad našim krajem. Z življenjem društva pa je tako kot s človeškim življenjem. V njem se nizajo vzponi in padci, obdobje razcveta, menjavajo se generacije, spreminjajo stremljenja in usmeritve.

Sedanje vodstvo želi društvo spet kar najbolj približati željam in potrebam Trzincev, zato bo v dvoranici Marjance Ručigaj pripravilo okroglo mizo na temo:

PRIHODNOST PLANINSKE DEJAVNOSTI V TRZINU.

Nanjo ste vabljeni vsi ljubitelji narave, gora, ki imate s planinstvom že izkušnje, pa tudi tisti, ki takih izkušenj še nimate, pa ste si vedno želeli pokukati tjo gor, a niste vedeli kako.

Na okrogli mizi bomo spregovorili o delu društva, o načrtih za naprej, o tem, kako bi društvo lahko postalo še pomembnejši spremjevalec in dopolnilo našega življenja.

Pridite in povejte svoje mnenje, želite in pričakovanja, dobodošli pa bodo tudi vsi, kajih stvar zanima, pa bi raje o tem le poslušali, kaj misijo drugi.

Vabljeni
UO PD Onger Trzin

Natančen čas okrogle mize bomo objavili na naši spletni strani <http://onger.org/menu.php>

Leto je naokrog in Planinsko društvo Onger Trzin vabi na svoj

22. redni letni občni zbor.

ki bo v torek, 14. decembra ob 18. uri v dvorani Marjance Ručigaj v Trzinu.

Na občnem zboru bomo pretehtali delo društva v preteklem obdobju in spregovorili o načrtih za naprej.

Pred začetkom uradnega dela občnega zбора nas bo naš sokrajan in nekdanji predsednik društva Sandi Čičarov ob spremljavi diapozitivov popeljal na potevanje po vzhodni Turčiji in nam prikazal vzpon na Ararat (5137 m).

Na občnem zboru bomo javno predstavili tudi spletnne strani našega društva, ki že nekaj časa preizkusno delujejo na svetovnem spletu.

Vabljeni
UO PD Onger Trzin

Prisluži si majico!

Ti v omari zmanjkuje simpatičnih poletnih majic? Ni problema. Prihodi si novo!

Kako? Tako:

Mladinski odsek PD Onger Trzin je v tem šolskem letu pričel z akcijo 'Prihodi si majico', v kateri si z udeležbo na samo starih izletih, dveh poletnih torkijadah (ali eni torkijadi in planinskem taboru), eni akciji MO po izbiri ter vsevravn obiskovanjem srečanja planinske skupine v okviru mlađinskega odseka prislužiš simpatično majico z orličkom – znakom MO. Svede moraš biti tudi član PD Onger Trzin, s plačano članarino. Akcija je namenjena mladim do 26. leta starosti.

Ob tej priložnosti smo izdali tudi poseben kartonček, na katerega si označuješ svoje dosežke. Kartonček dobobiš pri vodjih planinskih skupin ali na kateri od akcij MO.

Ne budi len, prihodi si majico!

PRIHODI SI MAJICO

MLADINSKI ODSEK
PLANINSKEGA DRUŠTVA ONGER TRZIN
P.O. 9 OBTON
[HTTP://WWW.ONGER.SI/MAJICO.PHP](http://www.onger.si/majico.php)

PRAVILA IGRE

V igri lahko tekmujete vse medij do 26. leta starejši, ki je v članstvu v PD Onger Trzin.

Igra se izvaja v Slovenskem letu: 2004/05. V tem času je možno delati planinske skupine.

a) udeležbi vseh starih izletov, ki jih organizira MO PD Onger Trzin;

b) izdelati vse ene poletnje torkijade in planinskega tabora (ali eni poletnih torkijad);

c) udeležiti se ene akcije po lastnem izberi (torkija, ...);

d) vsevravn obiskovanje svetega planinskega slavjana.

Izpolnjen koncept tak mišljene izboljšave vodji planinske skupine oz. polje na raziskov MO.

Svojo izbor mlađe planinske dežele je žogom ciga (vhala). Bogom MO si s podajo vodja skupine, se selecija. Za dodatna informacije se obrnite na vodja planinske skupine.

Meni je vredno, da meni je vredno. Razen karibov.

Meni je vredno, da meni je vredno.

NORO in ZAVOZLANO na regijskem tekmovanju Mladina in gore v Semiču

Ena, dve, tri, štiri ... nore krave (pardon Nore krave), ki imajo menda norega vodjo – tako se govori ☺, se začnji hip odločile, da bi tekmovalo na regijskem tekmovanju v Semiču, potem pa nato pridno vadile in na tekmovanju proti pričakovanjem pribeljale na 4. mesto in si hkrati prislužile nagrado za 'naj' ime planinske skupine. 'Nori' vodja Emili je bil nora ponosen nanje, tudi pa sledijo nore priprave na državno tekmovanje v Novi Gorici, kamor se uvrstite.

'Vezačkie', ki so pod Tomaževim vodstvom že drugič okusile, kaže zgodila regijsko tekmovanje, pa so prav tako dokazale, da njihovo znanje ni zavozlano. Razvozljale so precej zahtevnih vprašanj, dosegle 8. mesto in se prav tako uvrstile na državno tekmovanje. Srečno morenje in vozlanje obema skupinama. Mi držimo pesti!

Irena Mučibabić

Planinsko društvo Onger Trzin vabi na ogled fotografiske razstave

glavnega urednika Planinskega vestnika

Vladimirja Habjana

S poti po slovenskih gorah

Srečanje z avtorjem razstave bo v ponedeljek, 29. novembra ob 19. uri v avli centra Ivana Hribarja

Vabljeni!

Vladimir Habjan, predstavitev za razstavo S poti po slovenskih gorah

Rojen 18.5.1957, po paklicu sociolog, zaposlen in Elesu kot informačnik, planinski vodnik, alpinist, gorski in evalec, publicist in fotograf, urednik Planinskega vestnika, skribinovec po duši.

Gore in z njimi pov...ana narava me spremlijajo že od rane mladosti, ko sem z očetom prehodil velik del naših hribov, bil z desetimi leti prviti na Triglav, prej t... na Črnico, Kočni, Brani in Kalškem grebenu. Logično nadaljevanje mojega planinskega razvoja je bilo vključevanje v delo planinskega društva (Ljubljana-Matica), katere član sem od leta 1964. Leta 1968 sem opravil prvo planinsko šolo na Komni in bil aktiven tudi v mlađinskem odseku ter ga skrasti. Svoje znanje in vedenje o gorah sem potem še dopolnil s kaj aktivnim planinski vodnik v nedržnikom odseku Ljubljana-Matica, ali nasi v alpinističnem oddetu (zdaj AO Kamnik) ter gorski reševalce naprej v postaji GRS Ljubljana, zdaj pa v postaji GRS Kamnik.

Sprva lažje...oti sem stopnjeval po težavnosti do brezpotij in plezalnih smeri. Začel sem z menu dragim Martijkom, nato pa preko bohnijskih brezpotij zasef! Še v Trento in tukaj spoznati tudi naj skriti kušček naših gor. Nagraje hodim v svetu brez markacij, kjer je malo ljudi, kjer sem lahko sam s sabo. Izredno so mi zanimali naravni prehodi, kjer so stare pastirske, lovski, vojaške poti ter pristop na vrhove po neobjavljenih poteh... Nikolikar nsem bil vrhunski alpinist, sem pa spoznal lažje klasične plezalne smeri, kjer mi omogoča, da se danes dokaj svobodno gibam tam, kjer želim. Poseben dar gor je osvojitev in zavojevanje brez njih ne morem, zato imam letno nekje med 110 in 140 turami.

Svoje publicistično dejavnost sem začel kot avtorskočešec, o planinam in z njim povezanim aktivnostmi po pišem zadnja desetletja, in sicer za različne casopise in revje (Slovenec, Turist, Deto, Reportaže, Delo, Dam, Nedelja, Fis, Naš Stik, Gea, Planinski vestnik, Grif, Sokol, 7D, Večer itd.). Objavili mih prek 300 člankov z planinsko tematiko. Za revijo Gea sem spomljal 1999 prirabil priroknik Gorinstvo, kot priloga revje. Sem avtor az sovjetor Mitrov (2000), sem pobudnik izdaje v uredbi izbranih Turinovih planinskih spisov (za katero sem prispeval spremno besedo, napisal opombo in zbral Turino planinski-alpinistično publicistično ter bibliografijo o Tumi (založba Tuma, 2000), izletniški vodnik Naravne znamenitosti Slovenije sem skupaj s Petrom Skobernetom napisal za založbo Sidarta, 2001. Posledica mnenjivega obiskovanja gora pozimi je tudi nastopek vodnika Zimski vzponi v slovenskih gorah (založba Sidarta, 2003), letos pa v sovjetorju izšel tudi nov planinski vodnik Kamniško-savinjske Alpe, (Planinski založba), pri Planinski vestniku pa delujem kot urednik od leta 2001.

Sporočilnost člankov poveča tudi fotografija, zato sem začel fotografsko, sprva slike, kasneje diase, v zadnjem času pa se pretiskam tudi z digitalnim fotaparatom. Objavljihem imam prek 300 fotografij v časopisih, revjah, kaledarjih, prospektih in knjigah. Še vedno pa sem amater z amatersko opr. mo...ot grafitiranje v gorah in mestovih, saj pa pogoj drugični in zahtevnejši kot v dolini - slabu vreme, težka apremta, izgubljeni trenuki, ker je aparati v nahrbniku ... na težje ture vsešas fotoparatoru niti ne vzamem.

V gore nikoli nsem šel z namenom, da bi samo slikal, pač pa sem na svojih turah poskušal ujeti kak trenuki ali motiv, ki se mi je zdel zanimiv. Potrebno je bilo veliko casu in veliko poslikanih filmov, preden je kaj 'ratalo'. Tako je nastalo tudi kakšna slika, ki se mi je zdel boljša od ostalih. Fotografije mi danes niso samo lep spomin na prehajene poti, pač pa odražajo tudi moja trenutna čustva in razpoloženja narave in gora, pa naj bo v megli, snegu, zahajajočem soncu ali jesenskih barvah ... Z razstavo poskušam nekaj teh poti in s tem del sebe prikazati tudi drugim.

PD Onger Trzin bo na letošnjem občnem zboru predstavilo akcijo »50 vrhov za srebrni jubilej«. Izbrali smo 35 zanimivih vrhov (15 jih izberete udeleženci sami), ki jih boste lahko obiskali skupaj z namimi ali pa tudi sami.

Posebne diplome za prehujene poti bodo podeljene na posebni slovesnosti ob 25-letnici društva februarja 2008. Več o tej akciji bomo napisali v eni od prihodnjih številk Odseva. Na ogled pa postavljam seznam določenih vrhov ter tipsko stran knjižice, v

1. Blegoš	Gora mehkih gotez nad Poljansko dolino	1562 m
2. Cicelj	Poraščeni sosed sv. Miklavža	836 m
3. Čemšenščika planina	Najbolj "planinska" gora Posavskega hribovja	1202 m
4. Crni vrh (Pohorje)	Na najvišji vrh Pohorja	1543 m
5. Donačka gora	Na Stajerski Triglav	883 m
6. Kranjska reber	Gora vulkanskega izvora	1435 m
7. Krempa		942 m
8. Kucelj (Čaven)	Botanični raj v Trnovskem gozdu	1237 m
9. Kum	Na Dolenski Triglav	1220 m
10. Matajur	Sveti gora - Beneški Slovenec	1641 m
11. Mokrica	Mimo Medvedje Jame na izvrstno razgledisce	1853 m
12. Peča	V kraljestvu kralja Matjaza	2125 m
13. Polhograjska Grmada	Cilj 1. tržinskega društvenega izleta	898 m
14. Rašica	Ko Tržincem zmranka ide ...	641 m
15. Snežnik	Najvišji nealpski vrh v Sloveniji	1796 m
16. Sv. Ana nad Ribnico	Nad Ribniško dolino	910 m
17. Splik	Najvišji vrh -Rokrovnaške planinske poti-	877 m
18. Trdinov vrh	Vrh imenovan po pisatelju iz sosednje vasi	1178 m
19. Vremščica		1027 m
20. Veliki Zvoh		1971 m
+ 5 vrhov po lastni izbiri		
26. Grintovec	Najvišji vrh Grintovcev	2558 m
27. Kalška gora		2058 m
28. Krn	Po sledah soške fronte	2244 m
29. Ojstrica	Lepotica Grintovcev	2350 m
30. Raduha	Ljubljanka Koržarskih planincev	2062 m
31. Stol	Največji stol na Slovenskem	2236 m
32. Triglav	Očak slovenskih gora	2864 m
33. Veliko Šploče	Nad Zlatorogovimi vrtovi	2398 m
+ 5 vrhov po lastni izbiri (min. 1500 metrov)		
39. Dobrăc	Po sledah tragedije Izpred štirih stoletij	2166 m
40. Jalovec		2645 m
41. Kalški greben	Najvišji vrh na -naših- potek na Kravacu	2224 m
42. Ojstrica (Obir)		2142 m
43. Polški špik (Montaž)	Po Pipanovi lestvi na vrh	2753 m
44. Skuta		2532 m
45. Škrilatica		2740 m
+ 5 vrhov po lastni izbiri (min. 2000 metrov)		

katero boste zbirali žige.
Akcijo nameravamo predstaviti tudi
širši slovenski planinski javnosti.

**Ste se danes
že nasmejali?**

Gorenjec in Škot

Gorenjec je na obisku Škotske obiskal Škola in tam mu je ponudil kavo. Seveda je bil Gorenjec takoj za. Tako vzame Škola dve skodelici kave, ju nalije do vrha z vodo vodo, vzame eno zrno kave privezano na sukanec in ga nekajkrat pomoči v vodo. Skodelico ponudi Gorenjcu...

Čez nekaj časa Škota vrne obisk in Gorenjec mu želi posreti s kavo. Vzame dve skodelici, ju napolni z vodo vodo in vzame pol zrna kave ter enak način pripravi kavo... Škota ga proti koncu obiska vpraša kako da je on njemu naredil kavo iz pol zrna, ko pa je on njemu naredil iz celega... Gorenjec mu odvrne, da je bila na Škotskem kava premična.

Najhitreje do bolnice

Turist vpraša Ljubljancana: "Oprostite, kako se od tukaj najhitreje pride do bolnišnice?"

Ljubljancan prizadevno: "Zaprite oči, prečkaljte to cesto in tam boste v desetih minutah."

Peške za pamet

Policist je pristopil k prodajalcu pečk in ga vprašal:

"Kaj prodajaš?"

"Pečke od jabolk."

"Po koliko pa so?"

"Dva risoč tolarjev za eno pečko."

"Zakaj si pa tako drage?"

"Ker ti po njih začnejo delovati možgani."

"No, bom pa kupil eno!" se je odločil policist.

Policist je pojedel pečko, odšel, nato pa se je kmalu vrnil.

"Prevaral si me!" je rekel prodajalcu. "Za dva tisočaka bi si lahko kupil deset kilogramov jabolk in tako dobil več sto pečk!"

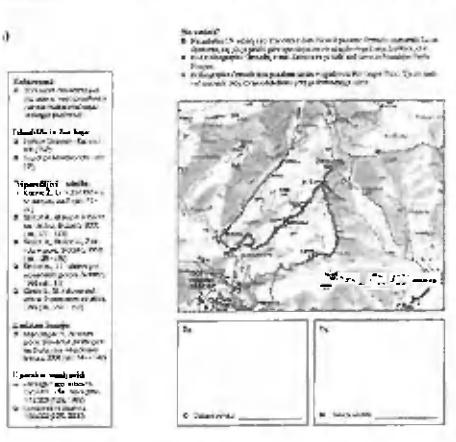
"No, vidis, da deluješ! Možgani so ti začeli delovati!" je rekel prodajalec.

"Če je pa tako, mi daj še eno!" je rekel policist.

Molitev pred jedjo

Učitelj: "Peter, povej mi iskreno, ali malis pred jedjo?"

Peter: "Ne, Ni mi treba, ker je moja mama dobra kuharica."

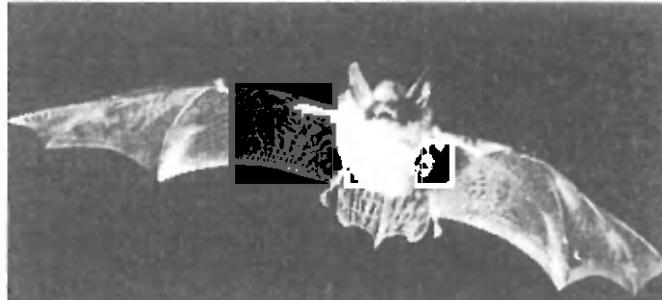

Netopirji

N vsakim tednom bolj se spreminja naša pokrajina, zdaj, ko se bliža zima. Nebo je drugačne barve, drevesa so postala že skoraj gola, polja pa so spet bolj pusta. Tudi življenje v naravi ni več tako pestro, saj se je veliko živali že odpavilo na zimsko spanje, ptice pa so po večini že poleteli na jug. Tudi na večernem sprehodu zdaj v teh mrzlih dneh ni več tako življeno. Poleti v mraku namreč prav posebna bitja, pol ptički pol miši, oživije nebo nad cerkvimi zvoniki, podstreljeni v votlinami. Ta edurna temna bitja, netopirji, ki ponoriči razvamejo nebo, so ena najbolj svojskih in ogroženih sesalcev. V Sloveniji živi 28 različnih vrst netopirjev, najbolj pogosto pa srečamo pri nas uhegata netopirja. Kdo ve, ali so tudi tisti, ki ob večernih plahutajo okoli zvonika cerkve na polju v Jablah te vrste? Spomniti se nekega večera, ko smo v tej cerkvici sedeli na nekem koncertu in se prepuščali glasbi in je iznenada pod stropom završil netopir. In nato še drugi. Kakor dve temni senči sta se podila nad glavami obiskovalcev in nastopajočih in bilo je prav zabavno.

Podobne situacije se spomnijo tudi iz tržiških cerkva, kjer so si netopirji že večkrat privoščili zabavo. Ali pa tisti stalni nočni obiskovalci znamenite ulični svetilke na Jemčevi ulici, ki je bila vsa črna od muk, ki jih je privabila usodna svetloba luči. Svetilko so danes že zamenjali z novo, netopir pa morda še vedno biva tam kje blizu in bo poleti spet poplesaval v soju svetlobe.

Na srečo imajo netopirji pri nas kar dosti miru. Včasih pa jih ogroža od praznovanja, neznanja in neumnih predstodkov omejen um človeka. Ljudje namreč še danes verjamejo starim vražam, da se

netopirji nalač zaplejajo v lase in pijejo kri. V resnici pa jedo plodove in žuželke, le nekatere južnoameriške vrste se hranijo s krvjo, ki jo sesajo velikim živalim. Tako zna biti za netopirjevo družino precej nevarno, če si svoj dom ustvari kje v bližini človeka, recimo na podstrelju ali kje druge na hiši. Tako so delavci nedavno pobili tako leglo, ko so na neki hiši na Dolenskem prenavljali fasado.

Močno pa so ogroženi tudi zaradi vdora človeka v podzemne jame, kjer radi prezimujejo (nekaterе vrste pa tam žive tudi čez leto, na primer južni podkovnjaki v Ajdovski jami na Dolenskem). Tem živalim se namreč pozimi telesna temperatura zniža le na nekaj stopinj nad temperaturo okolice, kar upočasni njihovo presnovo. Tako za prezimovanje ne porabi veliko energije. Kadarkaj pa jih sredi hibernacije nekaj zmoli, se jim povira telesna temperatura, kar pomeni da se v enem samem trenutku potroši zaloga energije, ki bi sicer zadostovala za deset dni mirovanja. Ker so netopirji, kot sem že omenila, ena najbolj ogroženih živalskih vrst pri nas, moramo paziti, da jih sredi zimskega spanja čim manj motimo. Na ta problem posebej opozarja Sekcija za proučevanje in varstvo netopirjev, ki deluje v okviru Društva študentov biologije. V ta namen se povezujejo z jamarji in delijo nasveti za čim bolj učinkovito varstvo netopirjev v jamah.

Kdo ve, ali tudi v naših dveh podzemnih jamah pod gradom prebivajo in prezimujejo netopirji? V tisti, iz katere teče potok in je poleti tako lepo okrašena z bršljanom, najverjetnej res živijo, čeprav je le delno raziskana. V oni drugi na desni, katere vhod leži malo višje v hrib, pa jih jamarji še niso opazili. Morda pa tam le prezimujejo. Prav zanimo bi bilo povprašati kakšnega jamarja o tem, kakšna je pravzaprav notranjost teh dveh jam in kaj zanimivega se znotraj dogaja. Nad njima pa seveda stoji tudi grad, ki pa je že zavoljio starejših ljudskih verovanj in bajk obvezno zatočišče skravnostnih, temičnih bitij, zaveznikov čarovnikov in zla. Sicer pa

ne gre le za fantazijo, saj so jih v našem gradu, kot tudi v gradovih drugod po Sloveniji, že mnogo opazili.

Da pa netopirji kljub vsemu med ljudmi uživajo ludi prijubljenost, prica dejstvo, da ljubitelji vsako leto po celem svetu posvetijo en dan (pravzaprav noč) prav njim. Poteka septembra, ljudje pa si takrat v spremstvu strokovnjakov lahko ogledajo te letelčeve sesalce. Če smo letos to priložnost zamudili, se nam nova ponuja drugo leto. Da pa je problem z ogroženostjo resen, pa potrjuje ludi odločitev biologov, da so enega izmed preteklih let posvetili prav tej živalski vrsti.

Nikakor pa ne zamudite tudi naslednje plesne predstave okoli cerkvnega zvonika ali kakje druge pomembne točke, ki jo bodo skrivnostne letelčeve miši uprizorile naslednje leto, ko izgine mrz in bo narava spet bolj živa.

Jana Urbas

Napovedi dogodkov

Ob dnevnu državnosti bo slovesno

V četrtek, 23. decembra, se bomo tudi Trzinčci spomnili dogodkov ob osamosvajjanju Slovenije. Na slavnostni priteditvi, ki bo ob 19. uri v dvorani Kulturnega doma v Trzinu, bo poleg župana, ki bo imel slavnostni govor, in mečnega pevskega zborja Žerjavčki, ki bodo zapeli Zdravljico in še par drugih pesmi, nastopila ena najmlajših godb na našem ohmočju, godba iz Lukovice. Čeprav gre za mlad ansambel, so s svojimi nastopi že večkrat navdušili poslušalce in dokazali, da niso pomembna samo leta delovanja posameznega orkestra. Organizatorji obljudljajo, da bo tislega četrtna lep večer.

ROMSOVEMU IVKU V SLOVO

Zbrali smo se, da na zadnjo pot pospremimo človeka, ki nam je vsem veliko pomemel. Obnemeli smo ob žalostni vesti, da nas je za vedno zapustil naš IVKO. Čeprav smo vedeli, da ga muči bolezen, nismo pričakovali tako nenadnega slovesa. Upali smo, da se bo pozdravljal in da bo še vrsto let preživel v naši družbi. Toda usoda je že hotela drugače.

Rodil si se 16.01.1937 leta v Trzinu. Že v ranem otroštvu ti usoda ni prizanašala, saj si še kot otrok občutil vso krušo drugo svetovne vojne. Osnovno šolo si končal v domačem kraju, nižjo gimnazijo pa si obiskoval v Domžalah. Časi so bili težki in želja domačih je bila, da bi ostal doma na kmetiji. Toda nisi se zadovoljil le s tem. Želja in volja sta bili močnejši in tako si se vpisal v srednjo poklicno šolo, kjer si se izučil za vodovodnega instalaterja. Ta poklic si uspešno opravljal tako rekot do konca življenja. Vojaški rok si služil v Titovi gardi, na kar si bil že posebej ponosen. Zelo rad si hodič tudi v hrube, s kolesom do vznova, naprej pa pa sed, predvsem pa si znal vsakemu tudi prisluhniti. Nemaločrat si tudi ustvarjal dobro vzdružje s svojim pripovedovanjem šal in anecdoto. Ktje napočil čas, si se poročil in ustvaril družino, v kateri sta se ti rodila dva otroka, na katere si bil zelo ponosen. Večkrat je družina na račun tvojega razdajanja društvom in posameznikom tudi trpeča, toda to si imel v krvi. Za kar si se obvezal, si tudi izvedel.

Med ljudmi si bil priljubljen in vsi so le imeli zelo radi, saj si bil izredno družaben, vsem si bil dostopen, za vsakega si našel prijazno besedo, predvsem pa si znal vsakemu tudi prisluhniti. Nemaločrat si tudi ustvarjal dobro vzdružje s svojim pripovedovanjem šal in anecdoto.

Ko je napočil čas, si se poročil in ustvaril družino, v kateri sta se ti rodila dva otroka, na katere si bil zelo ponosen. Večkrat je družina na račun tvojega razdajanja društvom in posameznikom tudi trpeča, toda to si imel v krvi. Za kar si se obvezal, si tudi izvedel.

Kot osemnajstletni fant si se leta 1955 včlanil v PGD Trzin. Že leta 1957 si opravil tečaj za izprašnega gasilca, leta 1958 tečaj za strojnike. Leta 1968 pa se tečaj za sodnika gasilsko-športnih disciplin. Zaradi tvoje vremene in poživovalnosti ti je društvo že kmalu zaupalo najpomembnejše funkcije. Tako te je imenovala za poveljnika med leti 1964 in 1968, ista funkcija pa li je bila zaupana med leti 1988 in 1998. Poleg poveljniškega dela si opravljal tudi funkcijo mentorja mladine. Leta 2003 pa si bil izvoljen v nadzorni odbor društva. Ko pa je društvo praznovalo, imelo obleinico ali Florjanovo nedeljo, smo se vedno zanesli nate, da boš pripravil napise in vse potrebno.

Za svojo poživovalno delo si prejel priznanje gasilske zvezce 2. stopnje, gasilsko odlikovanje 3. stopnje, gasilsko plamenčko 2. stopnje, značko za 40 let dela v gasilski organizaciji, značko za 10 let dela v operativni in plaketu gasilskega veterana. Leta 1996 si prejel najvišje društveno priznanje – plaketo sv. Florjana. Leta 1998 pa smo te imenovali za častnega člena in častnega poveljnika našega društva.

Pred skoraj šestimi leti, ko smo ustanovili svojo občino, si bil ustanovni član Turističnega društva v Trzinu, saj si bil prepričan, da boš lahko pridopravil pri skrbi za varovanje naravnega bogastva, ohranitev dedičine, običajev in navad. Neprecenljivo za Zavod za varstvo kulturne dediščine je bilo tvoje sodelovanje s spominimi in dokumentacijo o gradu Jable.

Na drugi strani pa si tudi sam zavzeto zbiral predmete in dokumente naše dediščine.

V rezbarski delavnici si sodeloval od vsega začetka in ustvaril več izredno lepih del, od pročelij nekdajnih domačij, grad Jable, zasnove fontane in drugo.

Z vsem srcem si bil pri snovanju projektov predstavljive Trzina na različnih sejmih in prireditvah, ko naj bi predstavili tisto, kar je res avtohtono, značilno za nekdajni in današnji Trzin. Veseli si se napredka, posebno še odprtja Centra Ivana Hribarja, ponosen si bil, ko li je bila dana čast prerezati trak za novo dvoranico, poimenovan po tvoji mami.

Bil si tudi član društva upokojencev, vrsto let član cerkvenega pevskega zbora in od ustanovitve tudi član pevskega zbora Žerjavčkov.

Skratka bil si vsestranski in deloven prav na vseh področjih. Zaradi tvoje vsestransosti in osebnih zaslug si leta 2000 prejel zlato plaketo občine Trzin.

Mnogo prezgodaj si nas zapustil. Žal veliko tvojih spominov, idej in predlogov nismo zapisali in tako so za vedno odšli s tabo. Nekaj pa nam je le ostalo, to je tvoja kulturna dediščina, ki naj nam bo naša obveza.

Ob izgubi dragega moža in očeta pa njegovim domačim v imenu občine Trzin, v imenu vseh drušev, katerih član je bil, in v svojem imenu izrekam globoko sožalje.

Naj ti ho lahka domača slovenska zemlja in naj te še zadnjih pozdravim z našim pozdravom NA POMOČ!

Tržinski gasilci

ZAHVALA

V 68. letu se je od nas poslovil naš dragi

IVAN RUČIGAJ,

Romsov Ivko.

Izkreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, evely in sveče, za darove za svete maše ter vso pomoč, ki ste nam jo nudili v teh težkih trenutkih. Hvala vsem, ki ste pripravili žalno sejo in se je udeležili.

Prisrčna zahvala članom Gasilskega društva Trzin za častno stavo in številnim gasilcem in praporščakom, ki ste ga pospremili k večernemu počitku.

Hvala gospodu župniku Krtu za lep cerkveni obred, duhovnikoma gospodu Dolencu in gospodu Vrtošku za somaščevanje.

Hvala cerkvenemu pevskemu zboru za zapete pesmi.

Hvala g. Kafežu, g. Mušiču, g. Pevcu in g. Kuferšnu za poslovilne besede.

Hvala vsem, ki ste se tako množično poslovali od njega in ga pospremili na zadnji poli.

Žena Ivanka, sin Andrej, hči Mojca z družino

ZAHVALA

Ob žalostni izgubi drage mame, tašče, babice, prababice in lovarišice

METKE RAKEF

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in pomagali. Zahvaljujemo se tudi Pogrebnuemu zavodu Kamnik, predvsem pa gospe Adi Lovše za pisni in prebrani govor, kateri se nas je dotaknil globoko v srce.

Hvala lepa!

Sin Zvonc Rakel z družino

VROČA STRAN

KAJ SE BO DOGAJALO V TRZINU V NASLEDNJEM MESECU

Ker v uredništvu Odseva ne vemo za vsako prireditve, ki se bo dogajala v naslednjem mesecu, vabimo vse, ki pripravljajo kako za prireditve, da nas o tem obvestijo. Vroča stran ureja Tanja Prelovšek, zato se s svojimi podatki obračajte nanjo (tel. št. 564 18 73) Pokličeite Tanjo in za vašo prireditve bodo izvedeli vsi Trzinci!

26. 11. 19.00 TD Trzin	Kulturni dom - Slovenska pesem in ples - podelitev priznaj za urejene domove (Kulturni dom)
29. 11. 19.00 PD Onger Trzin	Otvoritev fotografiske razstave (Vladimir Habjan - S poti po slovenskih gorah)
30. 11. 18.00 DPM Trzin	Okrogla miza »Mladi Trzin in preživljvanje prostega časa« (v dvorani M. Ručigaj)
5. 12. 17.00	Miklavževanje (otroci rojeni leta 2004, 2003, 2002, 2001) (dvorana F. Kotarja)
5. 12. 19.00	Miklavževanje (otroci rojeni leta 2000, 1999, 1998, 1997) (dvorana F. Kotarja)
14. 12. 18.00 PD Onger Trzin	22. redni občni zbor (v dvorani M. Ručigaj)
16. 12. 16.00 DU Žerjavčki	Novoletno srečanje DU Žerjavčki v avli OŠ Trzin
20. 12. 17.00 Knjižnica T. Orla Trzin	Pravljica o novoletni jelki (sodeluje klovnesa Eva Š. Maurer, v dvorani M. Ručigaj)
23. 12. 19.00	Obč. proslava ob dnevu slov. samostojnosti

NAPOVEDUJEMO:

december	TD Trzin	božično-novoletna tržnica
december	TD Trzin in DPM Trzin	božično-novoletna delavnica
8. 1. 05	MO PD Onger Trzin	igre na snegu
16. 1. 05	MO PD Onger Trzin	Sankanje z Ljubejja
22. 1. 05	VO PD Onger Trzin	Trehnji vrh
29. 1. 05	VO PD Onger Trzin	Vlčevnik
5. 2. 05	VO PD Onger Trzin	Zimski tečaj - uporabe zimske planinske opreme
19. 2. 05	VO PD Onger Trzin	Sv. Ana nad Ribnico
23. 2. 05	VO PD Onger Trzin	Nočno prečenje Velike planine

Informacije o prireditvah in dogodkih v občini Trzin tudi v Občinskem informativnem središču, Ljubljanska c. 12 / f, tel. 564 47 30.

Informacije o izletih PD na spletni strani: <http://onger.org/menu.php>

mali oglas:

Pospravljam stanovanja, likam na vašem domu v popoldanskem času. Pokliče na GSM 041 296 254.

mali oglas:

Predelujemo dotrajane kopalnice in druge toaletne prostore. Informacije na GSM 041 364 851.

Trgovina

NA GMAJNI 22
1234 LOKA PRI MENGŠU
TEL.: 01 723-00-40,
FAX: 01 723-00-45
PE: TRGOVINA LAGOJA
SLOVENSKA C. 67, 1234 MENGŠ
TEL.: 01 729-11-56,
FAX: 01 729-11-57
e-mail: lagoya.doo@volja.net

www.lagoja.si

Prodaja in lastna proizvodnja

TRGOVINA:

Kotli

- trda goriva
- olje
- plin

Bojlerji

Toplotne črpalki

Solarni kolektorji

Klimatske naprave

PROIZVODNI PROGRAM:

Bojlerji

- po narodlu
- od 100 do 1000 litrov
- INOX

Lagoya

Grelniki vode

Cisterna

INOX ograje

Dlomne cevi

Slastičarna Ogret

Stari Trg 10, Trzin, 032/564-20-50

Nudimo vam veliko izbiro poročnih in otroških tort po tujih karoleghih; torte velikosti od 8 kosev naprej, tudi diabetične; domače polici; ročno izdelana domače piskute in se veliko druguge. Če želite, vam tarto naredimo po sliki, ki jo prinesete s seboj.

ODPRTO VSAK DAN OD 7.00 DO 21.30.

Telofon: 01 564-20-50

Računovodstvo Močnik
Tomaž, Močnik s.p.

Trzin, Št. 1, tel.: 032/564-1990
011/606-560 in 032/855-059.

Vahimo vas: samostojne podjetnike, kulturne delavce in druge osebe, ki ste zavezani finančni obravnavi, da preložite skrb za vodenje finančnega poslovanja na naše podjetje, in sice od knjiženja (tudi izplačilne liste, obračun DDV-ja itn.), do sestavljanja bilanc ter strokovne pomoči pri plasirjanju vaših sredstev, zaposlovanju delavcev, upokojitvah, ...
Dosegljivi smo ves dan na telefonski številki:
011/606 - 560 in 032/855 - 059.

VABLJENI STE NA **NOVOLETNI VIDEOMEH**

V kamniški športni dvorani bo v soboto, 18. decembra ob 19. uri že štirinajstič koncert NOVOLETNI VIDEOMEH, ki se z veselico vedno konča šele v zgodnjih jutrinih urah.

Naši nastopniki so tudi letos:
pester: GASPERJI, NAVIHANK, MODRIJANI, ATOMIK HARMONIK, LJUPKA DIMITROVSKA, NANOS, ANSAMBEL BRATOV POLJANSKÉK, ANSAMBEL TONIJA VERDERBERJA, VANDROVCI, KLUB HARMONIKARJEV STOPAR, DVOJČICI Z JANEZOM, ANSAMBEL ROBERTA GOLIČNIKA, KLEMEN KOŠIR IN EJGA ter PLESALCA ŠPELA IN MATEJ KRALJ.

Voditelj in scenarist prireditve bo tudi tokrat BORIS KOPITAR.
Na pred silvestrovjanju, ki bo sledilo koncertu, bodo igrali GASPERJI.

Vstopnice so na voljo na običajnih prodajnih mestih, po povzetju pa vam jih bodo organizatorji poslali, če boste poklicali telefonsko številko 031 222 444.

AVTOLIKARSTVO VIDMAR

Nudimo vse avtolikarske in avtokleparske storitve

Habatova 7B, 1236 Trzin, Tel.: 01/564-20-27

BAHNE®

NOVO NOVO

Sovražite pranje in likanje srajc?
Mi, ne!

SPREJEM V TRZINU

TRGOVINA NAOMI

NUDIMO VAM:
Kemično čiščenje
Pranje
Likanje
Konfekcijska popravila

Delovni čas:
Pon- Pet: 12h-19h
Sobota: 9h-13h

samejo
290.-
pranje+likanje

samejo
230.-
likanje

lavanda siska je ena najboljših v Sloveniji

TEL: 01 564 17 04